

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 401 / Gulan 2015

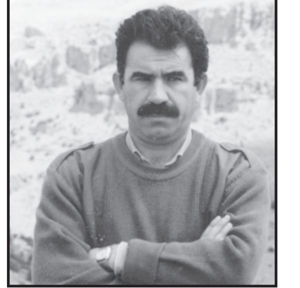
Radikal demokrasi kazanacak, darbe mekaniği tarihe gömülecektir

Kürtler ve demokrasi güçlerine karşı Tayyip Erdoğan şahsında darbe mekaniği devreye sokulmuştur. Bu politika içte savaş, dışta savaş demektir. Kim dışarıda savaş yürütmek isterse önce içeride muhalifleri bastırır ve sonra dışarıda savaşı yürütür.

Türkiye'yi hem içeride hem de dışarıda sıkıştırmıştır. Ya demokratikleşme temelinde Kürt sorununu çözecektir ya da Kürt halkının özgürlük mücadelesini ve demokrasi güçlerini ezecek bir politika izleyecektir. Çözüm politikasının olmadığı durumda Türkiye tarihindeki darbe mekaniği yeniden devreye girmiştir. Mevcut durumda AKP hükümetinin çözüm politikası olmadığı için Tayyip Erdoğan şahsında mevcut darbe mekaniği işlemeye başlamıştır.

Darbe mekaniğini yaratan, darbelere yol açan Kürt sorunu, Alevi sorunu gibi temel sorunlar çözülmeden hiç kimse ne darbe mekaniğinden kurtulabilir, ne askeri vesayetten kurtulabilir, ne polis vesayetinden kurtulabilir.

>2-5

Kapitalizmin ne yaptığını iyi biliyorlar, ama neyi yapmaları gerektiğini iyi bilmiyorlar

Avrupa merkezli sosyal bilimin pek dışına çıktıkları söylenemez. En önemli eksiklikleri, bence demokratik siyaset ve modernite konusunda sistematik düşünce ve yapılanma içine girememeleridir. Görüş ve eleştirilerinin doğruluğuna ilişkin gösterdikleri titiz çabayı sistemleştirme ve uygulama konusunda sergileyememişlerdir.

Önder Apo'nun yazısı 12-15. sayfada

Üçüncü dönem partileşme hamlesini Önderlik ve Şehitler çizgisinde sürekli geliştirelim

PKK Yürütme Komitesi'nin Talimatı 6-9. sayfada

Haki şehit düştüğü için büyümedi, zaten büyüktü

Haki Karer büyüklüğü sadece ilk şehit olmasından değildir. Haki Karer şehit düştüğü için büyümedi, zaten büyüktü. Haki Karer'in büyüklüğü, Önderlik düşüncesini herkesten çok anlayan, o düşüncelere göre kişilik devrimini yapan kişi olmasıdır. Önderlik düşüncelerini gerçekleştiren ilk kişi olmasıdır. Hepimizi eğiten, tüm partiyi Önderlik gibi eğiten bir kişilikti. Bunun için de herkeste emeği vardır. Önderlik çizgisine katkısı herkesten fazlaydı.

>16-19

Ali Haydar Kaytan

İnsanlığın geçmişi daha gerçektir, arıyorsak yüzümüzü oraya döneceğiz

"10 bin yıl öncesine dönmüyoruz, ama insanlığın temel değerlerinin orada gizli olduğunu da biliyoruz. İnsanlığın geçmişi daha gerçektir, eğer arıyorsak yüzümüzü oraya döneceğiz, insanlığı orada arayacağız, orada bulup yakalayacağız ve yeniden başlatacağız..."

>10-11

PKK gerçeğinde insan, bütün dediğimiz bir hakikattir

>24

Radikal demokrasi kazanacak, darbe mekaniği tarihe gömülecektir

“Önder Apo, siyasal hamleleriyle, Dolmabahçe’deki deklarasyonla, Newroz manifestosuyla Türkiye'nin önüne demokratikleşme gündemini koymuştur. Türkiye'deki seçim ortamını belirleyen Önder Apo'nun ortaya koyduğu ve HDP’nin sahiplendiği demokratikleşme ve demokratik ulus projesidir. Seçimlerin kaderini bu belirleyecektir.”

■ **Mustafa Karasu**

Ortadoğu'da savaş şiddetlenmiş bulunuyor. Halklar özgürlük ve demokrasi için ayağa kalkarken, buna müdahale edilerek mezhep savaşları ve etnik savaşlar haline getirildi. Ulus-devlet modeli, halkları birleştirmeyen, inançları ortak yaşam içinde tutmayan bir projeydi. Bu nedenle de şimdiye kadar özellikle etnik ve inançsal toplulukların iç içe geçtiği, yüz yıllar, bin yıllar boyu yan yana yaşadığı Ortadoğu coğrafyasında ulus-devlet projesi tam bir iç savaş durumu ortaya çıkardı. Halklar ve inanç toplulukları arası güvensizliği, gerilimi, çatışmaları süreklileştirdi. Çünkü tekçi zihniyet kendini hakim kılmak isteyince buna karşı sürekli direnişler, hoşnutsuzluklar gelişti. Belki ulus-devlet projesiyle oluşan devletçikler asimilasyon, kültürel soykırımla tekçi bir toplum oluşturma politikası yürüttüler, bu konuda halklara büyük acılar çektirdiler, ancak bu proje halkları ve inançları tasfiye edip tekleştirmeyi başaramadı. Başarması da mümkün değildi. Bu açıdan bu proje çöktü.

Öte yandan despotik rejimler sadece bir inanca değil, bütün inanç topluluklarına, bütün halklara zulüm, baskı yaptı ve sömürüyü derinleştirdiği için sadece devlet tarafından soykırıma uğratılmak istenen etnik ve inanç toplulukları değil, belli bir zümre dışında tüm halklar Ortadoğu'da kurulan sistemden rahatsız oldular. Bütün bunlar ulus-devletin çözümsüzlüğünü ve iflasını beraberinde getirdi; halklar ayağa kalktı. Ancak ulus-devlet anlayışına, emperyalizmin Ortadoğu'da böl, parçala, yönet politikalarına alternatif bir zihniyet, siyasal, toplumsal, kültürel ve ekonomik bir proje olmadığı için ayağa kalkışlar, çatışmalar, direnmeler sonuçta çeşitli devletler tarafından saptırıldı. Bu ortamda tekçi inanç ve tekçi etnik zihniyete sahip olan çeşitli güçler ortaya çıkan boşluktan yararlanarak kendilerini etkin ve hakim kılma savaşları geliştirdiler. Ortadoğu'da kriz derinleşti; tam bir kaos halini aldı. Şu anda Ortadoğu'da eski sistem parçalanmış, dağılmış; siyasal, sosyal, kültürel, inançsal ve ekonomik sorunlara çare bulunamadığı için ortaya bir kaos durumu çıkmıştır. Ortadoğu'da bugün Önder Apo'nun ortaya koyduğu yeni yapılanmaların ortaya çıktığı, yaratıcılık anı, yaratım anı dediği bir kaos ortamı yaşanmaktadır. Bu kaos ortamında kuşkusuz farklı siyasal projeler bulunmaktadır.

Kapitalist modernitenin Ortadoğu'daki projesi

Bunlardan birincisi, aslında iflas etmiş ulus-devleti ve belirli bir dine dayanan teokratik devleti savunan güçler olmaktadır. Etnik ulus-devletçi zihniyet temelinde Ortadoğu'da etkili olmak isteyen iki devlet vardır. Bunlardan birisi Türkiye’dir, diğeri İran’dır. Her ikisinin de geçmişte büyük imparatorluklar olmasının getirdiği siyasal genlerinde var olan büyüklük kompleksi, Ortadoğu'daki sistemi belirleme eğilimi olarak kendini dışa vurmaktadır. Bu açıdan İran ve Türkiye, ulus-devletçi zihniyet ve mevcut yapılanmayı korumak isteyen iki devlettir. İran’ın teokratik bir devlet olduğu söylense de İran’daki Şialık günümüzde tamamen milliyetçiliğin hizmetine konulmuş bulunmaktadır. Bunun yanında Suudi Arabistan gibi teokratik devlet zihniyetine dayanan bir eğilim de vardır. Bu üç eğilim kendi zihniyetleri temelinde Ortadoğu'da siyasal etkinliklerini kurmak istemektedirler. Bugünkü Ortadoğu'da yaşanan tüm çatışmalarda bu üç devletin parmağının şu veya bu düzeyde olduğunu herkes bilmektedir. Ancak halkların sorununa çözüm bulacak ve farklı etnik ve inanç topluluklarını bir arada yaşatacak bir siyasal anlayışa sahip olmamaları bunları kaosu derinleştiren ve süreklileştiren aktörler haline getirmiştir.

Bir diğer proje ABD ve İsrail’in projesidir. ABD ve İsrail’in projesi ise halkların uyanışı karşısında giderek kontrol edemedikleri Ortadoğu'yu daha fazla bölüp parçalayarak ve kendi içerisinde gerilim ve çatışmaları süreklileştirerek hegemonyasını, etkinliğini sürdürme seçeneğidir. Bir taraftan mezhepler arasındaki çatışmayı körüklerken ya da mezhepler arası çatışmadan böl, parçala, yönet politikası temelinde yararlanmaya çalışırken, diğer taraftan Ortadoğu'da yaşanan kaos durumunu IŞİD gibi bazı çetelerin devreye girmesine göz yumarak derinleştirip kendi politik amaçlarına ulaşmayı hedeflemektedir. Nitekim IŞİD’in devreye girmesiyle birlikte bugün Suriye'de de, Irak'ta da bölünme eğilimi güçlenmiştir. Küçük devletçikler temelinde bütün Ortadoğu bölünerek güçten düşürülecek ve kolay yönetilecektir. Bu kesinlikle bir kapitalist modernist projedir. Kapitalist modernist proje nasıl ki ulus-devletleri ortaya çıkararak kendi sömürüsünü geliştirdiyse ve hala bu proje ile dünyayı kolay yönetip yönlendiriyorsa, günümüzde de ulus-devletçi zihniyeti daha da boyutlandırarak Ortadoğu'yu bölüp parçalamayı derinleştirmeye çalışmaktadır. Bu konuda önemli düzeyde amacına ulaştığı da söylenebilir. Herhalde bundan sonra İsrail ve ABD savaş içinde bölüp parçaladığı ülkeleri ulus-devlet zihniyeti temelinde iktidar paylaşımını ifade eden küçük devletçikler haline getirerek yeni bir yapılandırmaya kavuşturacaktır. Bu da kapitalist modernitenin Ortadoğu'daki projesidir.

Üçüncü bir proje ise, Önder Apo'nun Kürt sorunuyla beraber, bölgedeki bütün etnik ve dinsel toplulukların sorunlarının köklü çözümünü hedefleyen demokratik ulus çözümüdür. Bu çözüm modeli, kapitalist modernitenin ulus-devlet, böl-parçala-yönet projesine karşı Önder Apo'nun demokratik ulus temelinde halkları ve inançları birleştiren, bütünleştiren demokratik ulus projesidir. Kapitalist modernitenin projesinde bölüp-parçalama, karşı karşıya getirme, sürekli gerilim ve çatışma içinde tutma varken, Önder Apo'nun demokratik ulus projesinde farklı inançları, farklı etnik toplulukları yan yana yaşatan ve bütün zenginlikleriyle birbirlerini tamamlayarak, bütünleyerek güçlendiren bir hedef vardır. Bu iki proje birbirine zıt projelerdir. Kuşkusuz demokratik ulus projesinde farklı etnik ve dinsel toplulukların demokrasiye dayanan, demokrasi temelinde özgünlüklerinin özerkliğini ve özgürlüğünü ifade eden bir zihniyet ve yapılanma olacaktır. Ancak bu, ulus devletteki gibi farklı etnik ve ulus topluluklarını birbirine düşüren, parçalayan ya da birini hakim kılıp diğerleri üzerinde hegemonya kuran bir proje değildir. Bu projede ne birinin diğerini yok etmesi, birinin diğerinden üstünlüğü vardır, ne de birbiriyle çatışma, kavga, gerilim vardır. Aksine eşitlik ve özgürlük temelinde, demokratik ulus anlayışı içinde birleşme ve demokratik ulus olarak halkların ve inançların ortak yaşaması vardır. Ortak vatanda, demokratik ulus temelinde birlikte yaşama gerçeği vardır.

Kapitalist modernitenin projesi, ulus-devlet zihniyetine dayanan böl-parçala-yönet politikasıyken, Önder Apo'nun demokratik ulus projesi bütün etnik ve dinsel toplulukların kendi özgünlüğü, özerkliği ve özgürlüğü temelinde bütünlüklü ve birbirini güçlendirip tamamlayan bir karaktere sahiptir. Demokratik ulus yaşamı temelinde güçlenme ve böylece kapitalist modernite, kapitalist emperyalizm karşısında durma gerçeği vardır. Demokratik ulus halinde ortak yaşama, kapitalist emperyalizm, kapitalist modernite ve hakim olmak isteyen güçler karşısında demokratik toplum gücüyle kendi iradesini, bağımsızlığını ortaya koyma projesidir. Bu, tabii kapitalist emperyalist güçlerin, kapitalist modernist güçlerin projelerini etkisiz kılan, kapitalist modernist güçlerin, emperyalist güçlerin Ortadoğu'daki etkinliğini kıran ve onların hegemonyasını tehdit eden bir projedir. Bu açıdan kapitalist modernist güçler, ulus-devletçi güçler bu projenin Ortadoğu'da hakim olmasını istememektedirler. Bu nedenle de böl-parçala-yönet anlamına gelen ulus-devletçi, yine diğer inançların birbirine tahammül etmediği, tek inançlı zihniyet ve politikalarla ortak yaşamı değil de toplulukların sürekli birbirlerine karşı gerilim ve çatışma içinde olduğu bir Ortadoğu düzenini arzulamaktadırlar.

İran, Türkiye, Suudi’ler Ortadoğu’yu parçalıyor

Türkiye, İran ve Suudi Arabistan projesi zaten çökmüştür. Bunların bir geleceği yoktur. Aksine bu eğilimler tekçi, ulus-devletçi zihniyetleriyle kapitalist modernitenin, kapitalist emperyalizmin bölge politikalarına, bölge projelerine, bölgede böl-parçala-yönet politikalarına zemin sunmakta ve hizmet etmektedirler. Hatta ABD ve İsrail projesi bazı yönleriyle bu devletleri kendi amaçları doğrultusunda kullanarak hedeflerine ulaşmaya çalışmaktadır. Nitekim Türkiye'nin politikası da, İran’ın politikası da, Suudi Arabistan’ın politikası da Ortadoğu'da etnik ve dinsel toplulukların çatışmasını körükleyen, bu çatışmaların daha da derinleşmesine neden olan bir rol oynamaktadırlar. Bu karakterleriyle kendilerinin de bölünüp parçalanmasına yol açacak kapitalist modernist politikanın destekçisi, kuyrukçusu olmaktadırlar. Bir taraftan kapitalist modernitenin kendi içlerine soktuğu ulus-devlet fitnesiyle tüm etnik ve inanç toplulukları yok etmeye çalışırken, diğer taraftan da bu tür politikalarıyla ABD'nin bölgeyi daha da fazla parçalayıp bölme politikalarına güç vermektedirler. Böylelikle ABD’nin ve İsrail’in politikaları doğrultusunda kendi mevcut siyasi sınırlarının parçalanmasına bizzat kendi politikalarıyla yol açmaktadırlar. Hatta bu politikaları ulusal birlik adına, ülkenin birliği ve milletin bütünlüğü adına yürütmektedirler. Ancak ülkenin birliği, milletin bütünlüğü biçiminde izledikleri politika mevcut durumda tamamen ABD'nin tüm Ortadoğu'yu böl-parçala-küçük devletler haline getir-zayıflat ve yönet politikasına hizmet etmektedir. Bunu görmeyecek kadar ideolojik ve siyasi olarak kördürler. Bu körlükleri ve ulus-devletçi zihniyetleri nedeniyle Önder Apo'nun demokratik ulus projesini anlamamakta, hatta demokratik ulus projesinin bütünleştirici, birleştirici yanını görmeyerek, bunu da bir bölücülük olarak değerlendirip Kürt Özgürlük Hareketi'nin bu projesini birlikte bastırmayı, etkisizleştirmeyi planlamaktadırlar. Türkiye ve İran birçok konuda karşıt durumda olsalar da, Kürt Özgürlük Hareketi'ni etkisizleştirme konusunda işbirliği yapmaktadırlar.

Önder Apo’nun İran’ı, Türkiye’yi, Irak'ı, Suriye’yi ulus-devlet zihniyetiyle devletçiklere bölerek değil, demokratikleşme ve

demokratik ulus temelinde bütün halkların kendi özgür ve demokratik yaşamının sağlandığı demokratik ulus zihniyeti ve yapılanmasıyla Ortadoğu halklarının birliğini sağlama amacını anlayamamaktadırlar. Ulus-devletçi zihniyette ısrar etme ve demokratik ulus modelini anlayamama İran, Türkiye, Irak ve Suriye'yi bölerek değil de demokratikleştirerek tüm bu ülkeleri güçlendiren Önderlik projesine karşı kapitalist modernite ve emperyalistler adına savaş yürütmelerine yol açmaktadır. Önder Apo Ortadoğu'nun tarihine uygun, Ortadoğu'nun tarih içindeki tüm etnik ve inançsal toplulukların bir arada yaşamasını ifade eden doğal federasyona, doğal konfederal ilişkilere dayalı yeni bir Ortadoğu'yu şekillendirmek isterken; İran, Türkiye, Suudi Arabistan ve diğer ülkeler Ortadoğu gerçeğiyle uyuşmayan, Batı'dan gelen ulus-devletçi, milliyetçi zihniyetlerle Ortadoğu'nun bütünlüğünü parçalayan, birbirlerini zehirleyen ve bugünkü kısırdöngü içinde tutan politikalarla çözümsüzlükte ısrar edip kaosu derinleştirmektedirler. Mevcut durumda bu kaostan ve yaşanan ağır bedellerden ulus-devletçi kapitalist modernist güçler kadar, ulus-devletçi zihniyetle diğer farklı etnik ve dinsel toplulukları hegemonya altına alma ya da soykırıma uğratma politikasını sürdüren mevcut devletler ve siyasal güçler de sorumludurlar.

Demokratik ulus projesi Ortadoğu halklarına ışık olmuştur

Ancak halklar bu çatışmadan, gerilimden bıkmışlardır. Gerçekten çözüm aramaktadırlar. Bunun için de Önder Apo'nun demokratik uluslaşmaya dayalı çözüm projesi bugün Ortadoğu'da heyecan yaratmaktadır. Bu projenin kısmi olarak Rojava'da pratikleşmesi Ortadoğu'da sorunların çözülebileceğine, tüm Ortadoğu'nun halklar ve inançlar için ortak demokratik bir ev, vatan haline getirileceğine inancı arttırmaktadır. Bu yönüyle Önder Apo'nun demokratik ulus projesinin sınırlı pratikleşmesi olan Rojava Devrimi Ortadoğu'da umudu yeşertmiş, Ortadoğu'da halkların özgür ve demokratik yaşamı için bir ışık olmuştur.

Ortadoğu'da bu ışık görülmüştür. Bölgenin eski devletleri Türkiye, İran ve Suudi Arabistan kendilerini olduğu gibi sürdürme temelinde bölgeyi gerilim ve çatışma içinde tutmak isteseler de, kapitalist modernist sistem Ortadoğu'yu daha fazla bölüp parçalayarak egemenlik kurma politikası izlese de bu politikaların geleceği yoktur. Ortadoğu'da önümüzdeki yılları kesinlikle belirleyecek, yönlendirecek Önder Apo'nun demokratik ulus çizgisi olacaktır. Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi olacaktır. Demokratik ulus projesinin daha şimdiden bütün siyasal gelişmelerde büyük bir etkisi bulunmaktadır. DAİŞ başka güçlerle savaşırken ve önünde kimse duramazken Rojava'da, Güney Kürdistan'da Kürt özgürlük savaşçıları karşısında tutunamaması, esas olarak demokratik ulusa dayanan özgür ve demokratik yaşam zihniyeti, enerjisi ve gücü nedeniyledir. Bu açıdan Rojava Devrimi'nin ve Güney Kürdistan'daki gerilla güçlerinin DAİŞ karşısındaki zaferi en başta da bir ideolojik zaferdir, demokratik ulus projesinin zaferidir. Bunu gerçekten böyle değerlendirmek gerekmektedir. Demokratik ulus projesi gelişecek, kazanacak projedir. Ulus-devletçi zihniyetlerin, politikaların, dar milliyetçi yaklaşımların kesinlikle bir gelecekleri yoktur. Bu tür politikalar Ortadoğu'da kaybetmeye mahkumdur. Özellikle Kürt sorunu ve Kürtler söz konusu olduğunda demokratik ulus zihniyetine dayanmayan milliyetçi politikalar kesinlikle Kürt halkına kaybettirmekten başka bir sonuç vermeyecektir.

Kürtlerin bütün parçalarda özgür ve demokratik yaşamı demokratik ulus modeliyle gelişeceği gibi, Kürtlerin gerici güçler karşısında soykırıma uğramamalarının güvencesi de, soykırım politikalarının boşa çıkarılmasının yolu da demokratik ulus zihniyeti ve buna dayalı siyasal projeden geçmektedir. Demokratik ulus zihniyeti Kürtleri bütün parçalarda özgür ve demokratik yaşama kavuşturacağı gibi, bütün Ortadoğu'yu demokratikleştirerek ulusal varlığını, özgür ve demokratik yaşamını güvenceye alacak projedir. Bunun dışındaki tüm ideolojik ve siyasi yaklaşımlar Kürtlere kaybettirmekten başka bir sonuç vermez. Kürtler kapitalist modernist ulus-devletçi projelerle kesinlikle hiçbir şey kazanamazlar. Olsa olsa kapitalist modernitenin ve İsrail'in Ortadoğu'da halkları birbiriyle karşı karşıya getiren, bölen, parçalayan, birbirine düşüren böl-parçala ve yönet politikasına hizmet etmekten başka bir şey yapmış olmazlar. Hatta bu milliyetçi yaklaşımlar karşıt milliyetçi eğilimleri güçlendirerek Kürtlerin sadece özgür ve demokratik yaşamını değil, ulusal varlığını bile tehlikeye sokacaktır. Bu açıdan Kürtlerin kesinlikle dar ve milliyetçi yaklaşımlardan kurtulmaları, demokratik ulus anlayışıyla bulundukları ülkeleri özgür ve demokratik yaşama kavuşturmaları ve bu temelde demokratik Ortadoğu'yu yaratmada öncülük yapmaları ve 21. yüzyılı Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamının gelişmesi temelinde tüm Ortadoğu'nun özgür ve demokratik yaşama kavuştuğu yüzyıl haline getirmeleri gerekmektedir. Kürtlerin önünde böyle bir tarihi görev bulunmaktadır.

Mevcut Ortadoğu'da yaşanan çekişme ve çatışmalar ortamında inisiyatifsiz, pasif ya da kendi içine kapalı, sadece Kürtlerle ilgili sorunlarla ilgilenen siyasal yaklaşımlar kesinlikle Ortadoğu dengelerinin yıkıldığı, yeni dengelerin kurulduğu bir dönemde Kürtlere büyük kaybettirmekten başka bir sonuç vermez. Bu açıdan Kürtlerin kesinlikle bölgesel politikalar izlemeleri gerekir. Bulundukları ülkelere yönelik politikalar izlemeleri gerekir. Şu anda Ortadoğu'da yeni dengeler oluşurken herkes çok boyutlu ve geniş perspektifli politikalar izlemektedir. Çünkü Ortadoğu bir bütün olarak yeniden şekillendirilecektir; bir bütün olarak siyasal dengeler ve buna dayalı sistemi değiştirme mücadelesi vardır. Bu açıdan bu bütünlüklü mücadele içinde yer almadan, bu bütünlüğün parçası olmadan, bu bütünlüklü savaşta Kürtlerin kazanabileceği, Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını kazanmasını sağlayabileceği, daha doğrusu bütün Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik yaşamını sağlayabileceği bir ideolojik ve siyasal duruş içinde olmadan Kürtlerin herhangi bir parçada özgür ve demokratik yaşama kavuşmaları mümkün değildir. Sadece kendilerini Güney Kürdistan'a sıkıştırarak Güney Kürdistan'ı özgür ve demokratik yaşama kavuşturmak mümkün değildir. Rojava Devriminin sadece Rojava'yla sınırlayarak kendisini özgür ve demokratik yaşama kavuşturması mümkün değildir. Bugün belirli mevziler kazanılmış olabilir, ancak Ortadoğu yeniden şekillenirken, yeni bir Ortadoğu kurulmaya çalışılırken bunun güvencesi yeni Ortadoğu'nun özgür ve demokratik temelde şekillenmesi mücadelesinde yer almakla olur. Ortadoğu'nun yeniden şekillenmesinde inisiyatif alınmazsa, özgür ve demokratik yaşamın hakim olacağı bir Ortadoğu mücadelesi verilmezse, Ortadoğu halklarının demokratik Ortadoğu birliği mücadelesi verilmezse kesinlikle Ortadoğu savaşından Kürtler zararlı çıkacaktır. Bu açıdan demokratik ulus projesi temelinde Kürtlerin bulundukları ülkeyi ve Kürdistan'ı özgürleştirmeleri ve demokratik bir yapılanmaya kavuşturmaları, hem kendilerini, hem bölge halklarını özgürlüğe kavuşturacakları gibi, hem de tüm Ortadoğu'yu özgür ve demokratik yaşama kavuşturarak Kürdistan'ın gerçek anlamda ulusal varlığının güvenceye alındığı özgür ve demokratik yaşamının kalıcılaşacağı bir Ortadoğu'yu yaratacaklardır. Ortadoğu'da yaşanan gelişmelere seyirci kalınırsa, biz şu beladan kaçalım, bu beladan kaçalım denilirse Ortadoğu genelinde yaşanan mücadeleyi yönlendirecek, etkileyecek, bu mücadele içinde kendisini örgütlenmesiyle ortaya koyacak bir inisiyatif ve tutum içinde olunmazsa filler tepişir çimenler ezilir misali Kürtlerin ezilmesi tehlikesi yaşanacaktır.

> **“KDP, doğru ve iyi niyetli olmayan bir politika içinde. Bazı örgütleri PKK ile karşı karşıya getirme ve bu temelde de PKK'nin Kürt kamuoyundaki etkisini zayıflatma, yıpratma gibi basit hesaplar içerisindedir. KDP, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı psikolojik savaş ve özel savaş politikası yürüttüyor.”**

KDP PKK'ye karşı özel savaş politikası yürütüyor

Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi sürekli ulusal birlikten söz etmektedir. Ulusal birliği sağlayarak hem Ortadoğu politikalarında etkili olmak, hem de her türlü tehlikeye karşı ulusal birlik mücadelesiyle bu tehlikeleri bertaraf etmeyi hedeflemektedir. Gerçekten de Kürtler ulusal birliği gerçekleştirdiğinde bütün devletlerin Kürt sorununu çözmesini sağlayacaklardır. Sadece Kürt sorununun çözümünü sağlamayacaklar, Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde belirleyici rol oynayacaklardır. Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde belirleyici rol oynamak ise demokrasinin yükseldiği, demokratik değerlerin hakim olacağı çağda Kürtleri 21. yüzyılda Ortadoğu'nun yükselen halkı haline getirecektir. Bu açıdan ulusal birlik politikaları ve ulusal konferans önemlidir. Kürtlerin özellikle diplomaside ve ulusal savunmada ortak hareket etmeleri gerçekten çok önemli olmaktadır. Eğer bu dönemde bu bilinçle hareket edilmezse, bu yaklaşım içinde olunmazsa Kürtler kendi bindikleri dalı keserler. Bu açıdan KDP'nin politikaları, yaklaşımları çok dar, sadece kendisiyle sınırlıdır. Bütün Ortadoğu'daki gelişmeleri görmeyen, geleceği düşünmeyen, sadece günlük politikalarla uğraşan ya da dar, parti çıkarlarıyla kendini hakim kılmaya çalışarak ulusal politikadan uzaklaşan yaklaşımlarla kendisine de Kürtlere de zarar verecek bir politika izlemektedir.

Özellikle Kürdistan'ın en büyük parçası Bakurê Kurdîstan'da büyük güç olan, bu gücüyle bütün parçalardaki özgür ve demokratik yaşamın mücadelesinin güvencesi olan PKK'nin öncülüğünde yürütülen Kürdistan Özgürlük Mücadelesine karşı olumsuz yaklaşımlar içinde olunması, yine Rojava Devrimi gibi Ortadoğu'yu etkileyen devrim karşısında olumsuz tutum içinde olunması, KDP'nin bencil, dar çıkarları nedeniyle gerçek ulusal çıkarları görememesini ifade etmektedir. PKK ile, Kürt Özgürlük Hareketiyle nasıl ortak iş yapabiliriz, nasıl birlik kurabiliriz konusunu düşünmekten çok, PKK'yi sıkıştırma, etkisizleştirme, zayıf düşürmeyi temel politikası haline getirmiştir. PKK ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni nasıl kontrol altına alırım, nasıl sıkıştırırım yaklaşımını bir türlü bırakmamıştır. Her fırsatı PKK aleyhine kullanma yaklaşımı içindedir. En son olarak KDP-İ'lilerin gerilla güçlerinin hakim olduğu Medya Savunma Alanları'nın Xinêre bölgesine hiç bilgi vermeden geçmesi ve bunun getirdiği gerilim ve sonucunda KDP-İ'den bir kişinin yaşamını yitirmesi, birinin de yaralanması sonrası yapılan propagandalar KDP'nin doğru ve iyi niyetli olmayan bir politika içinde olduğunu gözler önüne sermiştir. Anlaşılıyor ki bazı örgütleri PKK ile karşı karşıya getirme ve bu temelde de PKK'nin Kürt kamuoyundaki etkisini zayıflatma, yıpratma gibi basit hesaplar düşünmektedirler. Bu nedenle gerçekleri çarpıtmaktadırlar. Gerilla güçleri "*bizim alanımızdan önceden bilgi vererek geçebilirsiniz, istediğiniz yere gidebilirsiniz, ancak kendinize ilişkide bulunduğunuz güçlerin hakim olduğu alanlarda üslenme yapın*" denilmiştir. Ancak bir dayatma, bir kışkırtma yapmak için ısrarla gerillanın bulunduğu alanlara gelme ve üslenme dayatması içinde olmuşlardır. Gerilla kendilerine belirli seçenekler sunduğu halde bu seçenekleri gözden geçirme yerine, tamamen gerillaya emrivaki yapma biçiminde provokatif yaklaşımlar içine girmişlerdir. KDP-İ'den olan bir grubun Xinêre'deki bu yaklaşımları ve dayatması sonucu ortaya çıkan istenmeyen bu durumu bahane ederek yürütülen anti-propaganda KDP'nin niyetini göstermektedir. Bu yaklaşımlar KDP'nin Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı bir psikolojik savaş, bir özel savaş yürüttüğü anlamına gelmektedir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin bütün makul yaklaşımları karşısında ilişkide olduğu bazı grupları kışkırtmak ve belirli bazı dayatmalar içine sokmak başka bir anlama gelmemektedir. Ortadoğu'daki mevcut durum; Bakurê Kurdistan, Rojava ve Güney Kürdistan'daki gelişmeler, DAİŞin Türkiye ile birlikte geliştirdiği Kürt düşmanlığı karşısında ulusal birlik politikaları izlemek yerine bu tür gerilimler yaratması, dönemin ihtiyaçlarını ve gereklerini anlamayan bir tutumu ifade etmektedir.

Türkiye Suriye'deki savaşı derinleştiriyor

Kürt halkının özgürlük mücadelesi her alanda gelişmektedir. Rojava Devrimi, Kobanê'de DAİŞ'i yenilgiye uğrattıktan sonra Cezire kantonunda da önemli başarılar elde etmiştir. Daha önce Til Hemis ve Til Barak alanında ortaya konulan başarılar, Til Temir'de DAİŞ saldırılarının püskürtülmesi ve Şengal'in Suriye sınırları tarafından kuşatmaya alınmasının boşa çıkarılması, DAİŞ'in birçok alandan atılması sağlandığı gibi, en son olarak hem Cezire kantonu, hem de Şengal'i güvenceye almak açısından çok önemli olan Kezvan, diğer adıyla Abdul Aziz dağının YPG gerillaları tarafından kontrol edilmesi Suriye genelinde Rojava Devrimi'nin etkisinin artması, Rojava Devrimi'nin bütün Suriye'ye taşırılması açısından çok önemli olmaktadır. DAİŞ ve El Nusra Suriye'de başka alanlarda bazı ilerlemeler sağlamış olsalar da mevcut durumda Rojava Devrimi'nin çok stratejik konumda olan Abdul Aziz dağını kontrol altına alması, önümüzdeki dönemde önemli siyasal gelişmeler ortaya çıkaracaktır.

Suriye'de bir kaos yaşanmaktadır. İslam'ı maske ve ideolojik güç olarak kullanan DAİŞ ve El Nusra gibi bazı güçler kimi ilerlemeler kaydetmiş olsalar da, hala tümden Suriye'ye hakim olacak bir pozisyona kavuşmaktan uzaktırlar. Aslında mevcut durumda DAİŞ ve El Nusra'nın saldırıları, yaklaşımları ABD ve İsrail'in Suriye'yi bölme politikasına hizmet etmekten başka bir sonuç vermemektedir. Suriye'nin bütün halklarının, Kürtler, Sünni Araplar, Alevi Araplar başta olmak üzere tüm diğer etnik ve inanç topluluklarının özgür ve demokratik yaşamı temelinde Suriye'nin birliğini sağlama projesi sadece ve sadece Rojava Devrimi'nin zihniyetinde ve siyasal projesinde bulunmaktadır. Bu açıdan önümüzdeki dönemde bu projenin daha da etkili hale gelmesi, mevcut çıkmazdan tek kurtuluş projesi olduğu için Alevi'siyle, Sünni'siyle tüm Arap halkları tarafından benimsenmesi giderek daha da artacaktır. Kuşkusuz Suriye üzerinde Türk devletinin Suudi Arabistan'la birlikte geliştirdiği politikalar vardır. Türkiye, Suriye'de El Nusra ve Ahrar El Şam üzerinden Hatay ve Antep sınırlarına yakın bölgelerde etkili olmak istemektedir. Böylelikle Esad rejiminden intikam almaya, Esad rejimini sıkıştırmaya çalışmaktadır. Diğer taraftan Suudi Arabistan ve Katar'ın DAİŞ'i destekleyerek son Palmira'da olduğu gibi bazı yerlerin alınmasını sağlamaları, aslında Suriye'deki kaosu ve çıkmazı daha da arttırmaktan başka bir sonuç vermemektedir. Zaman zaman Türkiye ile Suudi Arabistan'ın, Katar'ın politikaları örtüşse de, taktik olarak birbirlerine destek verseler de tümüyle ortaklaşmaları da söz konusu olmamaktadır. Bu da esas olarak Suriye'deki çatışmaların sürekliliğini, herkesin bölgede etkin olma politikalarını bizzat Suriye üzerinde denemeleri, Suriye halkları üzerinde denemeleri bir çıkmazı ifade etmektedir.

AKP Ortadoğu'daki çatışmaları Türkiye'nin içine taşıyor

Bu ortamda Suriye'nin demokratikleşmesi isteniyorsa, Suriye'deki mevcut durumdan rahatsızlık duyuluyorsa yeni bir Suriye yaratılmak isteniyorsa, kesinlikle Rojava Devrimi'nin öngördüğü siyasal proje etrafında herkesin birleşmesi gerekmektedir. Eğer Suriye'deki çatışmadan, halkları birbirine kırdırmaktan yarar görülmüyorsa bundan başka yol yoktur. Rusya, ABD ya da Suriye içindeki muhalifler bir anlaşmaya varacaklarsa, yine Alevi Arapları da içine alarak Suriye'nin birliği korunmak isteniyorsa, o zaman Rojava Devrimi'nin farklı etnik ve dinsel toplulukların kendi örgütlülükleri temelinde özgür ve demokratik yaşamasına dayalı bir demokratik Suriye projesi üzerinde anlaşılması gerekiyor.

Rojava Devrimci güçleri kendi projelerini Arap halklarına iyi anlatırlarsa, Suriye içindeki tüm siyasi güçlerle bu temelde ilişki kurarlarsa, yine Suriye'ye istikrar getirecek ve Ortadoğu'nun istikrar ve barışına katkı sağlayacak bu projeyi Ortadoğu'daki tüm demokratik özgürlükçü güçlere anlatabilirlerse Suriye'de halkların kardeşliğine, özgür ve demokratik yaşamına bağlı bir çıkış yapmak mümkündür. Suriye'de mevcut durumda yapılması gereken budur. Yoksa Suriye'deki savaş daha da derinleşir. Nitekim Türkiye hala Rojava Devrimi'ne karşı düşmanlığını sürdürmektedir. Rojava Devrimi'ne karşı bazı örgütleri kışkırtmaktadır. Halep ve çevresinde etkili olan El Ekrad örgütüne karşı bazı siyasi güçleri birleştirmesi, yine Rojava Devrimi, PYD ve YPG kontrolündeki Afrin üzerinde Türkiye'ye bağlı bazı güçlerin tehdit yapması, Türkiye'nin Suriye'nin demokratik birliği, istikrar ve barışından değil de, çatışmayı daha da derinleşmesinden yana olduğunu göstermektedir. Türkiye'nin Ortadoğu'da çıkmazın yaşandığı ortamda bir emrivaki yaparak Suriye'deki savaşı derinleştirmesi, buna dayanarak AKP Hükümetinin içerideki sorunların üstünü örtmesi, dışa taşırması gibi çok tehlikeli durumların gelişmesi ihtimali de vardır.

Türkiye artık Suriye'nin demokratikleşmesi ya da başka ülkelerin demokratikleşmesine bağlı bir proje izleme yerine, çeşitli ülkelerdeki siyasi güçleri, grupları destekleyerek kendi politikasını etkin kılmaya çalışmaktadır. Bu, gerçekten Türkiye

için çok tehlikeli bir politikadır. Bu politikalar Ortadoğu'da etnik toplulukların ve mezheplerin çatışmasını kışkırtmakta ve çatışmaların derinleşmesinden başka bir sonuç vermemektedir. Bu durum ister istemez çekişme ve çatışmaların Türkiye'ye sıçramasını beraberinde getirecektir. Bir nevi Türkiye bu politikalarla Ortadoğu'daki çekişme ve çatışmaları kendi içine taşımış olacaktır. Türkiye'de böyle bir durumun gelişme potansiyeli ve imkanı bulunmaktadır. Türkiye'nin Suriye'nin ikiye bölünmesini ve daha sonra da İslam maskesi edinen bazı gruplar eliyle Rojava Devrimi'ni boğdurarak kendisini Suriye'de etkin kılmayı hedeflediği anlaşılmaktadır. Türkiye'nin önümüzdeki dönem politikasının bu çerçevede gelişeceği görülmektedir. Şu anda izlediği politika bunu ortaya koymaktadır. Ancak Rojava Devrimi'nin kendisini güçlendirmesi, Arap halklarıyla demokratik ilişkisini geliştirmesi, yine Güney Kürdistan'da gerillanın pozisyonunun güçlenmesi, Bakurê Kurdistan ve Türkiye'de demokratikleşme eğiliminin gelişmesi, Türkiye'nin içeride ve dışarıda savaş politikalarını boşa çıkaracaktır. Eğer AKP'nin içeride ve dışarıdaki savaş politikaları boşa çıkarılırsa, bu, doğrudan Suriye'deki gelişmeleri de etkileyecek, Suriye'de Rojava Devrimi'ne dayalı bir demokratik Suriye'nin gerçekleşmesi imkanını daha da artıracaktır.

Irak'ta da bir kaos durumu yaşanmaktadır. Başurê Kurdistan'da belli bir istikrar var olsa da Ortadoğu'daki gelişmeler Başurê Kurdistan'ı da derinden etkilemektedir. Hala Başurê Kurdistan'la Irak genelinde bir demokratik birlik ve ilişkinin gelişmemesi Irak'ı doğrudan etkilemektedir. Aslında tam da demokratik ulus zihniyeti temelinde Kürtler'in Irak'ı demokratikleştirme, Irak'ın demokratikleşmesinde inisiyatif sahibi olma, bu temelde de Irak politikasında etkili olma şansı varken, böyle bir zihniyet ve politikaya sahip olmaması Kürtler açısından gerçekten büyük bir eksikliktir, tarihi bir fırsatın kaçırılmasıdır. Halbuki demokratik ulus ve demokratikleşme temelinde Irak genelinde etkili olunsa bugünkü Irak'taki iç savaş da sona erdirilir. Demokratik ulus projesi kesinlikle DAİŞ'i de, Şiiler içindeki dar, milliyetçi yaklaşımları da etkisizleştirir. Şiilerin, Sünnilerin, Kürtler'in ve diğer etnik ve dinsel toplulukların bir arada özgürce yaşayacağı demokratik bir Irak kurulur. Kürt siyaseti böyle bir inisiyatif alsa kesinlikle Irak'ın kaderi değişir. Irak'ta etkili olduğunda bütün Ortadoğu'da etkili olur. Bütün Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde Kürtler önemli rol oynayabilir. Böylelikle Kürtler kendi özgür ve demokratik yaşamlarına kavuşacakları gibi, Ortadoğu'yu demokratikleştirme temelinde tüm Kürdistan parçalarının özgür ve demokratik yaşamının sağlanmasında da çok büyük etkide bulunabilirler. Bu konuda büyük rol sahibi olabilirler. Ancak Başurê Kurdistan'da Kürt örgütleri ve siyasi grupları kendi iktidarlarını, hegemonyalarını düşünme dışında ne Irak geneli açısından, ne Ortadoğu geneli açısından demokratikleşme ve özgürleşmeyi getirecek bir zihniyete ve politikaya sahiptirler. Bu da aslında Başurê Kurdistan'ın oynayacağı tarihsel rolün, fırsatın kaçmasına yol açmaktadır. Eğer Başurê Kurdistan'da KDP, bölge hükümeti, diğer gruplar dar bir politik yaklaşım içinde olmasalar, ya da PKK'nin Bakur'daki, Rojava'daki etkisinden rahatsız olma yerine bundan güç alarak Irak genelinde Irak'ın demokratikleşmesinde etkili olma politikası izleseler, gerçekten de hem Irak içindeki bütün Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını güvenceye alırlar, hem demokratik ulus çerçevesinde Irak'ın demokratikleşmesinin öncüsü olurlar, hem de gerçekten de Ortadoğu'da Kürtlerin tarihsel rol oynamasında çok etkili olurlar. Böyle bir imkan ve fırsat Başurê Kurdistan'daki güçlerin önlerinde vardır.

Böyle bir politika izlense Kerkük Kürtleri de, Şengal Kürtleri de özgür ve demokratik yaşama kavuşur. Kerkük'ün de, Şengal ve diğer 36. paralelde kalan Xanekin ve diğer alanlardaki Kürtler'in de özgür ve demokratik yaşamı gerçekleşir. Buralarda Kürtler'in kendi kimliğiyle, kültürüyle kendi kendini yöneteceği bir konuma ulaşmaları gerçekleşir. Irak'ın demokratikleşmesinde rol oynamak, bütün toplumların kendilerini yönetmeleri, kendi özgür ve demokratik yaşamlarını gerçekleştirmeleri anlamına gelir. Bundan daha güzel bir sonuç olabilir mi? Ancak bunun için demokratik bir anlayışa sahip olmak gerekir. Bütün yerellerin kendi kendini yönetmesinin kabul edilmesi, Şengal'in kendi kendini yönetmesi, Kerkük'ün kendi kendini yönetmesi, Süleymaniye'nin kendi kendini yönetmesinin kabul edilmesi gerekir. Böyle belli bazı özgünlükleri olan yerlerin kendi kendisini yönetmesinin kabul edilmesi, Xanekin ve çevresinde de Kürtlerin kendi kendini yönetmesinin gerçekleşmesi anlamına gelir. İşte o zaman şimdiye kadar çok uğraşılan anayasanın 140. Maddesi denilen, yani bu alanların Başurê Kurdistan'ın parçası, Kürtler'e ait olduğunu belirten maddenin demokratik zihniyet temelinde gerçekleşmesi, pratikleşmesi sağlanır. Böyle olduğu zaman Süryaniler de kendi kendini yönetir, Şii Türkmenler de kendi kendini yönetir, Sünni bölgesinin de demokratik ulus çerçevesinde kendini yönetmesi gerçekleşir.

"Rojava Devrimi'nin ve Güney Kürdistan'daki gerilla güçlerinin IŞİD karşısındaki zaferi en başta bir ideolojik zaferdir, demokratik ulus projesinin zaferidir. Demokratik ulus projesi gelişecek, kazanacak projedir. Ulus-devletçi zihniyetlerin, politikaların, dar milliyetçi yaklaşımların kesinlikle bir gelecekleri yoktur."

Şiiler kendi kendini yönetir. Ama bu yönetme birbirlerine karşı olan ulus-devletçikler biçiminde parçalama biçiminde değil, her etnik ve dinsel farklılığın kendini yönetmesi temelinde, demokratik ulus çerçevesinde ve demokratik birlik temelinde gerçekleşir. Böylelikle Irak'ın bölünmesi, parçalanması değil, demokratik ve özgür birlik sağlanır. Çeşitli güçlerin toplulukları tümden birbiriyle çatıştırıp Irak'ı kriz ve kaos içinde tutarak etkili olmalarının önüne geçilir. Irak'taki çatışmadan yararlanmak isteyen İran olabilir, İsrail olabilir, ABD ya da Türkiye olabilir. Ancak demokratik ulus projesi etkili olursa onların politikaları yerine, Irak halklarının demokratik ulusal birlik içinde birbirlerini tamamlayarak güçlü ve demokratik kılacak gelişmeler ortaya çıkar. Bundan Kürtler zarar görmez. Kürtler bu durumda bugününkünden daha güçlü hale gelirler. Kültürel alanda demokratikleşme olur, ulusal alanda, siyasal alanda, toplumsal alanda, her alanda demokratikleşme yaşanır. Demokratikleşme demek, her topluluğun kendi kendini yönetmesi ve hakkına razı olmasıdır. Ne az ne çok, her toplumun hakkının tanınması anlamına gelir. Bundan daha güzel bir sonuç olabilir mi?

Bu açıdan Irak'taki kaosun giderilmesi açısından demokratik ulus projesi ilaç gibidir. Nasıl ki Suriye'de demokratik ulus anlayışıyla demokratik Suriye temelinde istikrar ve barış sağlanacaksa, aynı şey Irak için de geçerlidir. Şimdi Irak'ta da demokratik bir hamle yapılması gerekirken, KDP'nin demokratik ulus zihniyeti temelinde DAİŞ'e karşı direnen, Başurê Kurdistan'ın ve Irak'ın demokratikleşme ve özgürleşme mücadelesi veren, Başurê Kurdistan'ı savunan gerilla güçlerini Başurê Kurdistan'dan çıkartmak istemesi bile olaya ne kadar dar yaklaştığını, bölgede ve Ortadoğu genelinde süren büyük savaşı görmediğini, bu büyük savaş içinde Kürtlerin birliğiyle çıkılabileceğini görmeyen bir yaklaşım içinde olduğunu ortaya koyar. Ortadoğu'daki eski dengelerin yıkılıp yeni dengelerin kurulmak istendiği savaşta gerilla varlığını kendileri ve tüm Kürtler açısından güvence olarak göreceklerine, gerillanın varlığını bu temelde ele alacaklarına, gerilla çıksın ya da gerillayı çıkartalım demek, Ortadoğu'daki gelişmeleri de, Irak'taki gelişmeleri de anlamamak, dar bir yaklaşım içinde siyaset yapmak anlamına gelir. Bu da mevcut Ortadoğu ortamında kaybetmekten başka bir sonuç vermez.

Demokratikleşmeye yönelmezse İran'ın parçalanması kaçınılmazdır

İran, bölgede kritik bir role sahiptir. İran politikaları da bir çıkmaz içindedir. Bir taraftan Suriye içinde, bir taraftan Yemen'de, bir taraftan Irak'ta milisleriyle kendisini siyasal olarak etkili kılmaya çalışmaktadır. Ancak bu politikaların mevcut Ortadoğu gerçeğinde İran'ı kurtarması mümkün değildir. İran ne savaşı dışarıda tutarak kendi rejimini, gücünü ayakta tutabilir, ne Şia-Sünni çatışması temelinde Şialara sahiplenerek kendini ayakta tutabilir. İran'ı da ayakta tutabilecek tek proje demokratik ulus projesidir. İran ancak Kürtlerin, Azerilerin, Bellucilerin, Arapların, bütün farklılıkların varlığını kabul ederek bir demokratik ulus anlayışı temelinde yeni bir siyasal yaklaşım ortaya çıkararak İslami cumhuriyeti demokratikleştirmeye yönelmezse kesinlikle mevcut politikalarla kendini ayakta tutması zordur. Ortadoğu'da her tarafa müdahale ettiği dönemde ABD ile karşı karşıya gelmeme temelinde nükleer silah yapmaktan vazgeçmesi kendisine belki bir süre nefes aldırabilir, ama Ortadoğu'daki mevcut savaş içinde kendisini ayakta tutmasını sağlayamaz. Eğer Ortadoğu'da kapitalist modernite böl-parçalayönet politikasını izliyorsa, Türk devleti de bu politikanın parçası haline gelerek kendisini etkin kılmaya çalışıyorsa, bu durumda İran'ın halklarının birliğine ve kardeşliğine dayalı ayakta kalması ancak demokratik ulus projesiyle mümkündür. Demokratik ulus projesiyle tarihten bugüne gelen birliğini koruyabilir. Eğer tarihte İran imparator olmuşsa, birliğini koruyabilmişse, aslında farklı etnik ve dinsel topluluklara karşı var olan hoşgörüsünden dolayıdır. Farklı etnik ve dinsel toplulukları, mezhepleri dıştalamayan politikasından dolayıdır. İran ancak bu tarihsel gerçekliğine dayanan yeni bir politika geliştirir, İslami cumhuriyeti demokratikleştirirse hem bölgede etkin olabilir hem de varlığını sürdürebilir. Bu açıdan İran'ın geleceğini demokratik ulus projesine mi sarılacak, yoksa şimdiye kadar olduğu gibi Şialıkla Fars milliyetçiliğini birleştirip kendisini ayakta tutma politikası mı izleyecek, seçenekleri belirleyecektir. Eğer kapitalist modernitenin etkisiyle İran'da gelişen milliyetçilikten kendisini arındırmazsa, tarihine uygun olan demokratik ulus projesine sarılmazsa İran'da da istikrarsızlığın gelişmesi, İran'ın parçalanmayla karşılaşılması kaçınılmaz hale gelir.

Şu açıktır, kim İran'da demokratik ulus projesini savunursa o kazanacaktır. Eğer Kürtler ve diğer topluluklar Farsların demokratik güçleri, demokratik ulus projesini savunurlarsa yeni bir demokratik İran kurabilirler. Ya da mevcut rejimi demokratikleşerek, demokratik İslam cumhuriyeti temelinde birliklerini sağlayabilirler. Özcesi, demokratik ulus projesine kim sahip olursa, kim bunun örgütlemesini yapar, kim bunun mücadelesini verirse İran'da onun geleceği vardır. Bu açıdan Önder Apo'nun demokratik ulus çizgisi tam da İran'ın tarihine ve bugünkü sorunlarına cevap olabilecek tek politikadır. Bu açıdan önderlik çizgisinde, demokratik ulus çizgisinde mücadele yürütüldüğünde İran'da siyasal olarak gelişmek, İran'ın siyasal geleceğine etkide bulunmak, İran'ın demokratikleşmesi ve özgürleşmesi mücadelesinde büyük rol almak mümkündür. Bu açıdan İran'da da önümüzdeki dönemde önderlik çizgisine bağlı güçlerin daha da fazla gelişme, diğer halklarla birlikte İran'ın demokratikleşme ve özgürleşmesi açısından rol alma imkanları ve fırsatları artacaktır.

Ortadoğu'daki gelişmeler Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. Türkiye, tarihsel şekillenmesi itibariyle de Ortadoğu'daki gelişmelerden en yakından etkilenecek ülke konumundadır. Nitekim Türkiye Ortadoğu politikasından etkilenmiştir. Ama yanlış politikaları nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Ortadoğu'daki gelişmelere olumlu etkide bulunma, kendi potansiyelini olumlu temelde kullanma yerine, Suriye'de olduğu gibi iç savaşı derinleştirerek, Ortadoğu'da mezhep savaşı içinde yer alarak, Irak'taki kavgaları daha da kışkırtarak, yine İran'la siyasi rekabet içine girerek, Suriye'de çeşitli örgütleri destekleme temelinde bölgede Sudan ve Katar'la bazen ilişki kurarak, bazen karşı karşıya gelerek Mısır'da ve bütün Kuzey Afrika'daki savaşların içine girerek bütün olumsuzlukların Türkiye'yi daha fazla etkilediği bir politika içinde kendini bulmuştur. En başta da Rojava Devrimi'ne düşmanlık yaparak Ortadoğu'da oynayacağı büyük bir rolü ve tarihi bir fırsatı kaçırmıştır.

Darbe mekaniği yeniden devreye girmiştir

Türkiye gelinen aşamada içeride ve dışarıda sıkışmıştır. İçeride, Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve demokrasi güçlerinin demokratikleşme talepleri karşısında, Kürt sorununu çözme ve Türkiye'yi demokratikleştirme yerine, daha fazla otoriterleşme eğilimi ve tercihi içine girmiştir. Yine Suriye, Irak ve Ortadoğu'da halkların kardeşliği, inançların kardeşliği yerine, çatışmaların bir parçası olarak Ortadoğu politikası içinde kendini etkin kılmak istemiştir. Tüm bu gerçekler Türkiye'de gerçekleşecek 7 Haziran seçimlerini çok önemli hale getirmiştir. 7 Haziran seçimleri Türkiye'de ya otoriterleşme ya da demokratikleşme yönünde gelişmeleri ortaya çıkaracaktır.

Türkiye tarihi hep darbe mekaniğinin olduğu bir tarihidir. Bunun anlamı şudur; Türkiye'nin kronik sorunları vardır, Türkiye bunlarla beraber yaşamaktadır, bunları çözmediği için, demokratikleşmediği için on yılda bir, yirmi yılda bir ciddi toplumsal ve siyasal krizlerle karşılaşmaktadır. Bu durum karşısında ya demokratikleşerek bu sorunlarını çözecektir ya da darbeyle, baskıyla, zorla bu sorunları bir süre bastıracaktır. Türkiye tarihi hep bu kısırdöngü içinde geçmiştir. Özellikle de Kürt sorunu çözülemediği için, yine demokrasi güçlerinin, sol güçlerin örgütlenmesine ve sistem içinde özgür bir biçimde yer almasına müsaade edilmediği için hep Kürtlerin itirazıyla, demokrasi güçlerinin itirazıyla karşılaşmışlar, bu da Türkiye'de toplumsal sorunları, siyasal sorunları ağırlaştırmış ve kriz yaratmıştır. Her kriz dönemi de ya demokratikleşmeyle aşılır ya da baskı ve zorla. Demokratikleşme tercihi olmadığı için ya da demokrasi güçleri ve Kürt özgürlük güçleri bastırılmak istendiği için darbe devreye girmiştir. Kürtlerin talepleri, itirazları, istekleri ve demokrasi güçlerinin talepleri ve istekleri darbeyle bastırılmıştır. Türkiye tarihini böyle kısırdöngü tarih olarak görmek gerekiyor.

AKP hükümeti Önder Apo'nun esaret altına alındığı, Kürt Özgürlük Hareketi'nin gerilla güçlerini sınır dışına çektiği, bu yönüyle çatışmasızlığın olduğu bir ortamda iktidar oldu. Hatta Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesinin yirmi beş yılda yarattığı toplumsal ve siyasal değişimi, ortaya çıkan birikimi yeni özel savaş politikalarıyla tasfiye edip Kürdistan'da soykırımcı zihniyet eksenli rehabilitasyon sağlama görevi üstlenmiştir. Bu nedenle Kürt sorunu demokratik temelde çözme politikası ve yaklaşımı içinde olmamıştır. Kürt Özgürlük Hareketi bu yaklaşım karşısında yıllarca çözüm çağrısı yapıp buna olumlu bir cevap bulamayınca gerilla yeniden devreye girmiş, bunun sonucu AKP bir çıkmazla karşı karşıya gelmiştir. Çünkü Kürt sorununu çözme temelinde bir politikası yoktur, bir savaş ortamında da iktidara gelmediği için ne yapacağını şaşırmıştır. İlk önce hem Kürtleri, hem de asker-sivil bürokrasiyi idare etme politikası izlemiş; daha sonra Genelkurmayla uzlaşıp iktidarcı siyasal İslam'ın sistem içine alınmasıyla birlikte Kürtleri yeni koşullarda soykırımcı sistem hegemonyası altına alma politikasını yürütmeye başlamış, bunu bir taraftan zoruyla, bir taraftan da çatışmasızlık ortamında kendi iktidarını pekiştirerek sonuca götürmek istemiştir. Öyle ki, Kürt sorununun çözümsüzlüğünü iktidarını ayakta tutan bir mekanik ve diyalektik haline getirmiştir. Kürt sorununun varlığı ortamında Kürt sorununun çözümünü beklenti yaratarak Kürtleri ve demokrasi güçlerini, diğer taraftan da çözmeyerek klasik soykırımcı asker ve sivil bürokrasiyi idare eden ve böylelikle Kürt sorununun çözümü değil çözümsüzlüğü ortamında iktidarını sürdüren bir politik tarzın sahibi olmuştur.

Bu durum karşısında Önder Apo da, Kürt Özgürlük Hareketi de AKP'nin politikalarını boşa çıkarmak için bir çözüm süreci başlatıp AKP'yi içine sokmaya çalışmıştır. Özellikle de toplumu ve devleti Kürt sorununun çözümü konusunda yumuşatarak, Kürt sorununun çözümüne yatkın hale getirme çabası içinde olunmuştur. Kuşkusuz siyasal güçlerin Kürt sorunu konusundaki katı yaklaşımlarını yumuşatmak ve Kürt sorununun varlığının ve çözümünün toplumdaki meşruiyetini geliştirerek AKP'nin bu çözümsüzlük politikasını boşa çıkarıp çözüm güçlerini güçlendirerek çözümün koşullarını sağlamak hedeflenmiştir. Ancak AKP'nin Kürt sorununun çözümü doğrultusunda bir politikası olmadığından, Kürt Özgürlük Hareketi'ni oyalayarak, aldatarak, fırsatını bulunca ezerek etkisizleştirme taktiğini ve planını devreye sokmuştur. Ancak bu mücadeleden Kürt Özgürlük Hareketi ve demokrasi güçleri kazançlı çıkmıştır. Hem Ortadoğu'da hem de Türkiye'de Kürt Özgürlük Hareketi ve demokrasi güçlerinin pozisyonu güçlenmiştir. Bu durum Türkiye'yi hem içeride hem de dışarıda sıkıştırmıştır. Ya demokratikleşme temelinde Kürt sorununu çözecektir, ya da Kürt halkının özgürlük mücadelesini ve demokrasi güçlerini ezecek bir politika izleyecektir. Çözüm politikasının olmadığı durumda Türkiye tarihindeki darbe mekaniği, kısırdöngü yeniden devreye girmiştir. Toplumsal muhalefetin artması, demokratikleşme eğiliminin güçlenmesi karşısında ya bu sorun çözülecektir ya da demokratikleşme isteyen güçlerin ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin üzerine şiddetle gidilecektir. Mevcut durumda AKP hükümetinin çözüm politikası olmadığı için Tayyip Erdoğan şahsında mevcut darbe mekaniği işlemeye başlamıştır. Yani sivil yönetim olarak, sivil güç olarak darbe gerçekleştirmeyi üstlenme, Kürt Özgürlük Hareketi ve demokrasi güçlerinin üzerine gitme, ezme görevini üzerine almıştır. Önder Apo'nun demokratikleşmeyi ve Kürt sorununun çözümünü dayatması ve bunu topluma mal etmesi, bundan artık kaçınılamaz noktaya gelinmesiyle birlikte AKP hükümetinin İç Güvenlik Yasası adı altında otoriter yasalar çıkarması, yine iç ve dış

sorunlar karşısında mevcut rejimi krizden çıkarmak için başkanlık sisteminin önerilmesi, iç ve dış tehditler ileri sürülerek daha otoriter yasaların çıkarılması, darbe mekaniğinin Erdoğan tarafından sivil bir darbe biçiminde devreye sokulması anlamına gelmektedir.

Erdoğan'ın politikası: İçte savaş, dışta savaş

7 Haziran seçimleri bu anlama gelmektedir. Ya demokrasi güçlerinin başarısıyla Türkiye demokratikleştirilip Kürt sorunu çözülerek darbe mekaniğinin zemini ortadan kaldırılacaktır ya da AKP'nin yeniden güçlü biçimde tek başına iktidara gelmesiyle birlikte darbe devrimci güçlere, demokrasi güçlerine ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı gerçekleştirilecektir. Bu açıdan 7 Haziran seçimleri herhangi bir partinin seçilip seçilmemesi sorunu değildir; darbenin gerçekleştirilip gerçekleştirilememesi sorunudur. Darbenin önünün alınıp alınamayacağı sorunudur. AKP'nin, Erdoğan'ın bu politikası bir yönüyle şu anlama gelmektedir; içte savaş, dışta savaş! İçeride Kürt Özgürlük Hareketi ve demokrasi güçleri susturulacak, suskunluk sağlanacak, buna dayalı olarak da dışarıya yönelik savaş yürütülecektir. Bu bir kanun gibidir. Kim dışarıda bir savaş yürütmek isterse içeride suskunluk sağlamak için bütün muhalifleri bastırır, susturur ve buna bağlı olarak da dışarıda savaşı yürütür. Bu, bilinen bir gerçektir. Şimdi de AKP hükümeti bu politikayı pratikleştirmeye çalışmaktadır.

Son zamanlarda Türkiye Suriye'ye girdi-girecek değerlendirmeleri, haberleri bir gerçeği ifade etmektedir. Eğer Erdoğan hükümeti 7 Haziran'da kazanırsa otoriter rejimini güçlendirecek, Kürt Özgürlük Hareketi'ni ve toplumu susturup bu temelde dışa karşı savaş yürütecektir. Erdoğan ve AKP'nin bu seçim döneminde programı belli olmuştur. "Kürt sorunu yoktur, taraflar yoktur, masa yoktur, izleme heyeti yoktur, müzakere heyeti yoktur, Kürt sorunundan söz etmek bölücülüktür, Kürt sorunundan söz edenler Türkiye'yi parçalamak isteyenlerdir" biçimindeki değerlendirmeler AKP hükümetinin programını ortaya koymaktadır. AKP hükümeti seçimi kazandığında açıkça "*benim programım kabul edilmiştir*" diyecektir. Çünkü her gün Erdoğan meydanlarda rabia işaretini yapıyor. Bu işaret eşliğinde tek devlet, tek millet, tek vatan, tek bayrak sloganını atıyor. Bu, Türkiye'nin temel anayasasıdır. Erdoğan'ın ve uzlaştığı derin güçlerin Türkiye anayasası budur. AKP meydanlarda sürekli yeni anayasa yapacağım diyor, yeni anayasası budur. Tek devlet, tek millet, tek bayrak, tek vatandır. Erdoğan anayasasının temel ilkeleri bunlardır. Anayasanın diğer maddelerinin hepsi hikayedir, ayrıntıdır. Esas olan tek tek tekerlemesidir; bütün ayrıntılar bu tekerleme temelinde şekillenecektir. AKP, Erdoğan kazandığında bu projesi kazanacaktır.

Kim Erdoğan'a, AKP'ye oy verirse bu projeye oy verecektir. Bunun da kesinlikle bilinmesi gerekir. Ama HDP başarılı olursa bu, darbe mekaniğinin tarihe gömülmesi, darbelere zemin yapılan Kürt sorununun çözülmesi anlamına gelecektir. Kürt sorununun çözülmesi ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin kapısı açılacaktır. Eğer darbeler mekaniği bitirilmek isteniyorsa böyle bitirilecektir. Yoksa askeri vesayeti bitirdim, darbeye karşı çıktım demek demagojidir, hikayedir. Darbe mekaniğini yaratan, darbelere yol açan Kürt sorunu, Alevi sorunu gibi temel sorunlar çözülmeden hiç kimse ne darbe mekaniğinden kurtulabilir, ne askeri vesayetten kurtulabilir, ne polis vesayetinden kurtulabilir. Çünkü bu sorunlar çözülmeden orduya da, polise de ihtiyaç duyulur, muhtaç olunur. Onlar esas aktörler olurlar. Darbe mekaniği Türkiye'nin siyasetini belirleyen temel etken olur. Bu açıdan HDP'nin başarısı darbeciliğe ve askeri vesayete son verme anlamına gelmektedir.

HDP başarılı olursa, bu, demokratik ulus projesinin sahiplenilmesi, gerçekleşmesi anlamına gelecektir. Nitekim bugün Türkiye'de herkes HDP'ye teveccüh ediyorsa, HDP'yi destekliyorsa, HDP'de umut görüyorsa, Türkiye'nin ancak HDP ile demokratikleşip düzlüğe çıkacağını düşünüyorsa, nedeni HDP'nin demokratik ulus projesine sahiplenmesidir. Çünkü Türkiye'de de Ortadoğu'da da sorunları yaratan ulus-devletçi anlayıştır, tekçi anlayıştır. Erdoğan'ın dört parmağını sallama anlayışıdır. Bu anlayış tekçi anlayıştır. Türkiye'deki sorunları da, Ortadoğu'daki sorunları da bu zihniyet yaratmaktadır.

HDP başarılı olduğunda Türkiye yeni bir güne uyanacaktır. Tüm etnik ve dinsel

> **"7 Haziran seçimleri herhangi bir partinin seçilip seçilmemesi sorunu değildir; darbenin gerçekleştirilip gerçekleştirilememesi sorunudur. Darbenin önünün alınıp alınamayacağı sorunudur."**

> **"Erdoğan'ın politikası içte savaş, dışta savaş! Bu bir kanun gibidir. Kim dışarıda bir savaş yürütmek isterse içeride suskunluk sağlamak için bütün muhalifleri bastırır, susturur ve buna bağlı olarak da dışarıda savaşı yürütür."**

toplulukların bir arada yaşayacağı yeni bir Türkiye şekillenecektir. HDP şahsında demokratik ulus Türkiyesi, demokratik toplum gerçeği ortaya çıkacaktır. Bu açıdan HDP'nin seçimi kazanması tabii ki tarihseldir. HDP seçimi kazandığında DAİŞ de yenilecektir, Ortadoğu'daki tüm tekçi zihniyetler de yenilecektir. Türkiye'deki demokratik ulus çerçevesindeki değişim tüm Ortadoğu'ya yansıyacaktır. Belki de Türkiye tüm tarihi boyunca Ortadoğu'da ilk defa bu düzeyde tarihi bir rol alacaktır. Türkiye'nin bugün ihtiyacı olan tek şey budur.

HDP başarılı olursa darbe mekaniği tarihe gömülecektir

Şu anda HDP dışında hiçbir parti Türkiye'nin partisi değildir. Erdoğan böbürlenerek söylediği gibi AKP de Türkiye'nin partisi değildir. Tekçi olan, tek tek diyen bir siyasi zihniyet Türkiye'nin partisi olabilir mi? Şu anda Türkiye'nin tek partisi vardır, o da HDP'dir. Sadece HDP tüm etnik ve inançsal toplulukları kucaklamaktadır. Sadece HDP İslam'ıyla, Hıristiyan'ıyla, Alevi'siyle, Êzidî'siyle, bütün inançları barış içinde yaşatacak bir projeye sahiptir. Türkleri, Kürtleri, Arapları, Çerkezleri, Abazaları, Süryanileri bir arada yaşatacak tek proje HDP projesidir. Bu proje gerçekleştiğinde Türkiye büyük bir rahatlamaya kavuşacaktır, tüm Türkiye 'oh' diyecektir. Türkiye'nin 'oh' demesi, Ortadoğu halklarına da 'oh' dedirtecektir, bir rahatlama yaşanacaktır. HDP'nin kazanmasıyla birlikte DAİŞ'in gücü bir anda yarı yarıya inecektir, giderek düşecektir, eriyecektir. Çünkü Ortadoğu'da tekçi zihniyetler hem inanç olarak hem de etnik olarak gücünü ulusdevletçi tekçi Türkiye'den almaktadır. Türkiye demokratikleşip tekçi anlayışı bıraktığında Ortadoğu'daki tekçi zihniyetler çorap söküğü gibi çözülecektir. İran da çözülecektir. Tekçi zihniyet bırakıldığında, demokratik ulus zihniyeti oluştuğunda ilk defa Türkiye birleşecektir, bir Türkiye partisi etrafında Türkiye birleşecektir. İran'da demokratik ulus çizgisinde bir araya gelme güçlenecektir. Suriye'de, Irak'ta hep bu sonuçlar ortaya çıkacaktır.

AKP'nin HDP projesine düşmanlığı bundandır. Çünkü tekçi zihniyetten beslenmektedir. Tek vatan, tek millet, tek bayrak, tek tek diyerek ayakta kalmaktadır. İşte bu tek tek olarak ifade ettiği siyasi programı, siyasi projesi kaybettiğinde bütün gericilikler kaybedecek, bütün tekçiler kaybedecek, Ortadoğu'nun tüm etnik toplulukları ve halkları birlikte kazanacaklardır. Hiç kimse kaybetmeyecek, hepsi de birlikte kazanacaktır. Türk de, Kürt de, Arap da, Çerkez de, Sünni de, Alevi de, Şafi de, Süryani de, herkes kazanacaktır. Bu açıdan HDP'nin kazanması büyük heyecan yaratacaktır. AKP'nin HDP düşmanlığı buradan kaynaklanmaktadır. AKP'nin HDP düşmanlığının nereden kaynaklandığı çok iyi görülmelidir. Sorun sadece AKP hükümetinin kaybetmesi değildir, sadece AKP'nin kaybetmesi olsaydı AKP bu kadar dirençli olamazdı, bu kadar oyunlar oynayamazdı. AKP şahsında tüm bölge gericiliği kaybedecektir. Onun için tüm bölge gericiliği HDP'nin değil, AKP'nin kazanmasını istiyor. Bu gerçeğin iyi görülmesi gerekir.

Bu açıdan tüm Kürt halkının, Alevilerin, tüm farklı etnik ve dinsel toplulukların HDP'ye sahip çıkması gerekiyor. Kürtlerin özellikle sahip çıkması gerekiyor. Demokratik ulus gerçekleşince tüm Ortadoğu'daki halklar ve Kürtler özgürleşecektir. Bu açıdan Sünni Kürtler, Şafi Kürtler Alevi Kürtlere sahip çıkmalıdırlar. Alevi Kürtleri'ni demokratik ulus birliğinin en temel parçası olarak görmelidirler. Bu temelde de Türkiye'deki demokratik ulus birliğini sağlamalıdırlar. Kürt sadece kendini düşünürse, Aleviler sadece kendini, Sünniler sadece kendini, Êzidîler sadece kendini, Türkler sadece kendini düşünürse kendi özgür ve demokratik yaşamlarına da kavuşamazlar. Bu açıdan herkes diğer farklılıklara sahip çıkacaktır; diğer farklılıkların özgür ve demokratik yaşamına, kendi kimliklerini, kültürlerini ve inançlarını yaşamasına saygılı olacaktır. Bunu en başta da tüm Kürt halkının bilince çıkarması gerekiyor. Kürtler ne Rojava'da, ne Başur'da, ne Rojhilat'ta, ne Bakur'da, yani ne Suriye, İran, Irak ne de Türkiye'de etnik savaşların ve mezhep kutuplaşmalarının içinde yer alabilirler. Aksine bütün etnik toplulukların kardeşçe yaşamayı esas almalıdırlar. Bütün inançlarla, mezheplerle kardeşçe yaşamayı esas almalıdırlar. Sünni Kürt ise Şii'yle kardeşçe yaşamayı bilecek, Alevi ile kardeşçe yaşamayı bilecek. Böyle olursa Sünni Kürtler de kendi özgür ve demokratik yaşamlarını güvenceye alırlar. Alevi Kürtler, Sünni Kürt kardeşleriyle yaşamayı bilecekler. Böyle olursa demokratik ulus projesi pratikleşir, bütün farklı etnik ve dinsel topluluklar özgür yaşama kavuşur. Bu açıdan demokratik ulus bilincini edinmek çok çok önemlidir.

HDP bugün demokratik ulus projesine sahip olduğu için çekicidir, herkes saygı duymaktadır, bütün Ortadoğu'yu etkilemektedir. Sadece Kürd'ü düşünen ya da sadece Kürd'ün bir kısmını düşünen bir politikaya sahip olsaydı ne Ortadoğu'da bu kadar etkili olabilirdi, ne Kürdistan'da, ne de Türkiye'de. Bu açıdan HDP çizgisinin, daha doğrusu Önderlik çizgisinin Ortadoğu'da, Türkiye'de bu kadar teveccüh görmesinin, rağbet görmesinin, destek görmesinin nedeninin demokratik ulus anlayışı olduğunu herkes bilmelidir; demokratik ulus kültürüne sahip çıkmalıdır, demokratik ulusun ne olduğunu bilmelidir, öğrenmelidir. Eğer demokratik ulus anlayışından sapılmazsa, demokratik ulus anlayışına ilkesel sahip çıkılırsa kesinlikle Kürt Özgürlük Hareketi sadece Kürdistan'da, Rojava'da değil, Türkiye'de de, İran'da da, Irak'ta da, Ortadoğu'da da kazanacaktır.

Türkiye'nin de ilacı demokratik ulustur. Yine Suriye'nin, Irak'ın, İran'ın, bir bütün Ortadoğu'nun ilacı demokratik ulustur. Demokratik ulus, bir parçalanma modeli değildir, bir birleşme modelidir, bir demokratik Ortadoğu federasyonu modelidir. Tüm Ortadoğu halklarının birleşerek kapitalist modernite ve kapitalist emperyalizme karşı dik durma, ayakta kalma, özgür ve bağımsız hareket etme modelidir. Parçalama değil, bütünleştirme ve güçlendirme modelidir. Bunu anlamamak, kafayı kuma gömmektir. Kim bunu anlamıyorsa, ne yurdunu seviyordur, ne milliyetini. Bunu herkes bilmelidir. Yurdunu ve milletini sevmek, yurdu ve milleti sürekli çatışma içinde tutmak değildir; sürekli krizler içinde tutmak değildir. Türkiye'yi, Türkiye halklarını sürekli krize mahkum etmek değildir. Bu açıdan bütün Türkiye'deki aydınlar, yazarlar, farklı etnik ve dinsel topluluklar, tüm siyasi güçler demokratik ulus projesinin değerini bilmeli ve sahiplenmelidir.

Yeni yaşam, halkların kardeşçe yaşamıdır

7 Haziran seçimleri çok tarihi seçimlerdir. Bu tarihi seçimlerde tabii ki HDP'nin başarı kazanması çok önemli sonuçlar doğuracaktır. 7 Haziran'da HDP kazandığında sadece Kürtler değil, başta Aleviler olmak üzere tüm etnik ve inançsal topluluklar yeni bir güne uyanacaklardır, ışıklı bir güne uyanacaklardır. Özgür ve demokratik bir yaşama uyanacaklardır. Kendilerine güvenleri artacaktır, geleceklerine güvenleri artacaktır. Kaygıyla, korkuyla yaşamaktan kurtulacaklardır. Bin yılların baskı ve zulüm düzeninden kurtularak özgür ve demokratik yaşama kavuşacaklardır. Aleviler açısından da gerçek bu olacaktır, Êzidîler açısından da, Ermeniler açısından da, Asuri-Süryaniler açısından da, Çerkezler açısından da, Müslüman Kürtler, Türkler açısından da, herkes açısından da yeni bir yaşam ortaya çıkacaktır. İşte yeni yaşam denilen slogan budur. HDP'nin yeni yaşam sloganını bu içerikte, bu çerçevede anlamak gerekir. Bu da güzel yaşamdır, özgür yaşamdır, demokratik yaşamdır, halkların kardeşçe yaşamıdır. Halkların birbirini güçlendirme yaşamıdır, tüm kültürlerin birbirlerini besleyerek zenginleştirme yaşamıdır. Tekçi, ucu kapalı, bütün farklı kültürlere düşman katı ulus anlayışı yerine, devlete endeksli ulus anlayışı yerine, kapitalizme hizmet eden ulus anlayışı yerine; halklara, uluslara hizmet eden ulus anlayışı, siyaset anlayışı, sosyoloji anlayışı, kültür anlayışı böyle gerçekleşecektir ve bu temelde Mezopotamya yeniden yeryüzünün cenneti olacaktır. Ortadoğu ve Anadolu yeniden insanlığa ışık saçan coğrafya haline gelecektir.

7 Haziran seçimleri bu çerçevede anlamlıdır. 7 Haziran seçimleri başarılı olduğunda sol, sosyalizm ayağa kalkacaktır. Yani toplumculuk ayağa kalkacaktır. Kapitalist modernitenin bireyciliği, kapitalist modernitenin ulusları, kültürleri birbirine düşürmesi ortadan kalkacaktır; demokratik devrim gerçekleşecektir. Bu demokratik devrimin gerçekleşmesinde rol oynayan sol ve sosyalist güçler geleceği demokratik ve toplumcu temelde, komünal demokratik temelde şekillendirme konusunda avantajlı duruma geleceklerdir. Toplum içindeki itibarları, etkileri artacaktır. Bu açıdan 7 Haziran seçimlerinde HDP'nin başarısı sadece demokratik ulusun, farklı etnik ve ulusların başarısı değildir; insan yaşamının doğasına uygun komünal ve demokratik yaşamın, yani sömürüsüz, baskı olmayan düzenin kurulmasının da önü sonuna kadar açılacaktır. 7 Haziran seçimlerine tüm halklarımız, tüm toplum bu inançla girmektedir.

Tırşıkçıların, işbirlikçilerin AKP'yi kurtarması mümkün değildir

Kuşkusuz bu başarıyı yaratan, bu durumu yaratan Önder Apo'dur. AKP, Erdoğan iç ve dış tehlikeyi gösterip otoriterleşmeyi gündemleştirerek seçimin gündemini demokratikleşme değil de başkanlık gibi hegemonik otoriter bir sistem hedefiyle seçime girip bu temelde başarılı olmak isterken, Önder Apo, siyasal hamleleriyle, Dolmabahçe'deki deklarasyonla, Newroz manifestosuyla Türkiye'nin önüne demokratikleşme gündemini koymuştur. Bu seçim, otoriterleşme projesi mi yoksa demokratikleşme projesi mi kazanacak, bunu gösterecektir. Bunu yaratan Önder Apo'dur. Zaten Erdoğan, Önder Apo'nun hamlelerinin gündemi demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü doğrultusunda olduğunu görünce kendi otoriterleşme gündeminin saf dışı kalacağını anlayıp Dolmabahçe mutabakatını reddetmiş, on maddenin demokrasiyle alakası yok demiş, izleme heyetini tanımıyorum, masa yok, şu yok bu yok demiştir. Bu, açıktan Önder Apo'nun hamlesi karşısında karşı bir hamle anlamına gelmektedir. Önder Apo'nun demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü gündemini zayıflatarak kendi gündemini devreye sokmak istemiştir. Ama son iki ay göstermiştir ki şu anda Türkiye'deki seçim ortamını belirleyen Önder Apo'nun ortaya koyduğu ve HDP'nin sahiplendiği demokratikleşme ve demokratik ulus projesidir. Seçimlerin kaderini bu belirleyecektir.

İşte AKP'nin tüm saldırılarla, baskılarla gerilim yaratarak, çatışma yaratarak önlemek istediği demokratik ulus modelinin başarısıdır. Neden daha önceki seçimlerde gerilim değil de çatışmasızlık isterken şimdi kontrollü çatışma, kontrollü gerilim yaratmak istemektedir. Her yerde HDP'lilere saldırılar yaptırması, tamamen demokratikleşme gündemini ortadan kaldırmak içindir. Hatta bu saldırıları bile "*bakın iç sorunlar var, iç güvenlik sorunları var*" deyip otoriterleşmesini meşrulaştırmak ve başkanlık sistemine oy istemek için kullanmaktadır.

Gerilimi de çatışmayı da HDP'ye saldırıları da, asker ve gerilla arasında çatışma yaratıp ölümlerin ortaya çıkmasını sağlama çabaları da tamamen kendi otoriterleşme ve başkanlık sistemine zemin sunmak içindir. İşte bu gerçekliği bugün tüm Türkiye toplumu görmüştür. Kürdistan toplumu görmüştür. Bu açıdan tüm Kürt halkı ve demokrasi güçleri HDP'ye yüzünü çevirmiştir. AKP belirli işbirlikçi Kürtlerle kendi otoriter politikasını, rabia işaretiyle ortaya koyduğu tekçi düzenini meşrulaştırmaya çalışsa da artık Kürdistan'da bu tür tırşıkçıların, bu tür işbirlikçilerin AKP'yi kurtarması mümkün değildir. AKP hiçbir demagojinin, hiçbir propagandanın, hiçbir işbirlikçinin kendisini kurtaramayacağını gördüğü için bugün çılgına dönmüştür. Bugün AKP'lilerin dengesini kaybetmesi, dengesini yitirmesi, dengesizleşmesi tamamen şimdiye kadar uyguladıkları özel savaş ve psikolojik savaş yöntemlerinin bu seçimde boşa çıkmasının görülmesinden dolayıdır. Artık gerçekler ve doğrular demagojiler ve yalanlara galebe çalmıştır. Artık ne kadar yalan, dolan da söylense toplumun demokrasi özlemi ve gerçekler karşısında yenilmekten kurtulamayacaklardır. 7 Haziran seçimleri öncesi gerçeklik budur. Eğer AKP ve derin devlet birlikte seçimlere müdahale etmezlerse, oyları çalmazlarsa kesinlikle Türkiye HDP'nin barajı aşmasıyla yeni bir sabaha uyanacaktır. 8 Haziran'da güneş sadece Türkiye üzerinde doğmayacak, Türkiye'de doğan güneş tüm Ortadoğu'yu aydınlatacak ve bu temelde Ortadoğu eksenli yeni bir uygarlık çağına girilecektir.

■■■

PKK'nin Tüm Kadro ve Sempatizan Yapısına

Üçüncü dönem partileşme hamlesini Önderlik ve Şehitler çizgisinde sürekli geliştirelim

Değerli Yoldaşlar!

Bugün 11 Mayıs, **Hozan Mizgîn** (Gurbet Aydın) yoldaşın şehadetinin 23. yıldönümü oluyor. Hareket ve halk olarak Mayıs Şehitler Ayı'nı yaşıyoruz. Mayıs ayı özgürlük mücadelemizin en çok geliştiği, şiddetlendiği, her alanda kültürel soykırım rejimi ile en kapsamlı mücadelelerin yaşandığı bir ay oluyor. Bu bakımdan da en erkenden ve en çok şehitler verdiğimiz bir ay olma özelliği taşıyor. Yine hareketimizin ilk büyük şehidi **Haki Karer** yoldaşın şehadetinin 38. yıl dönümünde bulunuyoruz. Yani 38. Şehitler Günü'nü yaşıyoruz. Bu temelde Haki Karer ve Gurbet Aydın yoldaşlar şahsında bütün özgürlük mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Başta Rojava ve Şengal direnişleri olmak üzere her alanda şehitler vermeye devam ediyoruz. Haki Karer'le başlayıp Rojava ve Şengal direnişlerine kadar gelen tüm kahraman şehitlerimizin amaçlarını başarma sözümüzü yineliyoruz!

Değerli Yoldaşlar!

Mayıs ayı her günü büyük mücadelelere sahne olmuş bir aydır. 1 Mayıs'tan 31 Mayıs'a kadar her gününde onlarca kahraman şehit var. Haki Karer yoldaşın anısına geliştirilen mücadele bir bütün olarak Mayıs ayını özgürlük mücadelemizin en çok yürütüldüğü ay haline getirmiş bulunuyor. Bu sadece bizim mücadelemizle sınırlı da değildir, diğer halkların, emekçilerin ve ezilenlerin özgürlük mücadelesi açısından da böyledir. Örneğin 1 Mayıs gerçeği bunu ifade ediyor. İşçi sınıfının mücadele içinde şehit verdiği bir gün oluyor. Bu nedenle dünya emekçileri 1 Mayıs'ı kendi birlik, dayanışma ve mücadele günleri olarak anıyorlar; kendilerini bu temelde eğitiyor, mücadelelerini daha örgütlü ve bilinçli hale getirmeye çalışıyorlar.

1 Mayıs Türkiye emekçileri açısından da benzer bir özellik taşıyor. 1 Mayıslar özgürlük, eşitlik ve sosyalizm mücadelesinin bu topraklarda da en çok geliştirildiği günler oluyor. **1 Mayıs 1977**'de Taksim'deki kutlamada kontrgerilla saldırısı sonucu Türkiye işçi ve emekçileri 34'ten fazla şehit vermiş bulunuyor. Bugün Taksim mücadelesi o şehitlerin anısına yürütülüyor. Türkiye devrimci hareketi açısından da Mayıs ayı önemlidir. 6 Mayıs **Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan** ve **Hüseyin İnan**'ın idam edildiği gündür. 43. şehadet yıldönümünde bu büyük devrimcileri, Kürt özgürlük mücadelesinin gelişiminin ve önderliksel doğuşun temeli olan bu büyük devrimci duruşu saygıyla andık. Yine 18 Mayıs 1973 Diyarbakır'da **İbrahim Kaypakkaya**'nın işkencede katledildiği gündür. Daha o zamandan gerillacılığı geliştirmeye yönelen, coğrafya ve halk olarak böyle bir mücadelenin Kürdistan'da gelişebileceğini gören öncü kişilerdendir. Hem gerilla öncülüğü ve hem de Kürdistan'ı bunun için zemin seçmesi değerlidir. Kürdistan özgürlük mücadelesinin onu devam ettiren bir gelişme olduğu ortadadır.

Bizim mücadelemiz açısından da Mayıs ayının 31 gününün büyük önemi vardır. Dünya emekçilerinin 1 Mayıs'ı ve Türkiye devrimci hareketinin Mayıs direniş ve şehitler gerçeği her gününe onlarca direniş ve şehadet sığdırılarak temsil edilmiş ve yaşatılmıştır. Bu temelde gelişen gerilla direnişi içinde Mayıs ayının her gününde büyük şehitler verilmiştir. Örneğin 1 Mayıs 1985'te Garzan'da şehit verdiğimiz **Ramazan Kaplan** ve arkadaşları ilk gerilla şehitlerimizdendi. 2 Mayıs 1983'te 'Hilvan ve Siverek Direnişi'nin komutanı **Mehmet Karasungur** ve **İbrahim Bilgin** yoldaşları Kandil'de şehit verdik. Yani her Mayıs günü onlarca şehitle doludur. 9 Mayıs'ta İran rejimi tarafından **Şîrîn Elemhûlî** ve 4 arkadaşı idam edildi. 19 Mayıs 1978'de **Halil Çavgun** yoldaşı, 17 Mayıs 1982'de zindanda **Ferhat Kurtay** ve arkadaşlarını, yine 16 Mayıs 1997'de Hewlêr'de **Salih** ve **Hêlîn** yoldaşları ve arkadaşlarını şehit verdik. Bunlar bazı temel dönemleri sembolize eden şehitlerimiz oluyor, ama 43 yıllık özgürlük mücadelemizin 20 bini aşan militan şehitlerinin en çoğunun Mayıs ayında yaşandığını biliyoruz.

> **"Belli ki ilk şehadet ne kadar büyük, anlamlı, PKK çizgisini ve Önderlik gerçeğini bir hakikat haline getirip yenilmez ve dönülmez kılıyorsa, bu yürüyüşün son halkaları olan Rojava ve Şengal direniş şehitleri de aynı düzeyde bir büyüklüğü temsil ediyorlar."**

Değerli Yoldaşlar!

Şehadet özgürlük mücadeleleri açısından, ideolojik-siyasi mücadele yürüten güçler açısından önemlidir. Bir hareket ve mücadele açısından şahit olmayı, tanık olmayı ifade ediyor. Dolayısıyla bir hareketin ve mücadelenin şehitleri aslında böyle bir hareketin varlığının ve mücadeleye dönüştüğünün kanıtları ve şahitleri oluyorlar. Tarihe mühür basma gibi, özgürlük hareketlerinin tarihe iz bırakmasını ifade ediyor. Kalıcılaşan, ölümsüzleşen bir gerçekliğe ulaştırıyor. Diğer şeylerin hepsi silinip gidiyor, tarihte geriye hareketleri ve mücadeleleri temsil eden güçler olarak şehitler gerçeği kalıyor. Bu bakımdan **bir hareketin yenilmezliği ve zafer kazanmasında, tarihe iz bırakıp kalıcılaşmasında şehitler gerçeği belirleyici rol oynuyor.** Bu anlamda özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik, demokrasi ve sosyalizm iddiasıyla ortaya çıkan hareketlerin şehitler vermesi, kendi varlıklarını şehitler verme düzeyinde gerçekleştirebilmesi büyük önem taşıyor. Bu, hareketlerin büyüklüğünü gösteriyor, kalıcılığını ortaya çıkarıyor, zaferini garantiliyor. Tarihsel bakımdan yok olmaz ve kalıcı bir noktaya gelmelerini ifade ediyor.

PKK'nin de böyle bir hareket olduğu, ortaya çıkışından itibaren böyle bir çizgiyi esas aldığı, 43 yıllık yenilmez zafer yürüyüşünün de böyle bir şehitler hareketi olarak gelişmesi temelinde gerçekleştiği biliniyor. Önderliksel doğuş şehitlerin anılarının doğru anlaşılması ve yaşatılması içindir. Önder Apo bunu her zaman ifade etti; Mahirlerin, Denizlerin ve İbrahimlerin anılarının kendisini büyük bir sorumluluk bilincine ve irade olmaya yöneltiğini ve iddia sahibi haline getirdiğini söyledi. Onların kahramanca yürüyüş içinde olduklarını, kendi görevlerini şehadet temelinde tamamlayınca o idealleri ve amaçları nasıl devam ettirmek gerektiği sorusunun kendisini böyle bir mücadeleye ve hareket örgütleme kararlılığına götürdüğünü, bunu da **1973 Newrozu'nda Ankara Çubuk Barajı'nda** küçük bir grubun toplantısıyla gerçekleştirdiğini ifade etti. Bu adımı da büyük ve tarihsel bir adım olarak tanımladı ve böyle bir karar vermiş olmaktan dolayı hiçbir zaman pişmanlık duymadığını, sonuna kadar da böyle bir kararlılıkla yürüdüğünü ve yürümeye de devam ettiğini belirtti.

Önder Apo'nun gerçekleştirdiği bu çıkışın 1968 gençlik devrimini devam ettiren bir çıkış olduğunu ve Türkiye devrimci gençlik hareketinin 12 Mart faşizmi karşısındaki direnişinden güç ve ilham aldığını biliyoruz. Bu anlamda da önderliksel çıkış şehadet gerçeğini doğru anlama ve şehitlerin anısını yaşatma adımı oluyor. Şehitler karşısındaki sorumluluğu doğru yerine getirmeyi ifade ediyor. Böyle bir çıkışın cisimleşmesi, bedenleşmesi, örgüte ve eyleme dönüşmesi ise Kürdistan'da gerçekleşiyor. Önder Apo PKK'nin **18 Mayıs 1978**'de Antep'te kontrgerilla tarafından katledilen Haki Karer yoldaşın anısının cisimleşmesi, örgüte ve eyleme dönüşmesi olduğunu hep söyledi. PKK'nin Haki Karer'in anısının örgütlenmesi olduğunu belirtti. Partisel gelişimin ve mücadele adımlarının şehitler zincirinin halkalar biçiminde gelişmesi ve çoğalması olduğunu söyledi. Partiyi bir zincir biçiminde gelişen şehitler kervanı olarak tanımladı. PKK'nin bir şehitler partisi olduğunu ifade etti. Şehitleri, PKK biçiminde yaşayan gerçekler olarak ifadelendirdi ve "***yaşıyorlar işte PKK biçiminde***" dedi. Böylece 38 yıllık şehadet çizgisinde yürüyen mücadele bizi parti olma, gerilla olma ve demokratik ulus olma noktasına getirdi.

Eğer partileşme şehitler gerçeğinin örgüte ve eyleme dönüştürülmesi ise o zaman parti öncülüğünde geliştirilen bütün mücadele adımları da şehitler çizgisinin pratiğe geçirilmesini ifade ediyor. Gerilladaki fedai ruh ve yürüyüş de bunun ifadesi oluyor. Demokratik uluslaşmanın ve demokratik toplum olmanın içerdiği cesaret ve fedakarlık da böyle cesur ve fedakar mücadelenin yarattığı değerler olarak ifade buluyor. Bu, herhangi bir uluslaşma ve sistem olma değil, tamamen şehitler öncülüğünde ve fedai çizgisinde yürüyen bir parti ve gerilla mücadelesinin ortaya çıkardığı bir demokratik toplum ve ulus olmadır. Şimdi bu durum bütün dünya insanlığı açısından örnek teşkil edecek ve onlara yön ve ilham verecek bir noktaya gelmiş durumdadır.

Çok açık ki, DAİŞ faşizmi karşısında Rojava ve Şengal'deki direniş böyle bir gerçekliği ortaya çıkardı. Şimdiye kadar daha çok kendi içinde gelişen ve ancak çevresini etkileyen özgürlük mücadelemiz, şimdi küresel ve bölgesel gericiliğin truva atı ve bir provokasyon gücü olarak ortaya çıkan ve Kürt özgürlük devrimine saldırtılan DAİŞ faşizmine karşı gösterdiği direnişle küreselleşti. Böylece bütün insanlığa yayıldı ve artık küresel düzeyde bütün ezilenlerin, kadınların, gençlerin ve emekçilerin kurtuluş yolu, umudu ve heyecanı haline gelmeyi başardı. Haki Karer'le başlayıp 38 yıllık mücadele içerisinde devam eden şehitler zincirinin en son halkaları olan Şengal ve Rojava şehitleri bizi hareket ve halk olarak küresel düzeyde böyle bir noktaya getirdi.

Şehitler ezilenlere, insanlığa umut oldular

Belli ki ilk şehadet ne kadar büyük, anlamlı, PKK çizgisini ve Önderlik gerçeğini bir hakikat haline getirip yenilmez ve dönülmez kılıyorsa, bu yürüyüşün son halkaları olan Rojava ve Şengal direniş şehitleri de aynı düzeyde bir büyüklüğü temsil ediyorlar. Demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü toplum paradigmasını küreselleştirdiler. Tüm ezilenlere ve in-

sanlığa yeni bir umut oldular. Özgür ve demokratik yaşamın mümkün olduğunu ve bunun mücadele edilerek kazanılabileceğini gösterdiler. En önemlisi de demokrasi yüzyılı olarak tanımlanan 21. yüzyılın ilk çeyreğinde insanlığın yeni bir soykırım lekesiyle lekelenmemesini sağladılar. Zaten insanlık, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşanan soykırımların ortaya çıkardığı kara lekeyi temizlemekle uğraşıyor. İşte 100. yıldönümü geçti ve bir sonucun ortaya çıktığı da gözükmüyor. Soykırımları ortaya çıkartan ulus-devlet milliyetçiliği ve kapitalist modernite saldırganlığı devam ediyor. Baskı ve sömürü daha da geliştirilerek sürdürülüyor.

Aslında bunu gidermek üzere büyük bir arayış, çaba, tartışma ve umut da vardı. Birinci Dünya Savaşı içerisinde yaşanmış tüm katliam ve soykırımların özgürlükçü ve demokratik bir zihniyetle mahkum edilip, artık insanlığın bu kara lekeden kurtulacağı yönünde bir beklenti söz konusuydu. Fakat bu durum gerçekleşmedi. Ermeni soykırımı, Süryani soykırımı, Rum kırımı, Kürt katliamları ve kültürel soykırımı, Dersim soykırımı hala birer kara leke biçiminde insanlığın alnında duruyor. Bunları gidermek için yürütülen mücadeleler belli bir açıklık ve aydınlanma ortaya çıkartmış olsa da, henüz sonuca gidemedi.

İşte böyle bir ortamda DAİŞ faşizminin Şengal soykırımı belki de insanlığı bitirecek bir olay olarak ortaya çıkacaktı. Artık insanlık denen olgunun yok olduğu bir yozlaşma ve barbarlaşma durumu yaşanacaktı. HPG ve YJA STAR gerillalarının Şengal kahramanlık direnişleri işte bunu önledi. İnsanlığı böyle bir tehlikeden ve kara lekeden kurtardı. Gerillanın Şengal direnişinin büyüklüğü ve kahramanlığı işte bu düzeydedir. Tüm insanlık tarafından bu kadar dikkatle ve ilgiyle değerlendirilmesi de işte bu büyüklüğünden ileri geliyor. Dünyanın dört bir yanında ezilen ve baskı altında tutulan insanlar bu gerçeği gördüler. Kendilerinin nasıl bir tarihi tehlikeden kurtarıldığını fark ettiler. Bu temelde de DAİŞ faşizmi karşısındaki PKK direnişini büyük bir dikkatle izliyor ve buna saygıyla yaklaşıyorlar. Güç ve destek verme eğilimleri fazlasıyla gelişiyor. Hatta dünyanın dört bir yanından böyle bir mücadelede yer alma istemleri ve eğilimleri ortaya çıkıyor. Tarihin tüm büyük devrimlerinde olduğu gibi, birçok genç şimdi de DAİŞ faşizmine karşı direnen Kürdistan özgürlük devriminin saflarına akıyor. Kürt özgürlük direnişi faşizme, ulus-devlet milliyetçiliğine ve kapitalist modernite gericiliğine karşı özgür insanlık direnişi haline gelmiş bulunuyor. Rojava ve Şengal direnişleri Hareket ve halk olarak bizi işte böyle bir noktaya getirdi.

Değerli Yoldaşlar!

Bununla birlikte ifade etmek istediğimiz diğer bir konu ise bu direniş ayında yeniden bir durum değerlendirmesi yapmak için PKK Yürütme Komitesi toplantımızı 5-8 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirdiğimiz hususudur. Toplantımız olağan bir toplantıydı ve başarıyla gerçekleşti. Hatta sürecin daha çok netleşmesi ve Önder Apo'nun kamuoyuna deklare ettiği konularda daha açık ve kesin kararlar alabileceğimiz bir netliğin oluşması için kısmi bir gecikme de yaşandı. Tabi Önder Apo'nun İmralı'da yürüttüğü süreç kesintisiz ilerleseydi ve karşı müdahalelerle engellenmeseydi, o zaman Yürütme Komitesi toplantısı değil Parti Kongresi yapacaktık. Önder Apo'nun **Barış ve Demokratik Müzakere Süreci Taslağı** kapsamında İmralı'da yürüttüğü süreç içerisinde kamuoyuna niyet beyanı olarak yaptığı açıklama bunu gerektiriyordu.

Fakat bilindiği gibi sürece karşı müdahalelerde bulunuldu. İmralı'da yürütülen görüşmeler temelinde sorunların demokratik siyasetle çözümünü gerçekleştirecek bir müzakere sürecinin gelişimi, somut adımların atılması gündeme geldiğinde Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın müdahalesiyle engellendi. Böyle bir tutumun stratejik bir yaklaşım olduğunun açığa çıkmasıyla birlikte de artık yeni durumu değerlendirmek üzere tüzüksel olarak zamanı gelmiş olan Yürütme Komitesi toplantımızı yapmayı gerekli gördük. Tabi bütün bu durumları Yürütme Komitesi toplantısında da değerlendirdik.

''Önderliksel çıkış şehadet gerçeğini doğru anlama ve şehitlerin anısını yaşatma adımı oluyor. Şehitler karşısındaki sorumluluğu doğru yerine getirmeyi ifade ediyor. Böyle bir çıkışın cisimleşmesi, bedenleşmesi, örgüte ve eyleme dönüşmesi ise Kürdistan'da gerçekleşiyor.''

Önder Apo'nun 5 Nisan tarihli görüşme notunun okunması ardından, Yürütme Komitesi toplantımızın esas itibariyle iki temel gündemi oldu. Bir tanesi mevcut siyasi-askeri durumun değerlendirilmesi ve buna göre partimizin izleyeceği politikaların ve taktiklerin belirlenmesiydi. Yeni gelişmeler karşısında stratejik ve taktik duruşumuzun Ortadoğu'da ve Kürdistan parçalarında nasıl olacağının netleştirilmesiydi. İkincisi ise, Önder Apo'nun 26 Haziran 2014 tarihli mektubu temelinde geliştirdiğimiz eleştiri-özeleştiri sürecinin sonuçlarının, bu temelde ideolojik-örgütsel öncülükte yaşanan gelişmelerin, giderilemeyen sorunların, kısaca **3. Partileşme Dönemi**ni güçlü bir şekilde geliştirmek üzere geliştirdiğimiz partileşme hamlesinin durumunun değerlendirilmesiydi. Bu çerçevede de önemli tartışmalar ve değerlendirmeler yaptık ve bazı önemli sonuçlara ulaştık.

Siyasi ve askeri durum bakımından en çok üzerinde durduğumuz konu, Newroz ardından Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın müdahalesiyle TC devletinin içine girdiği yeni yönelimin tanımlanması, anlaşılması ve ona göre tutumlarımızın belirlenmesi oldu. Kuşkusuz onun dışında da bölgede önemli gelişmeler vardı. Küresel kapitalist modernite sistemiyle bölgenin ulus-devlet statükoculuğu arasında yaşanan üçüncü dünya savaşında ve özelikle Arap sahasında ciddi ve önemli gelişmeler yaşanıyordu. Bunlardan biri Yemen savaşıydı ki, onun sonuçları ve Arap sahasında yaşanan mücadele üzerindeki etkileri toplantımızın değerlendirdiği önemli bir konu oldu. Özellikle savaşa daha çok mezhepsel boyut kazandırma, yine Suudi-Türkiye ittifakının oluşması, Türkiye'nin böyle bir ittifaka dayanarak ABD ile ilişki araması, Türkiye-Suudi ittifakına karşı İran'ın mezhepsel mücadeleye biraz daha ağırlık vermesi ve küresel sistemle uzlaşarak karşıtlarını dengelemeye ve boşa çıkarmaya çalışması hususları değerlendirildi. Bütün bunların Suriye ve Irak üzerindeki etkileri, 12 Haziran 2014 DAİŞ saldırısıyla başlayan ve günümüze kadar gelen Irak ve Suriye'deki durumun ulaştığı nokta, bu çerçevede hem Irak'ta ve hem de Suriye'de yaşanabilecek olası gelişmeler değerlendirme konusu oldu.

Ortadoğu'yu daha çok bölüp parçalama, çatıştırma stratejisi devam ediyor

Dikkat edilirse, küresel sistem saldırılarını sürdürse de aslında istediği gibi sonuç alamıyor. Afganistan, Irak ve Libya gibi bazı yerlere doğrudan askeri müdahalede bulundu, ama bu yerlerde kalıcı sonuç açığa çıkaramadı. Bunun sonucunda Mısır ve Suriye gibi yerlere de dolaylı müdahalelerde bulundu. Ama buralarda da yeterince sonuç alamıyor. İç çıkmaz ve buradan doğan çelişkiler her alanda sürüyor. Yemen savaşı da böyle bir çıkmazın ve çelişkinin sonucu olarak gerçekleşiyor. Büyük Ortadoğu Projesi'nin içini doldurmak üzere siyasi ve askeri bakımdan başvurduğu bütün yöntemlerle yaptığı mücadeleler küresel sistemi istediği sonuca götüremedi, götüremiyor. Bu temelde Ortadoğu'yu daha çok bölüp parçalama ve daha fazla çatıştırma stratejisi devam ediyor. Türkiye ve İran bu konumda oldukça, küresel kapitalizmin Arap aleminde istediği sonuca ulaşması kolay olmuyor. Bir yandan halkların uyanması, özgürlük ve demokrasi arayışları, bu temelde bilinç, örgüt ve eylemlerin, yani hareketlerin gelişme göstermesi ve Ortadoğu'da demokratik devrim zemininin her zamankinden güçlü hale gelmiş olması, diğer yandansa ulus-devlet statükoculuğunun İran ve Türkiye tarafından ısrarla savunulması küresel kapitalist modernite saldırılarının kolay, hızlı ve istendiği gibi sonuç almasını engelliyor. Bu anlamda da söz konusu saldırıların süreceği ve daha uzun süre devam edeceği ortaya çıkıyor. DAİŞ faşizmine karşı Rojava'da yürütülen direnişe dayalı olarak Cenevre-3 toplantılarına yönelmeye çalışsalar da, bunda da çok iddialı gözükmüyorlar. Böyle bir çözüm arayışı şimdilik çok fazla sonuç verecek gibi gözükmüyor. Onun yerine çatışmalı durumun daha fazla gelişmesi ve **Suriye'nin bu temelde bölünmesi olasılığı daha güçlü gözüküyor.** En azından mevcut durum ve yaşanan mücadele bunu daha fazla öne çıkarıyor.

Yeni, topyekün bir özel savaş konseptinin başlangıcı

Diğer yandan Ortadoğu'nun statükocu güçleri, özellikle Türkiye ve İran yaşanan çatışmalı durumdan, kriz ve kaostan çıkışı sağlayacak herhangi bir projeye sahip değiller. Onlar mevcut olanı sürdürme temelinde kendi ömürlerini daha çok uzatma çabasındalar. Bir değişim ve yenilenme yaratma gücüne sahip değiller. Direnerek küresel kapitalist modernite saldırılarını başarısız kılıp, küresel kapitalizmin kendilerini kabul ettiği, kendileriyle uzlaştığı bir sonuca ulaşmak istiyorlar. Bunun için de tüm güçlerini direnişe sevk ediyorlar. Savaşıyorlar, her türlü mücadele yöntemine başvuruyorlar. Mücadelelerini ve savaşı kendi sınırlarının dışında sürdürmek istiyorlar. Arap alemine bu çerçevede savaşı yayıyorlar. Diğer yandan içte muhalefete karşı ağır baskı uyguluyorlar ve bu temelde alternatif bırakmamaya çalışıyorlar. Kendi iç iktidar blokları arasındaki çelişkileri de benzer baskı yöntemleriyle gidermeye çalışıyorlar. Kısacası onlarda da bir çözüm yoktur. Dolayısıyla hem küresel kapitalist saldırıların hem de bölgenin ulus-devlet statükoculuğunun yakın zamanda kalıcı çözüm üretme gücü bulunmuyor. Bu durum da mevcut çelişki ve çatışmanın, yani savaş durumunun devam edeceğini gösteriyor.

Böyle bir ortamda bölgedeki kaosu aşmayı sağlayacak, savaşı sona erdirecek ve bölgenin sorunlarına çözüm getirecek tek proje olarak Önder Apo'nun geliştirdiği **Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi** projesi kalıyor. Bu proje temelinde yürütülen mücadelelerin nasıl sonuç verdiğini, bölge halklarını etkilediğini, hatta insanlığa taşarak etkide bulunduğunu Rojava ve Şengal direnişleri çerçevesinde açıkça gördük. Küresel kapitalizmle bölgenin ulus-devlet statükoculuğu arasındaki çatışmadan yararlanarak üçüncü bir mücadele çizgisi olarak halkların demokratik devrimini gerçekleştirme doğrultusundaki mücadelede eğer biraz doğru taktikle sürdürülürse önemli ve kalıcı sonuçlar ortaya çıkarıyor. Böylece tek çözüm gücü olduğunu ortaya koyuyor. 2014 Ağustosu'ndan bu yana Şengal ve Rojava'da DAİŞ faşizmine karşı yürütülen direnişin sonuçları bunu kanıtlıyor. Bu anlamda DAİŞ faşizmine karşı direniş içerisinde Kürdistan özgürlük devrimi kendisini geliştirip güçlendirdiği gibi, bölgesel ve küresel düzeydeki etkinliğini de şimdiye kadar olanın çok çok ilerisinde bir noktaya taşımış bulunuyor.

İşte böyle bir gelişme ortamında sistemin küresel ve bölgesel aktörleri kendi aralarında çatışsalar da onun ötesinde esas tehlike olarak PKK öncülüğünde gelişen özgürlük ve demokrasi hareketini görüyorlar. Buna karşı tek tek ya da zaman zaman ittifaklar yapma temelinde mücadele etmeye ve bu gelişmeyi engellemeye çalışıyorlar. İşte bu noktada özellikle alternatiflerini yok ederek kendi iktidarlarını korumayı bir strateji biçiminde benimsemiş olan Türkiye ve İran yönetimleri, çok daha fazla Kürdistan Özgürlük Hareketi'ne saldırma, onu imha ve tasfiye etme çabası içerisinde bulunuyor. İran geleneksel karşıt ve baskıcı tutumunu sürdürürken, esas itibariyle inkar ve imha sisteminin yürütücü gücü olan Türkiye Cumhuriyeti devleti herhangi bir demokratik çözüme fırsat vermeyecek şekilde yeni bir saldırı içerisine girmiş bulunuyor. Newroz ardından Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın müdahalesi temelinde yaşanan gelişmeleri böyle değerlendirmek gerekiyor.

Nitekim toplantımız, mevcut söz ve tutumlara ve bu temelde gelişen saldırılara bu çerçevede yaklaştı. Dolayısıyla bunu seçim sürecinin bir sonucu olarak gören yaklaşımları hatalı ve yetersiz buldu. Seçimle ilgili ve seçimde AKP'ye kazandırmayı amaçlayan boyutları olsa da, Newroz ardından Tayyip Erdoğan'ın gerçekleştirdiği müdahalenin onun çok ötesinde bir anlam ifade ettiğini değerlendirdi. Bu anlamda sadece bir propaganda ve taktik duruş değil, tersine Önder Apo'nun İmralı'da yürüttüğü müzakere sürecini sona erdirerek Özgürlük Hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi amaçlayan yeni kapsamlı bir saldırının başlatılması olarak değerlendirdi. Böylece 30 Ekim 2014 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısında kararlaştırılan topyekün savaş konseptinin uygulanması olduğunu belirledi. Yani Newroz ardından Tayyip Erdoğan'ın "*Kürt sorunu yoktur*", dolayısıyla "*Kürt sorunu vardır diyen bölücüdür*" biçimindeki Kürt halk varlığını inkara giden tutumunun ve bu temelde gelişen sözlü ve pratik saldırıların imha ve tasfiye amaçlı yeni bir topyekün özel savaş konseptinin başlangıcı olduğunu tespit etti. İşte önemli olan nokta da burasıdır.

''Parti öncülüğü olmadan, öncü parti örgütlülüğü oluşmadan ne KCK sistemini kurabiliriz ne de demokratik ulus inşası geliştirebiliriz. O nedenle bir bütün örgütsel ve inşa sorunlarımız var. Bunun için parti komitelerini örgütlemek, işlevsel kılmak hayati önem taşımaktadır.''

Aslında bu durumu Türk egemenlik sistemi seçim sonrası gündeme getirecekti. Hileli bir biçimde 7 Haziran genel seçimine kadar başka bir tutum takınırken, seçimde aldığı sonuçlara dayalı olarak da seçim ardından tıpkı 2011'de yaptığı gibi yeni bir topyekün özel savaş konseptini uygulamaya koyacaktı. Fakat AKP'nin bu planlarına geçtiğimiz süreçte iki temel müdahalede bulunuldu. Birincisi, Kobanê direnişini sahiplenmek üzere 6-8 Ekim tarihlerinde Kuzey Kürdistan'da gelişen halk serhildanlarıdır. Söz konusu serhildanlar bu anlamda çok önemliydi ve AKP hükümetinin hesaplarının ve planlarının bozulmasını sağladı. Bunun sonucunda hile ve oyuna dayalı bir biçimde süreci daha fazla götüremeyeceğini görerek, TC devleti 30 Ekim tarihli MGK toplantısında topyekün savaş konsepti temelinde yeni bir saldırıyı kararlaştırdı. Bunu kısmen de yansıttı.

Böylece 6-8 Ekim direnişleri hükümetin ve devletin çözüm sürecine yaklaşımdaki maskesini kısmen düşürdü. Maskeyi tümden alaşağı ederek çıplak yüzü ortaya çıkaran müdahale de Önder Apo'nun Barış ve Demokratik Müzakere Süreci Taslağı temelindeki girişimi oldu. O girişim temelinde seçim öncesi müzakere sürecini geliştirmek üzere İmralı'da belli bir mutabakata ulaşmayı ifade eden ciddi bir çalışma yürütüldü. Böyle bir durum neredeyse müzakere aşamasına da geldi. 28 Şubat tarihli Dolmabahçe açıklaması ve Önder Apo'nun 2015 Newroz Demokrasi Manifestosuyla müzakere noktasına ulaştı. Dolmabahçe'de müzakere programı olan 10 maddenin deklare edilmesi ve bunun ardından yapılan İmralı görüşmesinde heyetler ve İzleme Kurulu oluşturularak müzakere sürecinin başlaması yönünde mutabakata ulaşılması bu anlama geliyordu. Öyle ki, AKP'nin önüne ya müzakereye başlama ya da maskeyi indirerek gerçek tutumunu ortaya koyma alternatifleri kondu. Bunun arasındaki bütün tutum ve yaklaşımların önü kapatıldı. Bunun üzerine müzakere adımı atamayan ve demokratik çözüme yönelemeyen sistem, maskesini indirerek yeni bir imha ve tasfiye amaçlı saldırıya yöneldi.

Aslında yeni AKP hükümeti daha çok esneyerek süreci seçime kadar götürme heveslisiydi. Ancak Cumhurbaşkanlığı makamı bunu riskli ve tehlikeli gördü. "*Ada'yı meşrulaştırma*" olarak, yani "*Önder Apo ile PKK hareketini meşrulaştırma*" olarak ele aldı ve buna fırsat vermenin "*Türk devletini bitirmek*" olacağını ifade ederek açık ve net bir karşı tutum içine girdi. Böylece hükümet ve devletin 7 Haziran seçimi ardından kararlaştırmayı ve uygulamaya koymayı hesap ettiği topyekün saldırı başlamış oldu.

Yürütme Komitesi toplantımız, bunun önemli bir durum olduğunu, AKP'nin oyun ve hilelerini bozduğunu, başta Özgürlük Hareketimiz olmak üzere demokratik güçlere, halklara ve tüm ezilenlere AKP'ye karşı özgürlük mücadelesini geliştirme fırsatı verdiğini değerlendirdi. Seçimden birkaç ay önce gerçekleşmiş olan bu durumun Önder Apo'nun taktiklerinin ve mücadelesinin önemli bir başarısı olduğunun altını çizerek, söz konusu bu başarıyı pratiğe dönüştürmenin de başta Hareketimiz olmak üzere Türkiye demokratik güçlerine, kadın ve gençlik hareketlerine ve tüm emekçilere düştüğünü belirledi.

Toplantımız, bu temelde seçim sürecine yüklenilmesini, 7 Haziran seçimlerinde demokratik siyasetin olabilecek en büyük başarıyı kazanmasının sağlanmasını, böylece AKP'nin oyunlarının tümden bozulup Türkiye'de demokratik siyasete sorunların çözülebilmesinin önünün açılabilmesini gerekli gördü. Yoksa bunun dışındaki bütün sonuçların bir savaş durumu olduğunu, Newroz ardından Tayyip Erdoğan'ın çıkışı ile birlikte TC devleti ve AKP hükümetinin yeni bir topyekün özel savaş saldırısı başlattığını, bunu propaganda düzeyinde, psikolojik savaşla, polis terörüyle ve askeri hareketlilikle sürdürerek seçimi kazanmak istediğini, seçim sonrasında da yeni yöntemlerle bu saldırıları daha da kapsamlı kılarak devam ettireceğini değerlendirdi. Yani yeni sürecin seçimden sonra başlamayacağını, aslında TC'nin yeni bir savaş süreci başlattığını, seçim sonuçlarının sadece bu saldırıların nere-

lerde ve hangi yöntemlerle sürdürüleceğini açığa çıkaracağını belirledi.

Toplantımızın siyasi ve askeri gelişmeler kapsamında yaptığı çok önemli bir tespit işte bu oldu. Türk Cumhurbaşkanlığının ve AKP hükümetimin Özgürlük Hareketimize ve demokratik siyasete dönük psikolojik savaş kapsamındaki yoğun saldırılarını da bu temelde değerlendirdi. Yine halk üzerinde artan polis terörünü de bu çerçevede değerlendirdi. Ayrıca Türk Genelkurmayının operasyonları başlatan ve başta sınır alanları olmak üzere Kuzey Kürdistan'ın değişik alanlarında askeri hareketliliği hızlandıran tutumunu da ateşkesin sona erdirilmesi ve daha kapsamlı bir savaş hazırlığının yapılması olarak ele aldı.

Çok açıkça görülüyor ki, ordunun içine girdiği durum 2013 Newrozu'nda ilan edilen ateşkesin aslında sona erdirilmesidir. AKP ve Genelkurmay Başkanlığı bunu sadece Kuzey Kürdistan'daki operasyonlarla da değil, Irak ve Suriye'ye dönük askeri yönelimleriyle de sürdürüyor. Irak'ta da bazı çatışmalara müdahil olmak üzere silah, asker, cephane sevkiyatı yaptığı yönünde bilgiler var. Zaten Suriye'ye müdahale etti edecek yönünde bilgiler her gün basına da yansımaktadır. Kısaca sadece sınırları içinde değil, TC sınırları dışında da Türk ordusunun bir askeri hareketliliği söz konusudur. Bu anlamda mevcut baskı ve şiddetle seçimde AKP'nin kazanması amaçlandığı gibi, duruma göre her an askeri müdahalelerde de bulunma, Suriye ve Irak'taki gelişmelere müdahil olma durumunun yaşanabileceği de açıktır.

Yeni bir çatışma ve savaş sürecindeyiz

Şu net görünüyor: AKP seçimde başarılı olursa, zaten o zaman 2011'de olduğu gibi içeride ve dışarıda Hareketimizi tasfiye etmek için saldırıya geçecektir. Topyekün savaş konseptini Kuzey Kürdistan'da uygulamaya koyduğu gibi, Rojava Devrimini tasfiye etmek için de tehdit ve saldırılarını sürdürecektir. Seçimi kazanamazsa ya da zayıf bir biçimde kazanırsa da, o zaman iktidarını korumak için süreci çatışmalı kılacaktır. Ancak Türkiye siyaseti üzerinde demokratik güçlerin söz sahibi olacağı bir sonuç bu durumu değiştirebilir. Öyle bir sonuç olmadıkça, AKP'nin hangi biçimde olursa olsun iktidarda olacağı bir durumun Hareketimize dönük bir saldırı olacağı açıktır. Son MGK toplantısında Kırmızı Kitap'ın yeniden oluşturulmasının, Özgürlük Hareketimize dönük konseptin Kırmızı Kitap'a geçirilmesi olarak değerlendirilmesi gerekir. "*Paralel yapılara karşı savaş*" deyimi de aslında Özgürlük Hareketimize karşı saldırıdır. Seçimden sonra Fetullahçılarla da uzlaşarak Hareketimize karşı AKP ve devletin yeni bir saldırı başlatacağı yönünde bilgiler var. Doğruluğu tam bilinmemekle birlikte, ortalıkta dolaşan bu tür söylentileri kısmen dikkate almamız gerekir.

Şu ortaya çıkmaktadır: Newroz ardından Tayyip Erdoğan'ın tutumuyla birlikte TC devleti Özgürlük Hareketimize yönelik yeni bir topyekün saldırı başlatmıştır. Bunu içeride seçime kadar AKP'ye seçimi kazandırma temelinde yürütecekler. Seçimden sonra ise, seçim sonuçlarına göre Kuzey Kürdistan'da ve belki de Kürdistan'ın diğer parçalarında, yani Rojava'da, Başur'da, Irak'ta sürdürmeye çalışacaklar. Seçim sonuçları AKP'nin savaşı nerede yürüteceğini belirleyecektir. Zaten bu yönlü hazırlıkları var. Sınırlarının içinde kapsamlı bir askeri saldırı yapabileceği gibi, sınırlarının dışında da bu saldırıyı yapabilirler. Bu anlamda Suriye ve Irak'a dönük askeri faaliyetleri var. Fırsat bulursa, bölgesel ve küresel güçlerle uzlaşırsa bunu doğrudan kendisi de yapabilir. Öyle olmazsa, o zaman çeşitli taşeron örgütleri besleyerek de yapabilir. Daha şimdiden KDP ile PKK'yi çatıştırmak, KDP ve diğer güçlerle uzlaşarak Musul çevresindeki askeri hareketlere müdahil olmak için çaba harcamaktadır. DAİŞ'i ve özellikle Cephet-el Nusra'yı destekleyerek Afrin'i ve Rojava'yı tehdit etmeye devam etmektedir. Bunların hangisinin pratikleşeceği, mevcut gelişmelere ve bir anlamda da seçim sonuçlarına bağlıdır. Fakat önemli bir sürece, yeni bir çatışma ve savaş sürecine girdiğimizi görmemiz ve anlamamız önemlidir.

Toplantımız süreci bu temelde değerlendirerek, öncelikle Genelkurmay faaliyetlerinin ateşkes ve çatışmasızlık sürecini sona erdirdiğini, eğer çatışmalar olmuyorsa bunun PKK'nin ve Kürt gerillasının tutumu nedeniyle yaşandığını, savaş istemeyen ve çatışmasızlığın sürmesini isteyen tüm güçlerin AKP saldırılarına karşı durarak çatışmasızlığı savunması gerektiğini kamuoyuna açıklamayı kararlaştırmıştır. Bunula birlikte, Türkiye'deki siyasi gidişatı değiştirecek düzeyde demokratik siyasetin seçimde başarılı olması için aktif destek vermeyi, tüm gücünü 7 Haziran seçiminde demokratik siyasetin kazanması için seferber etmeyi kararlaştırmıştır. Bu anlamda 7 Haziran seçimlerini siyasi ve askeri durum bakımından önemsemiştir. Bu çerçevede seçime dönük yürütülen çalışmaları değerlendirmiş, yaşanan eksik ve hatalı yaklaşımları eleştirerek bunların bir an önce giderilip çok daha güçlü ve yeterli bir seçim çalışması yapılmasını öngörmüştür.

Seçimle birlikte gelişebilecek çok daha kapsamlı savaş durumuna göre Bakur'da ve diğer parçalarda TC devletinden yönelecek saldırılara karşı direnmek üzere siyasi ve askeri bakımdan hazırlıkları kesintisiz sürdürüp yeterli hazırlık düzeyine ulaşmak gerektiğini tespit etmiştir. Zaten bir süredir yürütülen bu hazırlık çalışmalarını önümüzdeki dönemde daha kapsamlı hale getirmeyi gerekli görmüştür. Öyle ki, çok büyük olasılıkla gelişebilecek bu durum karşısında Kuzey'de demokratik özerklik devrimini gerçekleştirecek bir perspektifle devrimci halk savaşı direnişini güçlü bir biçimde yürütmeyi, siyasi ve askeri bakımdan hazır hale gelmeyi öngörmüştür. Buna göre gerekli planlamaların ve pratik hazırlıkların yapılmasını kararlaştırmıştır.

Bu sonuç, müzakere süreci temelinde Önder Apo'nun kamuoyuna deklare ettiği olağanüstü kongreye yaklaşımımızı da belirlemiştir. Yürütme Komitesi toplantımız bu temelde yürütülen çalışmaları da değerlendirmiş ve şu sonuca ulaşmıştır: Eğer müzakere süreci Önder Apo'nun öngördüğü gibi gelişmiş olsaydı, o zaman Önder Apo'nun kamuoyuna deklare ettiği biçimde kongre gerçekleştirmek ve gerekli kararlara ulaşmak üzere yönetimimizin yürüttüğü hazırlık çalışmaları yeterlidir. Fakat Newroz ardından Tayyip Erdoğan'ın sözleriyle, hükümet ve devletin içine girdiği yeni saldırıyla sürecin sabote edildiği, verilen sözlere ve Dolmabahçe'de 28 Şubat'ta yapılan açıklamalara bağlı kalınmadığı ve bu biçimde süreci AKP'nin sabote ettiği ortadadır. Bu nedenle olağanüstü kongrenin yapılamayacağı ve bu yönlü çalışmaların da dondurulması gerektiği açıktır.

Toplantımız bu sonucun kamuoyuna açıklanması gerektiğini de kararlaştırmıştır. Eğer süreç Önder Apo'nun projeleri temelinde yürürse Hareket olarak onun gereklerini yerine getirmeye, demokratik siyasi mücadeleyi esas alarak sorunların bu temelde çözümünü gerçekleştirmeye Hareketimizin her zaman hazır olduğunu, ama böyle olmaz da tersine topyekün özel savaş konsepti temelinde saldırılar gelişirse, o zaman da söz konusu saldırılara karşı kendi gücümüzle demokratik özerklik çözümünü gerçekleştirecek bir halk savaşı direnişini her zaman uygulamaya hazır olduğumuzun bilinmesini bir kere daha vurgulamıştır. Bu temelde 2015 yılında Türkiye'deki durumun ve Kuzey Kürdistan'daki gelişmelerin Kürdistan'ın diğer parçaları ve bölge açısından da belirleyici olacağını, Bakur ve Türkiye'nin çok önemli bir noktada olduğunu, hangi yöntem olursa olsun 2015 yılında Bakur'da büyük bir devrim hamlesinin mutlaka yaşanması ve sonuca götürülmesi gerektiğini değerlendirmiştir. Parti yönetimimizin, dolayısıyla da genel yönetimimizin içinde bulunduğumuz böyle bir süreçte Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de gelişmelere yaklaşımı bu çerçevededir.

Rojava'da inşa ile direniş iç içe yürütülecek

Değerli Yoldaşlar!

Yönetimimizin Kürdistan'ın diğer parçalarına ilişkin görüşleri de esas olarak Kuzey Kürdistan'a dönük bu yaklaşımlarıyla belirlenmektedir. Rojava'da çatışmalı durum zaten sürmektedir. DAİŞ faşizmine karşı halkın özgürlük ve kurtuluş direnişi devam etmektedir. Cezîre'de Çiyayê Abdulazîz alanında önemli bir çatışma durumu var ve bunun başarıya gitmesi için, YPG-YPJ güçlerinin gerekli sonuçları alabilmesi için Rojava özgürlük güçlerinin her türlü çabayı harcamalarının önemli ve tarihi olduğu açıktır. Kobanê zaferinin bu adımla tamamlanmasının Rojava Devrimi ve direnişini artık yenilmez hale getireceğini de toplantımız değerlendirmiş bulunmaktadır. Bu çerçevede Rojava'daki sonuçları demokratik ulus inşasını derinleştirme temelinde sürdürme, diğer yandan diplomatik alana taşırarak özelikle de demokratik Suriye devrimi haline getirecek şekilde Suriye'nin farklı güçleriyle ilişki ve ittifak içinde olma, yine Rojava devriminin sonuçlarını diğer Kürdistan parçalarına yeterince taşırma yönünde çaba harcama da bu dönemde yapılması gereken önemli çalışmalardandır.

"AKP seçimde başarılı olursa, zaten 2011'de olduğu gibi içeride ve dışarıda Hareketimizi tasfiye etmek için saldırıya geçecektir. Topyekün savaş konseptini Kuzey Kürdistan'da uygulamaya koyduğu gibi, Rojava Devrimi'ni tasfiye etmek için de tehdit ve saldırılarını sürdürecektir. Seçimi kazanamazsa ya da zayıf bir biçimde kazanırsa da, o zaman iktidarını korumak için süreci çatışmalı kılacaktır."

Rojava'ya ilişkin yönetimimizin değerlendirmesi bu çerçevededir. Aslında Rojava'daki çatışmalı durumun biraz azaltılması mümkün olabilse, bu temelde bir toparlanma, ideolojik, siyasi ve örgütsel inşa çalışmalarını geliştirmeye yönelinse daha iyi olabilir; ama DAİŞ faşizminin gerisindeki güçlerin bu provokasyon gücünü daha çok saldırtacağı, TC'nin taşeron örgütlerle Rojava Devrimi'ne dönük saldırıları daha çok devam ettireceği, KDP'nin benzer tutumlar içinde olabileceği değerlendirilince böyle bir durumun mümkün olmadığı, doğru olanın inşa ile direnişi iç içe ve birlikte yürütmek olduğu, Önder Apo'nun savaşan halk gerçekliği anlayışının Rojava'da mutlaka hayata geçirilmesi gerektiği açıktır. Bunun için de tüm kantonlarda devrimi savunmak, savunma sistemini büyütmek, geliştirmek, sağlamlaştırmak, savunma güçlerini büyüterek ve eğitip örgütleyerek her türlü saldırı karşısında Rojava Devrimi'ni savunacak bir noktaya getirmek öncelikli olmaktadır. Bununla iç içe demokratik ulus inşasını uygun olan alanlarda ve öncelik taşıyan çalışmalar temelinde yürütmek gerekiyor. Yine inşayı ve saldırılar karşısındaki direnişi Suriye demokratik güçleriyle birleştirmek, Rojava Devrimi'ni bu temelde bir demokratik Suriye devrimi haline getirmeye çalışmak önem taşımaktadır. Bunları böyle bir süreçte Rojava özgürlük güçlerinin esas alması hem kendi gelişmelerini sağlamaları, hem de Kürdistan ve bölgede öncü rollerini oynamaları açısından önem arz etmektedir.

Bu noktada Kobanê'nin inşası, Cezîre'nin savunulması ve demokratik ulus inşasının geliştirilmesi önemli olduğu kadar, Afrin savunmasının da büyük önem taşıdığı ortaya çıkmaktadır. Afrin'in savunması açısından kendi hazırlıklarını her türlü saldırı ihtimaline karşı hızla yürütüp yeterli hale getirmek kadar, Afrin savunmasını başta Alevi toplumu olmak üzere Suriye'deki çeşitli güçlerle ittifaka dayanarak ve bir de Kuzey'le birleştirerek yapmanın daha doğru ve başarıya götürücü olacağı açıktır. Yoksa yalnız başına Afrin savunmasını yapmak zor olabilir. İçinde bulunduğumuz süreçte en ciddi tehdit Afrin kantonuna dönüktür. Bunu daha Kobanê savaşı sırasında TC Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan bizzat söylemiştir. Dolayısıyla Afrin TC'nin tehdidi altındadır. Afrin'de çatışmalı bir durum ortaya çıkarsa bunda AKP'nin ve TC devletinin payı çok olacaktır. Onun için de dar bir savunma anlayışıyla değil, hem Suriye'de ve hem de Bakur'da daha geniş bir savunma anlayışıyla yaklaşmak ve olası saldırılar karşısında Afrin kantonunu böyle bir geniş ittifak anlayışı temelinde ve yine geniş bir sahadan savunmayı öngörmek önem taşımaktadır.

Şengal'in kurtarılmasını geniş ittifakla yapmak istiyoruz

Diğer yandan, Şengal mücadelesi özellikle Güneyli güçler ve KDP ile ilişkiler bakımından da çok öne çıkmaktadır. Bu mücadelenin de devam edeceği anlaşılmaktadır. Önder Apo'ya kadar da bu durum yansıtılmıştır. Güney'de Hareketimizin Şengal'deki varlığı ve direnişine karşı bir tepki ve karşıtlık örgütlemeye çalışan güçler bulunmaktadır. Bütün bunlar dikkate alındığında, başta Ézidî halkı olmak üzere Şengal'de bulunan bütün halkların DAİŞ faşizmi karşısında kendisini koruyacak, savunacak siyasi ve askeri güce ulaşmalarını sağlamak için çalışmak, onları desteklemek önem taşımaktadır. Bu, Hareketimizin 2014 Ağustosu'nda başlattığı sürecin gereği olduğu kadar, tarihi bir ulusal görevin de gereğidir. Belli ki bunu gerçekleştirmek için her şeyi göze alacağız. Ama bu noktada bazı zorlamalar vardır. Dar milliyetçi ve iktidarcı yaklaşımlar bu durumu zorlamaktadır. Bunları işlemez kılmak için Şengal'in kurtuluşunu ve savunulmasını mümkün olan en geniş ittifak temelinde yapmak bizim Hareket olarak esas anlayışımızdır. Bu yönlü çağrılarımız da var ve gerçekleşmesi için de çaba harcayacağız. Bu dar milliyetçi ve iktidarcı yaklaşımların engel olmasını bu temelde aşacağız. Bu çabaya önümüzdeki süreçte daha fazla önem vereceğiz. Fakat gelişmeler ne türlü olursa olsun, Şengal'in yeniden bir soykırım tehdidiyle yüz yüze gelmemesi için ne tür tedbirler almak gerekiyorsa onları almayı tüm gücümüzü seferber ederek de sağlayacağız. Bu konuda herhangi bir zayıf tutum ve duruş kesinlikle söz konusu olamaz.

Zaten mevcut haliyle Şengal'in kurtarılma sorunu var ve uygun zeminler oluştuğunda bunu sağlamak da öncelikli görev konumundadır. Aslında Rojava'ya dönük DAİŞ saldırılarında biraz sınırlama olsaydı, böyle bir kurtuluş hızla gerçekleştirilebilirdi. Fakat Rojava'ya dönük bu kadar saldırının önemli bir amacının da Şengal'in kurtarılmasını engellemek olduğunu bilmemiz lazım. Özellikle son üç aydır böyle bir durum yaşanmaktadır. Bunları aşıp uygun koşullar yaratıldığında, özellikle de ifade ettiğimiz ittifak durumu yaratıldığında Şengal'in kurtarılabilmesi için gerekli adımları atmak ve Şengal'in özgür ve demokratik bir biçimde Güney Kürdistan'ın bir parçası olarak yaşar hale gelmesini sağlamak bizim boyun borcumuzdur. Güneyli güçlerle ilişkilerimizi de genel Kürdistan'daki mücadele durumumuzu da esasında buna göre ayarlıyoruz, yürütüyoruz ve yürüteceğiz.

KDP'nin bu konudaki dar milliyetçi ve iktidarcı yaklaşımlarını giderebilmek için uygun bir mücadele ve ilişki içerisinde olmayı, bu temelde ortak bir savunma geliştirmeye katılmalarını sağlamayı esas alıyoruz. Bunu da ulusal kongre çalışmalarıyla birlikte yürütmek istiyoruz. Zaten ulusal kongrenin önemle çözümleyeceği sorunlardan oluyor bu. Bu konuda KDP'nin "*sorunlar çözülsün, ondan sonra ulusal kongre olsun*" gibi yaklaşımı vardır. KDP'den Önderliğe yansıtılan da bu olmuştur. Bunu Önderlik reddetti ve zaten ulusal kongre söz konusu sorunları çözmek için gerekli ve bu sorunlar kongre zemininde çözülmeli dedi. Bizim Hareket olarak görüşümüz bu ve doğru olan da budur. Bütün Kürt güçleriyle bu temelde ilişki içinde olmak ve buna göre ulusal kongre çalışmalarını imkan ve fırsatları en iyi biçimde değerlendirerek yürütmek temel yaklaşımımızdır. Güney Kürdistan'da da demokratikleşmenin gelişmesi, Güney Kürdistan'ın kendini her koşulda ve her türlü saldırıya karşı savunması da bizim temel yaklaşımımız ve görevlerimiz kapsamındadır. DAİŞ saldırıları karşısında da görülmüştür ki, savunma zafiyeti vardır. Gerilla eksikliğinin bu zafiyetin başında geldiği de ortaya çıkmıştır. O halde bu eksikliği böyle bir süreçte mutlaka gidermemiz gerekmektedir. Bunu Güney yönetiminin ve partilerinin de kabul etmesi gerekmektedir.

Doğu Kürdistan'da yeni durumlar gelişebilir, hazırlıklı olmak gerekiyor

İran ve Rojhilat'a ilişkin değerlendirmeleri ise daha önce KCK Yürütme Konseyi toplantısında yapmıştık. Bu toplantının da sonuç değerlendirmesi var ve örgüte sunulmuştur. Bütün arkadaşlar okuyor ve tartışıyorlar. İran, geçtiğimiz süreçte Suriye ve Irak özelinde Ortadoğu düzeyinde belli bir gelişme sağlamıştı. Son Yemen savaşında da kendisini biraz güçlendirdiğini düşündü. Türkiye ile Suudi'nin ittifak oluşturmasına karşı da nükleer silah kapsamında ABD'yle belli bir uzlaşmaya vararak durumunu güçlendirmeye çalıştı. Fakat son zamanlarda Suriye'de devletin durumu zayıflatılmaya çalışılmaktadır. Yeni olan durum budur. Mevcut rejim daraltılarak Alevi toplumuyla sınırlandırılmaya, geriye kalan Sünni bölgede DAİŞ gibi güçler sınırlandırılıp orada yönetim olabilecek uygun güçler geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu da İran'ın etkisini biraz daraltmaktadır.

İran rejimi içte de herhangi bir çatışmanın gelişmemesi için çok sert bir baskı sistemi uygulamaktadır. Bu anlamda belli sonuçlar aldığına, bu siyasetin doğru olduğuna da inanmaktadır. Dolayısıyla İran rejimi Rojhilat'ta da baskıyı ve şiddeti artırmaktadır. İdamlar da bu temelde yapılmaktadır. Bu, İran için bir savunma stratejisidir. Böyle bir durum da 2011 güzünden bu yana PJAK'la yaratılan ateşkesin durumunu çok nazik hale getiriyor. Onu bozan bir tutum şimdilik gözükmüyor, ama Türkiye ile ilişkileri, Ortadoğu'daki yeni gelişmeler her an bu durumun değişmesi ihtimalini gündemde tutuyor. Öyle netleşmiş, kalıcı bir durum yoktur. Zorlukları, zayıflıkları, Ortadoğu çapındaki mücadelesi İran'ı Kürtlerle mümkün olduğu kadar çatışmamaya götürdü. Bu nedenle dört senedir bu çatışmasızlık sürdü. Fakat bu durum kalıcı değil ve bir çözüme de ulaşılmış değildir. Her an değişebilecek bu

duruma göre hazırlıklı olmak; ideolojik, siyasi ve örgütsel çalışmaları yürütmekle birlikte olası saldırılar karşısında da savunma tedbirlerini Rojhilat güçlerinin sürekli yeterli tutması önemlidir. Hem saldırıyla karşılaşılabilir ki böyle bir durumda savunmaya hazır olmak gerekiyor, hem de yeni gelişmeler olabilir.

Bölgenin diğer alanlarında İran'ın güç kazanmasını çok abartmamak gerekiyor. Yine ABD ile nükleer antlaşmayı da çok abartmamak gerekir. Bunlar güncel gelişmelerdir. Sanki uzlaşma oluyormuş gibi görünerek bir anda çok şiddetli çatışma da ortaya çıkabilir. Mevcut güncel politikalar böyle bir çatışma halini ortadan kaldırmıyor. Bunun için çatışmalı durumlar da gelişebilir. Her an böyle bir duruma göre de hazırlıklı olmak, gelişmeleri doğru okumak ve devrim yönünde değerlendirmek gerekiyor. Nitekim toplantımız sonrası Mahabat'ta yaşanan olaylar Kürt toplumunun tutumunu ve duruşunu yansıttı. Rejimin baskıları karşısında toplumda biriken devrimci-demokratik enerjiyi ve potansiyeli ortaya koydu. Bir de Kürdistan'da toplumsal değerlere bağlılığı ifade etti.

''PKK Yürütme Komitesi toplantımızda gelişebilecek olası kapsamlı bir savaş durumuna göre Kuzey'de demokratik özerklik devrimini gerçekleştirecek bir perspektifle devrimci halk savaşı direnişini güçlü bir biçimde yürütmeyi, siyasi ve askeri bakımdan hazır hale gelmeyi öngörmüştür. Buna göre gerekli planlamaların ve pratik hazırlıkların yapılmasını kararlaştırmıştır.''

Söz konusu uygulamalar rejimin ne kadar yozlaştığını, baskı ve şiddet gücü haline geldiğini, İslami değerlerden de ne kadar kopmuş olduğunu ortaya koymaktadır. Bunun karşısında gerçek İslam ahlakını da, toplumsal ahlakı da, özgürlükçü demokratik tutumu da Kürt toplumunun içselleştirdiği, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gelişmelerin ve Rojhilat'ta yürütülen çalışmaların toplumda böyle bir duyarlılık oluşturduğu, kadına dönük tecavüzkar saldırı karşısındaki tepkiyle net ortaya çıkmıştır. Bu durum son derece haklı ve meşru direnme zeminini de ortaya koyuyor. Bu tür durumlar karşısında da direnişi geliştirmek, bunu Kürt sorununun çözümünün temeli haline getirmek için çaba harcamak, buna her zaman hazır olmak gereklidir. Her an böyle yeni durumlar Rojhilat'ta gelişebilir, dolayısıyla buna hazırlıklı olmak gerekiyor.

İddiasız, ruhsuz ve inançsız yaklaşımlarla mücadele edeceğiz

Değerli Yoldaşlar!

Yürütme Komitesi toplantısında ideolojik-örgütsel duruma ilişkin de kapsamlı tartışmalar ve değerlendirmeler yapılmıştır. Özellikle Önder Apo'nun eleştirileri temelinde gelişen eleştiri-özeleştiri platformlarıyla sağlanmaya çalışılan düzeltme, derinleşme, yenilenme, partiye yeniden katılma ve 3. Partileşme Dönemini hamlesel düzeyde geliştirme yönünde çabalar ve çalışmalar belli bir değerlendirmeye tabii tutulmuştur. Bunun olumlu bir yönde ilerlediği, Önderlik eleştirileri temelinde geliştirilen eleştiri-özeleştiri platform sürecinin genelde olumlu bir hava yarattığı ve bu durumun derinleştirilerek sürdürülmesi gerektiği toplantımızın genel değerlendirmesi ve yaklaşımı olmuştur.

Böyle bir olumluluk ve yaşanan gelişmeler bize şunu göstermektedir: Önderlik çizgisinde yoğunlaşılır, bu çizgiyi özümseme süreci derinleştirilir ve özellikle eleştirel-özeleştirel yaklaşımda derinleşilirse başarılı olmak ve sonuç almak mümkündür. Başarılı olunamaz ve sonuç alınamaz diye bir şey kesinlikle yoktur. "*Mevcut olan bir kaderdir, ancak bu kadar partileşme gelişebilir, bunu daha ilerletemeyiz*" gibi yaklaşımlar kesinlikle doğru yaklaşımlar değildir. Önderlik eleştirileri temelinde partileşme yönünde yürütülen eleştirel-özeleştirel yoğunlaşmaların ortaya çıkardığı sonuçlar bu gerçeği net bir biçimde ortaya çıkarıyor. O halde bunu daha çok geliştirmemiz, derinleştirmemiz, bu yaz döneminde eğitimlerde ve genel parti gücünün bulunduğu her yerde yürüttüğü propaganda çalışmalarında böyle bir ideolojik-örgütsel çizgi derinleşmesini ve yoğunlaşmayı sürekli kılmamız gereklidir. Toplantımızın bu alanda ulaştığı sonuç ve tespit de budur.

Bunlarla birlikte ideolojik-örgütsel durumda öne çıkan zayıflıklar olarak toplantımızın eleştirdiği bazı hususlar da vardır. Örneğin kadroda görülen çetecilik, iddiasızlık ve ruhsuzluk biçimindeki yaklaşım ve tutumlar toplantımızın eleştirdiği çok önemli bir husus olmuştur. Birçok alanda ileri düzeyde olmasa da değerlere yaklaşımda, halka yaklaşımda parti ve Önderlik ölçülerini aşındıran, bozan, zarar veren, partinin değerlerine ve halkla ilişkilerine zarar veren uygulamalar görülüyor. Bu, Bakur'da da, Rojava'da da vardır. Sıkı bir eğitim ve disiplin olmazsa ve denetim sağlanmazsa, o zaman bu tür eğilim ve tutumların ortaya çıkma ihtimali çok güçlüdür. Bu nedenle bu eğilimlere karşı; çeteci, iddiasız, ruhsuz ve inançsız yaklaşımlara karşı etkili bir mücadele yürütülmesi toplantımızın önemli bir kararı düzeyindedir.

Yine anlayış düzeyinde daha çok soyut olan, teorik kalan, söyleyen ama yapmayan, uygulamaya geçirmeyen anlayış ve eğilimler vardır. Bu durum uygulamadaki tutuculuk ve dogmatizmi de beslemektedir. Bu duruşun aşılması yönünde önemli bir çabanın yürütülmesi ve mücadele edilmesi gerekir. Hep teorik kalma değil de yönetimin uygulamaya öncülük eden güç olarak kendisini pratikleştirmesi gereği toplantımızın vurguladığı önemli bir husustur. Bu çerçevede idarecilik, havale etme, görev ve sorumlulukları çok fazla üslenmeme, yönetim düzeyinde bu durumların açığa çıkması, partiyi örgütlememe, kadroyu pratiğe yeterince sevk etmeme ve denetlememe biçimindeki yetersiz yaklaşımların da bu dönemde mutlaka aşılması gerekiyor. Parti çalışması yürütmeyen, partileşmeye karşı direnç gösteren, kadro ölçülerini yükseltmeyen anlayış ve tutumlar yine toplantımızda eleştirilen hususlar arasındadır. Yine kadro yaratmayan, hep hazır kadro isteyen ve bekleyen, kadro katmayan ve eğitmeyen tutumlar da eleştirilmiştir. Örgütsel sırları yeterince korumayan, dışarıya sızdıran, örgütsel gizliliğe dikkat etmeyen, bu anlamda disiplin kurallarına uymayan ve uygulamayan tutumlar da toplantımızda eleştirilen hususlar olmuştur.

Esas olarak belli bir yoğunlaşma yaşansa ve düşünce oluşumu ortaya çıksa da, bunu örgüte dönüştürmede ve bir tarz haline getirmede, böylece yönetim, örgütlenme ve çalışma tarzında yaratıcı ve koparıcı bir tarze ve üsluba ulaşmada zayıflıklarımız vardır. Bu zayıflıkların mutlaka aşılması ve bu durumun yönetimden başlayarak tüm örgüte yayılması yönünde toplantımızın değerlendirme ve kararları söz konusudur. Özellikle iç düşmana karşı, kapitalist modernitenin içimizdeki etkilerine karşı, yani her türlü parti dışı eğilim, anlayış ve modernite sızmalarına karşı aralıksız ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesinin yürütülmesi ve bu anlamda eleştiri-özeleştirinin her yerde sürekli kılınması da çok önemli bir konudur.

Böyle bir durum kapitalist modernite sisteminin ve kültürel soykırım rejiminin Hareketimize karşı sürekli saldırı halinde olmasından kaynaklanıyor. Bu saldırı sadece Hareketimizle sınırlı da değildir. Aynı zamanda genel sosyalist hareketlere dönük de saldırılar vardır. Özellikle özgürlük çizgisinin ve ölçülerinin muğlaklaştırılması ya da sabote edilmesine dönük girişimler söz konusudur. Bu tür sızma girişimlerin özellikle gençlik hareketimizi ve partinin çevresindeki demokratik siyaset alanlarını hedeflediği gözlenmektedir. Elbette her türlü ideolojik etkilemeye karşı uyanık ve tedbirli olmalıyız. Toplumsal özgürlük ölçüsünün ne olacağı konusunda duyarlı davranmalıyız. Kuşkusuz toplum içindeki bazı zayıflıkların ve bozuklukların düzeltilmesi için çalışmak, bu konuda asla baskıcı olmamak gerekli ve önemlidir; ama özgürlük çizgisinin saptırılmaması çok daha önemlidir.

Biz toplumsal özgürlüğü kadın özgürlük çizgisinde gören bir hareketiz. Başka bir özgürlük ölçüsü, başka bir özgürlük çizgisi olamaz. Önder Apo, kadın özgürlüğünü cinsiyet özgürlüğü olarak tanımlayan yaklaşımı doğru bulmadı ve söz konusu yanlış anlamalara ve saptırmalara karşı "*Kadın özgürlüğü*" denmesini istedi. Kuşkusuz bizim için esas olan budur ve bu durum son derece açık ve anlaşılırdır. Dolayısıyla sadece cinsiyet özgürlüğünü esas alan ve bunu toplumsal özgürlüğün temeli haline getirmeye çalışan yaklaşımları kadın özgürlük çizgimize yönelik bir saldırı olarak görüp, bu konuda duyarlı davranmak ve asla hatalara düşmemek önem taşımaktadır. Tabi bu tür olaylara karşı dikkatli olmak, böyle zayıf kişiliklere karşı baskıcı tutuma düşmemek önemlidir; ama toplumsal özgürlüğün ölçülerinin ve ilkelerinin ne olduğu ve özgürlük mücadelesinin temelinin hangi çizgide bulunduğu yanlışa düşmemek gerekiyor. Bunun için belli ki bir duyarlılığa ve bu tür dayatmalara karşı dikkatli ama net bir ideolojik tutum alıp mücadele etmeye ihtiyaç vardır. Önü alınmazsa özgürlük çizgisinde bir sapma, özünü boşaltma durumu ortaya çıkabilir. Yönetim toplantımız bu hususları da tartışıp, bunlara da dikkat çekmiştir.

Partileşme çalışması öncelikli görevdir

Değerli Yoldaşlar!

Bunlarla birlikte daha önemli bir nokta örgütlenme konusu ve parti örgütlülüğünün geliştirilmesi hususudur. Bunu zaten bir süredir tartışıyoruz ve belli bir duyarlılık da oluşmuştur. Fakat pratik çözüm geliştirmede henüz yeterli değiliz. Çünkü ciddi bir parti örgütlülüğü geliştirmiş değiliz. Parti komitelerimiz ve temsilciliklerimiz yeterince oluşmuş ve işlevsel değildir. Var olanlar da çoğunlukla şekli, biçimsel kalmaktadır ya da sınırlı işlevseldir. Bu durumda en başta merkezi komitelerimiz olmak üzere, tabana doğru toplumun her alanında parti komitelerini görev ve sorumluluklar temelinde örgütlemek, planlı ve örgütlü bir çalışma yürütür hale getirmek, işlevsel kılmak gerekiyor. Bu konuda önemli eksikliklerimiz var. Bu eksikliklerin nereden kaynaklandığını ve nasıl giderileceğini de Yürütme Komitesi toplantımız önemli ölçüde tartışmıştır. Bu, çok ciddi bir örgütsel görevimiz konumundadır.

Tabi bu sadece PKK kadrolarının örgütlülüğüyle sınırlı bir durum da değildir. Aynı şekilde KCK örgütlülüğünün gerçekleştirilmesi de buna bağlıdır. Demokratik ulus inşası ancak bununla mümkün olabilir. Yoksa parti öncülüğü olmadan, öncü parti örgütlülüğü oluşmadan ve ona dayanmadan ne KCK sistemini kurabiliriz, ne de demokratik ulus inşası geliştirebiliriz. O nedenle bir bütün örgütsel ve inşa sorunlarımız var. Bunlarla iç içe ve bunları başarmanın ön koşulu olarak da parti komitelerini örgütlemek, işlevsel kılmak hayati önem taşımaktadır.

Peki parti komitelerinin örgütlülüğü neden gelişmedi, niye yeterli sonuca ulaşamadık? Yürütme Komitesi toplantısında bunları da değerlendirmiş bulunuyoruz. Bu konuda geçen dönemde oluşan anlayışlar önemli bir etken konumundadır. Tasfiyeciliğin etkileri vardır. Yine paradigma değişimi ve yeniden yapılanma sürecinde, bunları dengeli ve istikrarlı yürütememenin ortaya çıkardığı sonuçlar vardır. Bu temelde yanlış şekillenmeler ortaya çıkmış, parti dışı anlayışlar ve alışkanlıklar oluşmuştur. Yine parti düzeni ve disiplini içerisinde örgütlenme ve çalışmaya dönük belli bir direncin olduğu da bu toplantımızda tartışılan bir konu olmuştur. İstek az, bilinç zayıftır; partileşme çalışmasını önemli ve öncelikli çalışma olarak görmede zayıflık vardır. Partinin yan örgütleri içerisinde hareket etmeyi yeterli gören, parti duyarlılığını, titizliğini, kadro ölçülerini yükseltme tutmayı önemsemeyen tutum ve anlayışlar bulunmaktadır. Partileşmeye karşı dirençten kastedilen de bu olmaktadır. Bu anlayışların kesin kırılması ve aşılması gereklidir.

Bunlarla birlikte, bu işin nasıl olacağı konusunda da bir belirsizlik vardır. Yeterince görüş, anlayış, sistem oluşturamama durumu yaşanmaktadır. Örgütlenme gerekli, her kadro bir parti komitesinde mutlaka örgütlü olmalı, nerede ve hangi çalışma yürütürse yürütsün ve hangi çalışmada yer alırsa alsın esas olarak ve öncelikle bir parti komitesinde veya temsilciliğinde yer almalı, onun denetiminde ve verdiği görev çerçevesinde çalışması yönünde kısmi bir bilinç oluşmuştur. Ama bunun sistemi, işleyişin nasıl olacağı, bunları kimin yapacağı, nasıl örgütleneceği ve nasıl denetleneceği konusunda da bir muğlaklık ve karışıklık vardır. Toplantımız bunlar üzerinde de durmuş ve bu karışıklık ve muğlaklığı gidermek için Sekreterya ile Eşbaşkanlığın yeterince bir tartışma yürütmesini ve eksikliklerin nereden kaynaklandığını açığa çıkartarak düzeltici ve eksiklikleri giderici bir sonuca ulaşmasını kararlaştırmıştır. Özellikle bu konuda Sekreterya sisteminin geliştirilmesi, parti komitelerini örgütleme ve işletme, komiteler arası ilişkileri sağlama, alt komiteleri örgütleyip denetlemede sekreterya sisteminin her düzeyde görevli kılınması yönünde bir anlayış ortaya çıkmıştır. Bu konuları önümüzdeki günlerde daha çok tartışacağız ve ulaştığımız sonuçları partiye yansıtarak parti örgütlülüğünü bu temelde geliştirmeye çalışacağız.

Zorlukları, zayıflıkları, Ortadoğu çapındaki mücadelesi İran'ı Kürtlerle mümkün olduğu kadar çatışmamaya götürdü. Bu nedenle dört senedir bu çatışmasızlık sürdü. Fakat bu durum kalıcı değil ve bir çözüme de ulaşılmış değildir.

Değerli Yoldaşlar!

Bunlar çerçevesinde yeni bir planlamayı da toplantımız ortaya çıkarmıştır. Zaten bir ay önce KCK Yürütme Konseyi toplantısı olmuş ve önümüzdeki sürece ilişkin kapsamlı bir planlama o toplantıda ortaya çıkmıştır. Ona ek olarak geçen bir ayda ortaya çıkan gelişmeler ve yeni durum değerlendirmesi temelinde o planlamaya eklenecek hususlar kapsamında bir planlamamız oluşmuştur. Böylece hem Ortadoğu, hem Rojava, Rojhilat ve Başur'daki gelişmelere, hem de Türkiye'deki yeni sürece ve seçim sürecine, özellikle Önder Apo'nun yürüttüğü sürece karşı tutumları ve HDP heyetinin yaptığı açıklamaları da dikkate alarak Hareketimizin tutumunun ne olması gerektiği konusunda çözümler üreten bir toplantı yapılmıştır.

Yürütme Komitesi toplantımız bu anlamda önümüzdeki süreci ve güncel görevleri daha çok somutlaştırmış ve aydınlatmıştır. Önder Apo'nun istemi ve bizim de katıldığımız husus, böyle bir süreçte olağanüstü kongre yapmak ve sorunların demokratik siyaset yöntemiyle çözülmesini sağlayacak yeni süreci özellikle de Bakur'da geliştirebilmekti. Fakat bu gerçekleşemedi. Küresel sistem ve Türkiye'deki kültürel soykırım rejimi, onun arkasındaki ulus-devlet milliyetçiliği buna izin vermedi. Çünkü tüm bu güçler böyle bir çözüme kapalıdır. Demokratikleşme arayışlarını ve Kürt sorununun çözüm güçlerini dikkate almak, ona göre çözüm üretmek yerine, hala bunları ezmek ve bastırmakla uğraşmaktadır. 12 Eylül faşizminin ezme, bastırma, imha etme çizgisinden vazgeçmiş değildir. Ulus-devlet milliyetçiliğinin inkar etme, yok sayma ve yok etme anlayışı aşılmış değildir. Bu anlayışı devlet doğrudan savunmaktadır. Bu sistemi CHP ve MHP kurmuştur, AKP de sürdürmektedir.

Ölen 12 Eylül faşist cuntasının başı Kenan Evren bu siyaseti en iyi savunandı ve bu doğrultuda yapmadığı hiçbir şey bırakmadı. Hala karşımızda böyle bir sistem var ve bu sistemi basite almamak gerekir. Bazı tartışmaları, sınırlı gelişmeleri sanki kalıcı bir sonuçmuş, çözüm ortaya çıkmış gibi algılamamak gerekir. Bu tür yaklaşımlar hatalı, yanlış ve zarar vericidir. Bunun yerine karşımızdaki gücün gerçeğini iyi görelim, inkar ve imha sistemi deyip geçmeyelim. Bu sistem nasıl oluştu, niye oluştu, arkasında kim var, uygulayıcıları kimler, neyi amaçlıyor, kimler buna ajanlık yapıyor, bunları iyi bilmek gerekli ve bu anlamda kültürel soykırım rejimini önemsemek gerekiyor. Her türlü tartışma içerisinde yine kendi imha edici yönünü icra ediyor. Bütün bunlara karşı bizim çok duyarlı, bilinçli, örgütlü olmamız, özgürlük ve demokrasi mücadelesini bu temelde dört parça Kürdistan'da, yurtdışında daha bilinçli ve örgütlü bir biçimde ve daha yaratıcı bir tarz ve koparıcı bir üslupla geliştirmemiz gerekiyor.

Değerli Yoldaşlar!

Mayıs Şehitler Ayı'nda gerçekleştirdiğimiz Yürütme Komitesi toplantımız, bütün bu hususlara dikkat çekerek yeniden bir duyarlılık yaratan ve dolayısıyla önümüzü açan bir toplantı olmuştur. Toplantı sonuçlarının asgari düzeyde uygulanması, başta Rojava ve Şengal direnişleri olmak üzere dört parça Kürdistan'da bizi zafere taşıyan sonuçlar ortaya çıkartacaktır. Bunun için gerekli olan tek şey parti öncülüğünü geliştirmek ve rolünü oynatmaktır. Bu da Önderlik ve şehitler gerçeğini doğru ve tam özümsemek ve bu çizgide başarıyla yürümek demektir. Şehitler Ayı'mızın doğru anlaşılması ise hepimize bu gücü verecektir. Bu temelde tüm kadro ve sempatizan yoldaşları, Şehitler Ayı'nda Önderlik ve şehitler gerçeğini doğru özümsemeye ve bu çizgide kararlılıkla yürüyerek yeniden partileşme hamlemizi, gerilla direnişimizi ve demokratik ulus inşamızı başarıya götürmeye çağırıyor, üstün başarı dileklerimizi ifade ediyoruz!

- Şehitlerimiz her zaman ve her yerde en büyük güç kaynağımızdır!
- Özgürlük mücadelesi şehitlerimizin anıları ölümsüzdür!
- Yaşasın partileşme, gerillalaşma ve demokratik uluslaşma mücadelemiz!
- Yaşasın şehitler partisi PKK ve PAJK!
- Bijî Serok APO!

11 Mayıs 2015

PKK Yürütme Komitesi

Ali Haydar Kaytan

İnsanlığın geçmişi daha gerçektir, eğer arıyorsak yüzümüzü oraya döneceğiz

Tarihsel süreç içerisinde insanın yarattığı tüm anlamsallıklar ve yapısallıklar bütünlüğü kültür kapsamı içerisinde değerlendirilebilir. Yapısallık, o toplumun yaptığı, ortaya çıkardığı kurumlardır. Kurumlar daha çok maddi şeylerdir, ama bir de bunların içeriği var, bunlara yüklenen anlamlar var. Kurumlar genelde değişime ve dönüşüme açıktır. Kurumlarda değişim olabilir, yenilenme olabilir, dönüşüm olabilir. Ama öncelikli olarak gerekli olan tabi ki anlamdır. Tek başına kurumsal yapılar toplumda mümkün değildir. Kurum var ama içinde anlamı yok, maddi kültür biraz buna denk düşüyor.

Maddi kültür, yani ortada bir kurum var, ortada bir yapısallık var, ama içindeki anlam gerçekten sorgulanmaya değer. İçinde taşıdığı anlam nedir? Önderlik bu konuda Mısır piramitlerini örnek gösteriyor. Mesela firavun mezarları anlamına gelen piramitler devasa yapılardır. Yine Çin'de ölü şehir ya da yer altı şehri var, içinde heykellerden yapılmış bir ordu var. Yüzbinlerce insanın o piramitleri yaparken ya da o yapıları ortaya çıkarırken ölümüne çektiği korkunç acıların dışında çok fazla bir anlamı yok.

Uygarlıkta aslında ideolojik kültür tümüyle ortadan kalkmıyor. İdeolojik kültür çarpıtılıyor ya da ikinci plana düşürülüyor. Aslında anlamı, içeriği, ideolojik kültürü, işlevsellik olarak tanımlayabiliriz. İşlevsellik ve yapısallık varlığı oluşturan iki temel etken oluyor. Her bir varlığın bir yapısı vardır, bir de o yapının bir işlevi vardır ve o işlev bozulabilir. Mesela suyun belirli özellikleri var, renksiz bir madde, sıvı, belirli koşullarda hep aynı özellikleri taşıyor. Bu anlamda suyun belirli bir işlevi var, bu işlevi biliniyor. Ama suyun içerisine yabancı bir madde katılırsa, diyelim ki petrol katılırsa suyun işlevi bozulur. Su artık eski işlevini taşımaz. Yine sıvıdır, ama suyun yerine getirdiği işlevlerinin aynısını yerine getirmez. Uygarlıktaki manevi kültürü biraz buna benzetmek gerekir. Çarpıtılma etkisi bu tarzda kendisini ortaya koyuyor.

Diyelim ki, İslamiyet ortaya çıkışı itibariyle uygarlığa karşı gelişiyor. İslamiyet'in özü budur. Bütün peygamberler toplumun sözcüleridir ve dolayısıyla toplum adına ortaya çıkmışlardır. İslamiyet'te bir toplumsal kültür biçiminde doğuyor. Ama daha sonrasında devlete eklemleniyor, devletin denetimine girmekle işlevselliğini yitiriyor ve işlevi bozuluyor. Bu sefer tersinden gerçekten de en kötü iktidar biçimlerine alet olabiliyor. Yani suyun içerisine petrolün katılmasına benzer biçimde su nasıl işlevini yitiriyorsa, İslamiyet'te iktidara eklemlendiğinde böylesi bir biçimde işlevini yitiriyor. Dolayısıyla, anlam ve yapı arasında kesinlikle belli bir dengenin olması lazım.

Mesela, bizim koşullarımızda nasıl bir şeyden söz edilebilir. PKK gerçekten en zengin anlam birikimine sahip bir yapılanma, içerik olarak çok güçlü bir içeriği var. Ama bu içerik yapısallaşmadı mı çok fazla da bir değer ifade etmiyor. Önderliğin bütün eleştirileri oradan kaynaklanmıyor mu? Önderlik, siz şöyle yanlış düşünüyorsunuz, böyle yanlış düşünüyorsunuz. Siz benim görüşlerime ters görüşler ortaya koyuyorsunuz, sizin görüşleriniz sakat demiyor. Ne var? "*Yapısallaşma da sorunlar var, yapısallaşma içerisine ve bununla beraber bir çaba içerisine de giremiyorsunuz, ortada inşa diye bir şey yoktur*" diyor. En çok eleştirdiği budur. Anlam ve yapısallık ilişkisi, anlamın yapısallık temelinde inşası konusunda sorunlarla karşı karşıya olduğumuz bir gerçek. O anlamda salt anlamsallık ve salt yapısallık konusunda iki farklı toplumdan söz edemiyorsunuz ve her iki durum da ürkütücüdür. Böyle bir durumda yaşayan bir toplum her türlü olumsuzluğun içinde bulunuyor demektir ve bir olumsuzluğa tekabül ediyor demektir. Kürdistan'da da bugün yaşanan durumda, gerçekten de derin olumsuzluklar var. Mesela demokratik ulusun inşası konusunda yaşadığımız sorunlar var. Yapılaşma, inşa etme, bedenleşme konusunda sorunlar yaşadığımız bir gerçek.

Kültür gerçekten bir de toplumun tarihsel boyutuna bağlıdır. Aslında kültürü bir toplumun tüm geçmişi olarak tanımlamak mümkündür. Geçmişinde ortaya çıkardığı tüm yaratımlar kültür kapsamına giriyor. Şimdi kültürden bahsettiğinizde bu çerçeve özü itibariyle o toplumun zihniyetinden, düşünce sisteminden, ahlaki değerlerinden, sanatından, biliminden bahsediyorsunuz ve bunların hepsi kültür kavramına giriyor. Kültür kapsamına giriyor.

Kültürde esas olan unsur ideolojik kültürdür. Aslında buna manevi kültürde diyebilirsiniz. Saydığımız bu unsurlar mesela manevi kültür, ideolojik kültür kapsamına giriyor. Bilim, sanat, zihniyet, ahlak bunların hepsi de doğrudan ideolojik kültürle bağlantılı. Ama aynı şekilde bunun bedenleşmesi de var. Ortaya çıkardığı yapılar, eserler, öteki şeyler bunların hepsi yine kültür kapsamına giriyor. Tabi anlam bedenleşiyor, yapısallaşıyor ve ikisi arasında uyum var, ikisi arasında da gerçekten bir denge var ve uygarlığın doğuş aşamasına gelinceye kadar çok fazla sorunlar çıkmıyor.

Mesela doğal toplumda, özellikle neolitik toplumda ideolojik kültürle, maddi kültür arasında çok fazla sorun yoktur. İkisi arasında kesinlikle bir dengeden söz edilebilir. Fernand Braudel, kapitalizmi maddi uygarlık olarak tanımlıyor. Aslında Önder Apo, maddi uygarlık kavramının tüm topluma teşhir edilmesi gerektiğini, tüm toplumu kapsaması gerektiğini ifade ediyor. Uygarlığın kendisi maddi kültürdür. Uygarlıkta maddi boyut gerçekten de ön plandadır. Kapitalizmde olan şey özellikle günümüz açısından bakıldığında, manevi olan her şeyin metalaştırılmasıdır.

Kültür alanının en rafine boyutu sanattır, asla metalaştırılmaması gereken bir alandır ve maneviyat alanıdır. Ama böyle en yoğun manevi alanlar bile günümüzde maddileşmiş alanlar durumundadır. Sanat alanı, sanatın kendisi endüstrileşmiştir, devasa bir endüstriyel alandır. Sanatın ürünleri metadırlar, tüketim nesneleridir, sinemada böyledir, dizisi de böyledir, müziği de böyledir, tümüyle tüketim nesneleridir. Pazara uygun olarak yapılır ve pazarda alıcıları vardır.

Kültürün olduğu her yerde direniş vardır

Öyle geçmişte olduğu gibi günümüzde kalıcılığı esas alan bir sanat yaklaşımı çok fazla yoktur. Örnek verilebilir: Sanatta en önemli yan kalıcılıktır, kalıcılaşma olmadan aslında sanat olmuyor. Diyelim ki, tüketim nesneleri zaten böyledir. Tüketim nesnelerinde ekmeği örnek alırsak; ekmek fırından çıktıktan sonra en fazla üç-dört gün içinde tüketmek zorundasınız yoksa bozulur, kurur çöpe gider. Günümüzün sanat ürünleri de böyledir. Zaten metalaşma ve nesneleşme budur. Görünüşte en değerli müzik parçasının ömrü birkaç aylıktır ya da en fazla bir yıllıktır, ondan sonra çok fazla dinlenmez. Oysa bir ürünün gerçek anlamda sanat ürünü, dolayısıyla kültürel bir ürün olabilmesi için, en azından bir insan ömrünü aşan boyutlarda bir kalıcılık göstermesi, bir dayanıklılık gücünü göstermesi gerekir.

Bir Derweşê Evdî destanı, tarih olarak Osmanlılar dönemidir, en azından iki yüzyıllık bir geçmişi var, böylesine bir gerçekliği var. Yazıya da dökülmemiştir, ama dilden dile taşınıp gelir, unutulmaz ve yaşar. Önderlik, "*Sanat alanında Kürtler, müzikle direniyorlar*" dedi. Müzikte de destan türüyle direniyorlar. İşte destan türü dediğimiz şey dengbêj türüdür, dengbêj türüyle direniyorlar. Orada aslolan nedir? Kültürün olduğu her yerde direniş vardır. Aslında bir yerde bir direniş varsa özü itibariyle aslında direnen kültürdür. Kültürde çözülme olunca, dolayısıyla anlam içerik dediğimiz manevi kültürde çözülme ortaya çıkınca, o zaman direnme etkenleri de ortadan kalkıyor.

Mücadele önce kesinlikle kültür alanında başlıyor. Hangi açıdan bakarsanız bakın PKK'nin ortaya çıkışında da böyledir. Böyle kırıntı kabilinden kültürel değerler var. Onlara sarılıyor ve sonuçta onlarla direnme gelişiyor. Önder Apo'da bu çok nettir. Diyor ki, "*Lise sıralarındayken Aramı ilk defa dinlediğimde dedim ki bu ses, bu kültür yaşamalıdır.*" Yine Önderlik, Dersim'e gittiğini söylüyor, 70'lerin ortaları, "*Dersim gerçekliğini gördüğümde kendi kendime şunu söyledim. Buradaki bu halk kültürü mutlaka yaşatılmalı ve mücadeleye bu biçimde karar verdim*" diyor. Demek ki, kültürel direniş önemlidir. İnsan mücadeleyi aslında kültürde kazanır. Başka savaş alanlarında mücadeleyi kazanabilirsiniz, ama kültürde kaybettiniz mi, kazandığımız

"Kültürün olduğu her yerde direniş vardır. Aslında bir yerde bir direniş varsa özü itibariyle direnen kültürdür. Manevi kültürde çözülme ortaya çıkınca, o zaman direnme etkenleri de ortadan kalkıyor. Mücadele önce kültür alanında başlıyor."

savaş ve zafer gene de kaybedilmiş demektir. O zaferin hiçbir değeri, hiçbir anlamı yoktur.

Bir şey daha söylenebilir. Kültür kelimesi Latince bir kelime, “*Colere*” diye bir kavramdan türetiliyor ve kelime olarak anlamı, toprağı işlemek, toprağa bakmak, topraktan ürün elde etmek anlamına geliyor. Toprakla bağlantılıdır, tarımla bağlantılıdır, toprağı işlemektir. Yani toprağı tarıma açmak, toprakta ürünü ekmek, ürünü devşirmek bütün bunların hepsi kültür anlamına geliyor. Kürtçe'de de karşılığı çand'dır, aynı anlama geliyor. Yani toprakla bağlantılıdır, ürün devşirmektir. Bu yönüyle neolitikle bağını net bir biçimde görebiliyorsunuz.

Neolitikte yaşanan büyük bir zihniyet devrimidir. Bunun maddi yaşamda da çok büyük bir karşılığı var. Yeni kavramlar doğuyor, yeni keşif ve icatlar ortaya çıkarılıyor. Bu keşif ve icatların karşılığı olarak, yeni maddi yapılar gelişiyor. İdeolojik ve manevi kültür alanında gerçekten devasa gelişmeler oluyor. Bunlar insanlığın başında Önderliğin değişiyle “*adeta yıldız yağmuru*” gibi yağıyor.

Esas olarak bir kültür katledilmek istendi

“*Özgürlük sosyolojisi*” an'ın sosyolojisidir, devrim döneminin sosyolojisidir, ama bir de genel kültür sosyolojisi dediğimiz sosyoloji var. Bu genel kültür sosyolojisi aslında kök kültürle, insanlığın başlangıcında yer alan ve insanlık durdukça asla bitmeyecek olan kültürle bağlantılı bir sosyoloji. Bu kültür hangi kültürdür? Aryen kültürüdür. Aryen kültürü ki, bugün Kürtler özü itibariyle kalıntı tarzında da olsa onu temsil ediyorlar. Bu kültürün bitişi biraz da insanlığın bitişi anlamına geliyor. Bu yüzden Kürtler aslında kök kültürü temsil ediyorlar, temel insanlık kültürünü temsil ediyorlar. Şimdi bu yönüyle insanlığı besleyen bir kültür, aynı zamanda uygarlığı besleyen bir kültürdür. Kürtlerin bugüne dek gerçekten varlıklarını sürdürmelerinde de bu kültürün çok yoğun bir payı var. Fakat şöyle denilebilir: Bu kültürden kopuş var, bu kültürü küçümseme var, aşağılama var, aslında bu kültüre çok fazla değer vermeme var. Bizim ortamımızda onu görmek çok fazla zor değil, bizim ortamımızda da var. Örnek verilebilir, bu kültür demokratik uygarlık kültürü olarak da değerlendirilebilir, esas olarak yaşadığı zemin nedir? Kırdır. Bu kültür en güçlü, en yoğun biçimini kırda yaşar, kentte hakim olan uygarlıktır. Bu kültürün kentte uzantıları var, ama esas itibariyle en güçlü biçimde yaşadığı zemin kırdır. Ama kırsal yaşam, bu yaşamdan kopuş, insanlar için bir gelişme olarak algılanır. İnsanlar bunu bir gelişme olarak algılarlar. Önderlik bunu “*Enkidolaşma*” olarak tanımladı. “*Ana toplumdan kopuyorduk*” dedi. “*Enkido'nun aslında beni de anlattığını fark ettim*” dedi. Enkido şehre koşturulmuş herkestir, yüzünü şehre dönmüş herkestir. Orada bazı belirlemeleri var. “*Ana toplumdan kopuyorduk, köyümüz arkamızda bir yetim gibi kala kalmıştı. Köyün kadını, kızı gözümüzde küçüldükçe küçülmüştü, bir şehrin memuru yeni ilahımızdı.*” Yeniden devletleşme, kentleşme ve Türkleşme etrafında yeniden toplumsallaşıyorduk der yani. Yeni bir toplumsallaşma başlar, farklı tarzda bir kültürleşme başlar ve Enkidolaşma belirlemesi önemlidir. Yani ihanetle özdeştir ve ana toplumdan kopmaktır.

Önümüzde bir inşa kavramı var. İnşa sıfırdan başlatılan bir şey değil, ama eskinin olduğu gibi, bugüne aktarılması taşınması da değil, insanlığın temel değerleri nerede gizliyse oraya dönmek, o değerlerle bağ kurmak, onları günümüz ve bugünün dünyasının bilimsel teknik gelişme düzeyiyle bütünleştirerek, yeniden inşasını sağlamak olarak adlandırılabilir. Önderliğin deyişiyle, “*10 bin yıl öncesine dönmüyoruz, ama insanlığın temel değerlerinin orada gizli olduğunu da biliyoruz. İnsanlığın geçmişi daha gerçektir, eğer arıyorsak yüzümüzü oraya döneceğiz, insanlığı orada arayacağız, orada bulup yakalayacağız ve yeniden başlatacağız*”. Yani yaklaşımımız bu olacak ve dolayısıyla da aslında geçmiş bu yönüyle zaten kültüre de tekabül ediyor, kültüre de denk düşüyor.

Önderliğin bizlere yönelttiği eleştiriler var. “*Yabancılaşma*” Önderliğin en temel eleştirdiği nokta oluyor. Kişi olarak bende de eleştirdiği odur. “*Katliam çocuğu*” olmak nedir? Gerçekten katledilen neydi? Katledilen sadece maddi olarak, yani fiziki varlıklar, insanlar filan değil, onlarla birlikte esas itibariyle bir kültür katledilmek istendi. Onlarla birlikte bir kültür yok edilmek, tasfiye edilmek istendi. Bir anlam arayışı vardır veya diyelim o anlama uygun bir yapılanmaları vardır. Belki de en sınırlı imkanlarla, o en ağır koşullar altında bile onlar, kendi mücadelelerine gerçekten anlam yüklemek istediler, o anlamı ağıtlara döktüler ve o ağıtlar b güne kadar geliyor. Şimdi o ağıtları dinlediğiniz zaman onların size verdiği mesajlar son derece nettir. Ama bugün sanat yapanlar aynı ölçüde, o kadar net mesajları size vermiyor. Onların sanatından aynı ölçüde, aynı güçlü mesajları çıkaramıyorsunuz. Demek ki, o dönemde toplumun kendi kutsalları var. O dönemin ozanları, bizzat o katliamın tam da ortasında, trajedi yaşanırken, onu unutturmamak biçiminde bir yaklaşım izliyorlar. Unutturmuyorlar ve onları ağıtlara döküyorlar. O ağıtlar bu güne kadar geliyor.

"Kürtçe düşündüğümüz zaman daha eşitlikçi düşünürsünüz, daha özgürlükçü olursunuz, daha az egemenlik mantığıyla düşünürsünüz. Ama diğer dillerle düşündüğümüzde öyle değildir, egemenlik içerilmiştir, egemenlik daha fazladır daha yoğundur. Mesela Türkçe'de egemenlik düşüncesi daha yoğun bir şekilde o dile içerilmiş durumdadır."

Kültürle demokratik uygarlık özü itibariyle aynıdır. Kültürel uygarlık, demokratik uygarlıktır, böyle tanımlanabilir. Önderliğin kullandığı “kültür” kavramı demokratik uygarlıkla özdeştir.

Bunun yanında mesela dil var. Dil gerçekten de kültürden ayrılamaz. Dil basit bir anlaşma aracı değil, dil aynı zamanda bireyin ve toplumun yapılandırıcı unsurudur. Dil kültürle birlikte yayılır. Özellikle de neolitik olgunlaşma döneminde, neolitik devrim yayılırken, dille birlikte yayılma gösterir. Yayılan aynı zamanda Aryen dilidir ve dil o kültürün içeriğini olduğu gibi yansıtır.

Dolayısıyla Kürtçe aslında demokratik toplumun dilidir. Gerçekten böyle bir özelliği var ve Kürtçe neolitik toplumun dilidir. Örnek verilebilir: Bazı lehçelerde o kadar belirgindir ki, Zazaca -biz Kirmancki diyoruz. Diyelim ki, dağdan şehre indin mi biter, şehirde kelimelerin karşılıkları fazla yoktur. Ama kır toplumunda yaşadığımız müddetçe o toplumu, köy toplumuna bağlı olarak kaldığınız müddetçe bütün ihtiyaçlarınıza en üst düzeyde cevap verebilir. Bir de kelimelerin içeriği var, içerikleri de çok farklıdır. Her kelimenin içerdiğinde bir anlam var. Kürt dilinde, kelimelerin yüklendiği anlam, ona yüklenmiş anlam, yani o kelimelerin ortaya çıkışı farklıdır. Anlamı belki aynı, ama daha sonradan türetilmiş haliyle Kürtçe de bulamazsınız.

Şöyle bir örnek verilebilir: Türkiye'de Türk Dil Kurumu diye bir kurum var. Bu kurum bazı kelimeler türetir, Türkçeye epey katkı sağladı. Ama bazı kelimeler kabul görmedi, bazı kelimelerde tutmadı. Örneğin, Hosteste, “*gök konuksal avrat*” diyorlardı bu tutmadı. Mesela bisiklete, “*itirgeçli götürgeç*” tutmadı. Lokanta, “*toplumsal otlangaç*” tutmadı. Bunun gibi bazı kelimeler tutmadı, ama çoğu tuttu. Ama kelimelerin ağırlığı yoktur, yani böyle içi çok dolu değil, çok yoğun değildir. Kelime türetmek o kadar kolay değil, 10-15 kişi bir araya gelir üzerinde yoğunlaşır kelime üretir. O olabilir, ama tarihsel süre içerisinde üretilen, kullanılan kelimelerin anlamı ise çok daha farklıdır.

Dil güçlü yaşam gerekçesine sahip olmak demektir

Bir de dil ve yaşam tarzı arasında kesinlikle bağ vardır. Dil ve yaşam tarzı arasında kesinlikle uyum var. Diyelim ki, yaşam tarzında sınıfsızlık varsa, yani sınıfsallaşmaya karşıtlık varsa, yaşam tarzında eşitlik, özgürlük varsa, yaşam tarzında ekolojik boyut varsa, birinci doğayla uyum içerisinde bir yaşam anlayışı hakimse bu olduğu gibi dile de yansır. Mesela dilde hayvanı aşağılama diye bir şey yok, Kürtlerde bu çok belirgindir. Örnek verilebilir, Türkçe de ‘*öküz*’ kavramını kullanırsınız, birine ‘*öküz*’ dediniz mi, hakaret etmiş oluyorsunuz, ama Kürtçe de birine ‘*öküz*’ gibi dediniz mi, yiğit anlamına gelir ki gerçekten de böyledir. Demek ki, doğaya yabancılaşma yok, o topluma yabancılaşma yok, daha doğrusu aslında hayvanları nesnelleştirme yok, onlarda da bir özne var ve benzerlikler kullanılabilir.

Kürtçe düşündüğümüz zaman kesinlikle daha eşitlikçi düşünürsünüz, daha özgürlükçü olursunuz, daha az egemenlik mantığıyla düşünürsünüz. Ama diğer dillerle düşündüğümüzde öyle değildir, egemenlik içerilmiştir, egemenlik daha fazladır daha yoğundur. Mesela Türkçede egemenlik düşüncesi daha yoğun bir şekilde o dile içerilmiş durumdadır. Özellikle sonradan öğretilen kavramlarda kesinlikle böyledir. Bu açıdan gerçekten dil çok büyük önem taşıyor. Önderliğin o konudaki son derece çarpıcı belirlemeleri var. “*Dil güçlü yaşam gerekçesine sahip olmak demektir*” diyor. Diyelim adlandırma kadın tarafından oluyor, genelde nesnelere ad koyan, varlığa ad koyan kadın oluyor. Kelimelerin hep genelde dişil ekler taşıması, dişil karakter taşıması onunla da bağlantılı ve kuşkusuz bu çok önemli, yani onun zihniyetinin bunda payı son derece belirgindir.

Niye öncelikle dile saldırılar var? Dilden kopmak, aslında bir yönden de en önemli unsur olarak kültürden kopmak anlamına geliyor. Eğer dili dar anlamda kültürle özdeşleştiriyorsanız, **dilden koptuğunuz an, aslında o toplumun temel kültüründen de kopmuş oluyorsunuz**. Onun yolunu, önünü açıyorsunuz ve sistem zaten bunu yapıyor. Şu anda yeni eğitim sisteminde, eğitim yaşı oldukça düşürüldü. İlkokula başlama yaşı 55 aya düşürüldü. Bu yasta eğiteme başlıyorsunuz ve orada ilk yabancılaşma başlıyor, kendi anadilinde eğitim imkanından yoksun kalıyorsunuz.

Diğer bir konu soy sürdürme konusudur. Soy sürdürme önemli bir kavram. Anlamla nasıl soy sürdürülüyor? Kürtlere bırakılan yegâne alan, fiziksel olarak soy sürdürmedir. Yani daha çok nicelik olarak çoğalmadır. Ama bunu diğer varlıklarda yapıyorlar, nicelik olarak onlarda da bir çoğalma var. Bu tarzda bira soy sürdürme, soy sürdürmenin en ilkel, en geri belki de insan söz konusu olduğunda en çirkin biçimidir. Peki, anlamla soy sürdürme nedir? Anlamla soy sürdürme öncelikle kendi çocuklarının ve gençlerinin eğitimini üstlenmedir. Yani bizzat kendi çocuklarının ve gençlerinin eğitimine sahip çıkmadır. Çünkü soy çocuklarla ve gençlerle sürdürülür. Bir toplumun çocuklarıyla ve gençleriyle sürdürülür. O çocuklar ve gençler eğitilerek soy sürdürülebilir, öyle topluma kazandırılabilir. Toplum kendi soyunu sürdürmeyi öylesine güvenceye alabilir.

Ama Kürt toplumuna bakıyorsunuz, anadilde eğitime ilginin çok çok az olduğunu rahatlıkla görebiliyorsunuz. Eskiden farklıydı. Genelde çocukları okula göndermeme eğilimi yüksekti. Mecbur olduğu için beş yıl çocuk okula gönderilebiliyordu, ama ondan sonra genellikle gönderilmiyordu. Ama günümüzde bırakalım bu tarzda yaklaşmayı, Mardin gibi bir yerde bile Kürtçe eğitime ilgi zayıftır. Evlerde, çocuk okulda zorlanmasın diye, sürekli Türkçe konuşuluyor. Mardinli anneler artık çocuklarıyla Türkçe konuşuyorlar. Bu dehşet verici bir şey.

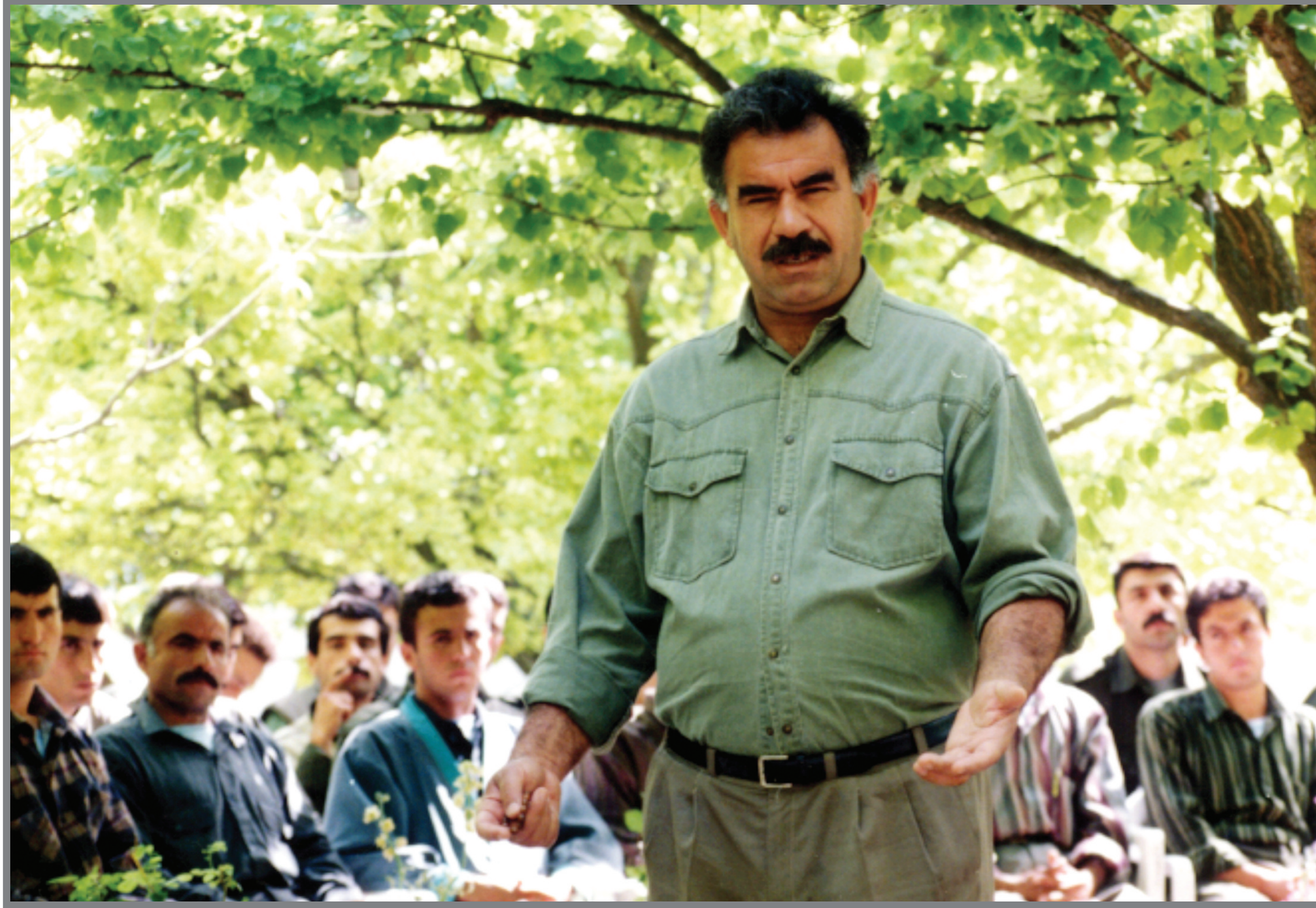
Bu nedenle dili kültürle doğrudan bağlantılı olarak ele almak kesinlikle çok büyük önem taşıyor. Eskiden biz de tek dili savunuyorduk. Ortak bir dil oluşturmak istiyorduk. Ama şimdi onun yanlışlığı çok daha net bir biçimde ortaya çıkıyor. Bu şu anlama gelmez, diyelim ki, Kürtçe de zengin bir lehçeler topluluğu var. Hatta İran'lı bazı Kürtler var, yoğun araştırma-incelemeleri de var. Mesela onlar Kürtçe'nin lehçeleri değil, Kürt dilleri diyorlar. Sorani lehçesini bir dil olarak, Kurmanci'yi bir dil olarak, Zazaca'yı bir dil olarak değerlendiriyorlar, ama Kürt dilleri. Yani tanımlamaları bu biçimde. Dilin kendisi, lehçenin kendisi bile başlı başına bir zenginliği ifade eder. Böyle ortak dil yaratma yaklaşımı doğru değildir. Zaten Kürtler de gerçekten bir özgürlük ortamı olabilseydi, diğer topluluklardaki gibi kendi pazarları olabilseydi, lehçeler hem birbirlerinden çok yoğun etkilenirler, hem de her biri bir diğer lehçeyi çok rahatlıkla bilebilirdi. Çünkü günlük olarak sürekli birbiriyle ilişki halinde olurlardı. Böyle gelişebilirdi, bu çok zor değil, ama tek dil yaratma, tek tipleştirme yaklaşımı, ulus devlete özgü bir yaklaşımdır ve bunun da mutlak süratle terk edilmesi gerekir.

■■■

Kapitalizmin ne yaptığını iyi biliyorlar, fakat neyi yapmaları gerektiğini iyi bilmiyorlar

■ Önder Abdullah Öcalan sistem karşıtı hareketlerin durumunu değerlendiriyor...

Sistem karşıtlığı kavram olarak çok problemlidir. Öncelikle uygarlığı da içermekte midir? Hangi yönleriyle içermekte veya dışlamaktadır? Sistemin moderniteyle ilişkisini nasıl görmektedir? Sistem modernitesine karşıt konum almadan, sistem dışında yeni bir sistem inşa edilebilir mi? Moderniteyi nasıl kavramaktadır, ikili karakterini tespit edebilmiş midir? Alternatif modernite kavrayışı var mıdır? Bu tür sorular yanıtlanmadan, sistem karşıtı güçler kavramı havada kalmış olur. Sadece geleceğe ilişkin projeleriyle değil, geçmişe ilişkin tarihleri de doğru çözümlenmeden, anlamlı bir sistem karşıtlığı geliştirmek zordur.

▼ Sistem karşıtlığının bu nedenlerle radikal entelektüel, ahlaki ve politik yenilenmeye ihtiyacı vardır.

Tüm sorunlu yapısına karşılık sistem karşıtı güçler bir gerçektir. En az sistem kadar çağımızı etkilemişlerdir. Belki kendi sistemlerini teorik ve pratik olarak realize edememişlerdir, ama büyük tecrübe birikimine sahip oldukları tartışmasızdır. Geniş bir yelpazeye sahip olan sistem karşıtı güçlerin aralarında önemli farklılıklar olmakla birlikte, birçok ortak değeri de paylaştıkları açıkça belirtilebilir.

Sistemle kapitalizm kastedilmektedir. Moderniteyi tümüyle kastettikleri söylenemez. Modernitenin diğer iki boyutu olan endüstriyalizm ve ulus-devlet konusunda daha çok farklılaşmaktadırlar. Uygarlık konusunda bulanıktırlar. Karmaşık görüşleri ile çoğu kez karşıt kutuplarda yer alabiliyorlar. Gelecek ütopyalarının moderniteyi aştığı pek görülmez. Aşmayı değil, düzeltmeyi esas aldıkları belirtilebilir. Kapitalizmsiz bir modernite çoğunun programını karşılayabilir. Fakat bunun ancak bir ütopya olduğunu pek fark etmezler.

Sistem konusunda ve sistemin krizde olduğuna ilişkin genellikle ortak kanıya sahipler. Çıkış için ise aralarındaki farklar büyür. Evrimci değişimden devrimci değişime, barışçıl yöntemlerden savaşçıl yöntemlere kadar çok farklı yollar önerilir. Devlet ve iktidar değiştirmeyi devrim sananlar olduğu gibi, devletsiz ve iktidarsız toplumu önerenler de vardır. Hepsinin kökleri esas itibariyle Fransız Devrimi'ne dayanır. Düşünce yapıları milliyetçilikten komünizme, dincilikten pozitivizme, feminizmden ekolojiye kadar geniş bir perspektif sunar. Oldukça iç içe oldukları halde bunu fark etmezler. Sosyal konumları hakkında yapılabilecek temel bir genellemeyle, orta sınıfın iktidar ve sermaye tekelleri dışında kalan ana kesimine dayandıkları söylenebilir. Kapitalizm karşısında durumları gittikçe güçleşen, belli bir modern eğitimden geçmiş aydınların öncülüğünü yaptığı bu hareketler, toplumun ezici çoğunluğunu kapsamaktan uzaktır. Çıkarı kapitalizmde olanlar kabaca yüzde on ise, muhaliflerinin de oranı bu seviyededir. Toplumun yüzde sekseni her iki kesim açısından kapitalist olmayan toplum olarak, çözümleme ve çözümlerde özne değil, nesne konumundadır. Kapitalizm onlar üzerinde kârı hesaplarken, muhalifler ancak dışarıdan sürüklenilebilecek bir yığın gözüyle değerlendirirler. Kapitalist moderniteyi aşamamalarının temelinde bu gerçeklik yatar.

Sistemin (kapitalist modernite olarak) sürdürülemez bir kriz yönetiminde yaşandığını belirtirken, yeni bir 'devrimci durumdan' bahsetmiyoruz. Devrimin objektif şartları olarak da değerlendirilen bu tip durumlar geçmiş tartışmalarda çok istismar edildi. Pek başarılı sonuçlar çıkarıldığı söylenemez. Krizlerden bol bol kriz yönetimleri çıkarken, daha sert karşı devrimler de çıkabiliyor. Belki de şansı en yaver giden devrimdir. Kaldı ki, devrimlerin dönüşümlerdeki rolü genellikle abartılmış, çoğunlukla da yanlış çözümlenmiştir. Temel dönüşümleri devrimler değil, sistem farklılıkları gerçekleştirir. Devrimler ancak dahil oldukları sistem içinde anlamlı değişikliklere yol açabilir. Şüphesiz sistem karşıtı güçlerin bunalım ve krizlerden şiddetle etkilendikleri doğrudur. Fakat tüm umutları bunalımlardan çıkacak sonuçlara bağlamak yanlıştır. Geçmişte bu yönlü yanlışlıklara çokça düşüldü. Derin hayal kırıklıkları yaşandı.

Sistem karşıtları liberalizm ve moderniteyi pek aşamadılar

Reel sosyalizmin, sosyal demokrasinin ve ulusal kurtuluş akımlarının bir yüzyılı bile pek aşamadan kapitalizme eklenmesi, sistem karşıtları üzerinde derin olumsuzluklara yol açtı. Hareketler güç kaybına uğradı. Bu durum aslında bünyelerindeki yetersizlikler, yanlış ideoloji ve programatik görüşlerinden kaynaklanmaktadır. Zihniyet ve yapılanmaları incelendiğinde, liberalizm ve moderniteyi pek aşamadıkları görülecektir. Liberalizmin en sağ reel solu olmaları er geç liberalizmle sonuçlanmalarının önünde engel değildir. Kapitalist tekellere eklemlenmeleri ise modernite anlayışlarıyla bağlantılıdır. Postmodernizm, radikal dincilik, feminist ve ekolojik hareketler daha çok bu gelişmelere duyulan tepkinin sonucu olarak ortaya çıkan yeni hareketlerdir. Fakat mevcut ideolojik ve pratik konumları daha eski olan sistem karşıtları kadar etkili olabileceklerini kuşkulu kılmaktadır. Neoliberalizm ve radikal dincilikler bu nedenle biraz etkili olabiliyorlar. Sistem karşıtlığının bu nedenlerle radikal entelektüel, ahlaki ve politik yenilenmeye ihtiyacı vardır. Bu ana çerçeve içinde sistem karşıtı güçleri daha yakından tanımak önemlidir, gereklidir ve yararlıdır.

Reel sosyalizmin mirası

Kapitalist sisteme ilk bilinçli tepki veren hareketlerin başında gelmektedir. Kurucuları K. Marks ve F. Engels'in deyişiyle, üç ana kaynaktan beslenerek karşı-sistemlerini geliştirmeye çalışmışlardır. Bunlar Alman ideolojisi, İngiliz ekonomi-politiği ve Fransız ütopik sosyalizmidir. Öyle anlaşılıyor ki, Alman ideolojisinden diyalektik materyalizmi, İngiliz ekonomi-politiğinden değer teorilerini, Fransız ütopik sosyalizminden sınıf mücadelesi teorilerini almışlardır. Üçünden oluşturdukları sentezle kendi yorumlarını geliştirmişlerdir. Yaşadıkları ve ilk muhalefet yaptıkları dönemin 1840-1850'ler kapitalizminin ciddi bunalımına rastlaması üzerlerinde etkileyici olmuştur. Sistemin hemen yıkılabileceğine dair umutlar belirmiştir. Almanya'nın ulusal birlik, Fransa'nın ise cumhuriyet sorunları gündemdedir. İngiltere sisteminin hegemon gücü olarak zirve yapmaktadır. 1848 Avrupa halk devrimleri, umutlarının gerçekleşebileceğine dair işaret sayılmıştır. Komünist Manifesto bu devrimlerin genel programı olarak düşünülmüştür. Komünistler Ligi ise ilk genel enternasyonal parti veya örgüt olarak kurulmuştur. Bu iki çalışma kapitalizmin bunalımından ve halkçı devrimci hareketlerden başarı ve zafer beklediklerini açıkça göstermektedir.

Devrimler bastırılınca, kapitalizmi daha derinliğine inceleme gereği duymuşlardır. K. Marks sürgün olarak Londra'ya, kapitalizmin Kâbe'sine yerleşmiştir. F. Engels'le sıkça görüşmektedir. 1864 Birinci Enternasyonal çalışmaları bu dönemin ürünüdür. Devrimin gecikebileceği, dolayısıyla evrimci çalışmanın uzun süre gerekebileceği bu dönemin diğer önemli bir gelişmesidir. Sendika ve parlamenter çalışma uygun görülmüştür. 1871 Fransız Paris Komünü ayaklanmaları umutlarını tazelemişse de erken bastırılması diktatörlük, iktidar ve devlet konularında daha çok düşünmelerini beraberinde getirmiştir. Merkezi ulus-devletten yana çıkmaları, anarşistlerin muhalefetine yol açtığı gibi, ilk revizyon tartışmalarını da beraberinde getirmiştir.

İkinci Enternasyonal'in 1880'lerde yeniden ilanı ulusal şovenizmin gölgesi altında yapılmıştır. V. I. Lenin, Proletarya Enternasyonalizmi ve Dönek Kautsky adlı çalışmasıyla bu süreci revizyonistlikle suçlayacaktır. Alman Sosyal Demokrat Partisi (Birinci Parti) daha bu dönemde revizyonizmin (Bernstein) başını çekmekle suçlanacaktır. Rus Ekim Devrimi, komünist ütopyanın gerçekleşebileceğine dair (Paris Komünü'nün başaramadığını başarma) umutları daha da güçlendirmiştir. Bu devrim dünya çapında gelişmelere yol açmıştır. Anadolu Türk-Kürt ulusal kurtuluş hareketini destekleyerek, ulusal hareketler çağının daha üst düzeyde ve başarıyla gelişmelerine katkı sunmak bu doğrultudaki ilk adımlardandır. Lenin'in erken ölümü, tasfiyecilikle mücadele denen dönem, sosyalist inşa, İkinci Dünya Savaşı'nda anti-faşist mücadele, soğuk savaş döneminde NATO'ya karşı Varşova Paktı, uzay çalışmaları, kapitalizmle ekonomik yarış ve ulusal kurtuluş hareketlerinin yaygın desteği ana bilançoyu oluşturur. Bu dönemlerde 1920'lerde Üçüncü Enternasyonal yenilenmiş, ama tıpkı İkinci Enternasyonal gibi ulus-devlet çözümsüzlüğü nedeniyle içten tasfiyeyi yaşamıştır. Sovyet Rusya yeni bir hegemonik aday olarak dünyanın üçte birinde etkili olabilmiştir. Ulus-devlet içindeki sosyalist hareketleri kaderine terk ederek, aynı revizyonist yola (Birinci Alman Sosyal Demokrat Partisi) sapmıştır. Sovyetler Birliği Komünist Partisi artık kapitalizmin yolcusudur. Kısa süreli Çin (1960-76 Mao dönemi) ve Arnavutluk direnişi sonuç getirmemiştir. Ulusal kurtuluş hareketleri ve sendikalist işçi hareketinin daha erkenden kapitalist sisteme entegre olmaları, 1980'lerde Çin'in, 1990'da Rusya ve müttefiklerinin reel sosyalizmden vazgeçişlerini resmen ilan etmeleriyle de bir dönem kapanmıştır.

Reel-sosyalistler olarak adlandırılmalarına yol açan yaklaşık iki yüz yıllık (Fransız İhtilali'ni esas alırsak) deneyim, bu hareketleri değerlendirmemize imkan vermektedir.

Daha çok özel tekelcilere karşı çıktıkları, devlet kapitalizmini hem iktidar hem de sermaye tekeli olarak eleştiri dışı bıraktıkları anlaşılmaktadır. İktidar ve devlet tahlillerini çok yüzeysel geçiştirmeleri bu ana temayülleri nedeniyledir. Kendileri devlet ve iktidar gücü olarak sosyalizmin inşa edileceğine derinden inanmışlardır. Başka yol düşünmemektedirler. Demokrasiyi bile her iki sınıf (burjuva-proletarya) açısından bir nevi diktatörlük olarak yorumlamaktadırlar. Dayandıkları İngiliz ekonomi-politiği nedeniyle çok dar bir kapitalizm çözümlemesi geliştirmişlerdir.

Modernitenin sınıf temelinden habersiz görünmektedirler veya çözümleme konusu yapmayı pek gerekli görmemişlerdir. Yaptıklarında ise tam bir sağ sapma örneği sergilemişlerdir. Modernitenin ilk ayağı kapitalizmi bile patron-işçi, kar-ücret, değer-artı değer temelinin ötesine taşıramamışlardır. Kapitalizmin daha Sümerlerden beri varlığına rastlanan bir birikim tarzı olduğunu görememişlerdir. Üç yüz yıllık İtalyan şehir kapitalizmini sistemin başlangıcı saymamışlardır. 16. yüzyıl İngiliz-Hollanda kapitalist çıkışı bir nevi tarihin başlangıcı sayılmıştır. Modernitenin ikinci önemli ayağı olan endüstriyalizm övülmüştür. Kapitalizmle niteliksel bağı ve sonraki sakıncaları eleştiri

"Temel dönüşümleri devrimler değil, sistem farklılıkları gerçekleştirir. Devrimler ancak dahil oldukları sistem içinde anlamlı değişikliklere yol açabilir. Şüphesiz sistem karşıtı güçlerin bunalım ve krizlerden şiddetle etkilendikleri doğrudur. Fakat tüm umutları bunalımlardan çıkacak sonuçlara bağlamak yanlıştır."

konusu yapılmamış, tersine kurtarıcı rol atfedilmiştir. Ulus-devlet ayağı da ileri sayılarak daha sonra ulusal ve sosyal şovenizme kapıyı aralamışlardır. Konfederalizm yerine merkezi ulus-devleti yeğlemişlerdir. Geleneksel uygarlık tarihçileri gibi modernitenin diğer yüzünü gerilik, uykuda olma, barbarlık, gerici hareketler, tarihin çarkını tersine çevirme olarak değerlendirmekten kendilerini alıkoyamamışlardır.

İdeolojik olarak pozitivizmin en kaba materyalist biçimini bilimsellik olarak kabul etmekle bu alanda da tarihi bir yanlışlığa düşmüşlerdir. İnşa ettikleri sosyalizmi, Darwin ve Newton'un biyoloji ve fizik alanında gerçekleştirdikleri ile eş düzeyde bilimsel saymışlardır. Sosyolojik yaklaşımları kaba bir Darwincilik olmaktan öteye gidememiştir. Toplumsal doğanın niteliksel farkını belirleme gereği duymayıp, Birinci Doğayla aynı nitelikte kanunlara tabi olduklarına inanarak, katı bir determinizme kapıyı açık bırakmışlardır. Sonraki gelişmeler bu açık kapıdan yararlanarak en vulger yorumları bile katı bilimsel gerçeklerle eş saymışlardır.

Genelde iktidar, özelde ulus-devlet tahliline girişmemişler, sadece burjuvazinin işlevini çeviren komisyonlardan ibaret saymışlardır. İktidarın, özellikle ulus-devletin yoğunlaşmış tekelci kapitalizm olduğunu çözememeleri teorilerinin en eksik yanıdır. Yaptıkları çözümlemeler ise ulus-devletin olumlanmasından öte bir şey değildir. Sosyalizmin en iyi ulus-devletle inşa edilebileceğinden emindirler. Hegel'in devlet çözümlemesini aşamadıkları gibi, ele geçirilmesi halinde devleti istedikleri her tür düzenleme ve özgürlük-eşitlik geliştirme aracı olarak kullanabileceklerinden dahi kuşkuları yoktur. Sosyalizm-demokrasi ilişkisi en yüzeysel ve yanlış değindikleri konuların başında gelmektedir. Çin ve Rus devrimleri bu yaklaşımlar doğrultusunda gelişmiştir. Diğer ulusal kurtuluş ve sosyal demokrat iktidar uygulamaları da pek farklı olmamıştır. Özel kapitalizmden farkları, devlet kapitalizmini yeğlemiş olmalarıdır. İktidar uygulamaları bu gerçeği net olarak ortaya koymuştur.

Uygarlık eleştirileri çok daha sığ ve azdır. Kapitalist uygarlık aşamasının tarihsel uygarlıkların bir parçası, ana zincirin son halkası olduğundan pek bahsetmemişlerdir. İktidarın tarihsel kümülatif birikim karakterini belirleme gereği duymamışlardır. Rahatlıkla kendi sistemlerinin de benzer bir iktidar ve uygarlık olabileceğini mesele yapmamışlardır. İktidarın birikmiş sermaye, kir, savaş, yalan, çirkinlik, işkence olduğunu anlamak yerine, tarihte nasıl bir ilerleme aracı olabileceğine dair teori üretmeye çalışmışlardır. Tarih bu görüşlerinde haksız ve yanlış olduklarını kanıtlamıştır.

Tarihin ikinci yüzü, bağlı göründükleri tarihsel diyalektiğin ikinci kutbu olarak antiuygarlık güçlerini çözümleme gereği duymamışlardır. Bu güçlere ilişkin yaptıkları yorumlar ise çoğunlukla olumsuzdur. Kapitalist sömürgeciliğin bile Amerika, Asya ve Afrika'daki ilerlemeciliğinden bahsetmekten geri kalmamışlardır. Karşıtlarını eski toplumu savunmakla eleştirmişlerdir.

Uygarlığın karşıt kutbunun muazzam bir ağırlığa, demokratik geleneğe, direniş ve özgürlüğe, eşitlik ve adalet arayışlarına, komünalite deneyimlerine sahip olduklarını görememeleri, burjuva ve küçük burjuva sınıf gerçeklikleriyle yakından bağlantılıdır. Göremezler, çünkü bu sınıflardan gelenlerin bu gerçekleri görecek gözleri yoktur.

Toplumsal doğaya ilişkin pozitivist evrenselci, çizgisel-ilerlemeci yaklaşım kendilerini er geç gerçekleşecek bir sosyalizm anlayışına götürmüştür. Kutsal kitaplardaki eskataloji (ahret inancı) bir nevi sosyalizm olarak yansıma bulmuştur. Toplumlar ilkel, köleci, feodal, kapitalist ve sosyalist olarak düz bir çizgide gelişen modeller olarak tasvir edilmiştir. Burada bir nevi kader anlayışı söz konusudur. Derinden etkilendiğimiz bu dogmatik anlayışların kökeninde dinsel kader ve ahret inancının yattığını fark etmek acı ve geç olmuştur. Toplumsal doğanın esas olarak ahlaki ve politik nitelikte olduğu, uygarlık sistemlerinin bu nitelikleri aşındırdığı, yerine kaba hukuk kuralları ve devlet idaresini yerleştirdiği, kapitalist modernitenin bu süreci sınırsız, derinliğine ve genişliğine geliştirdiği, bunun ekonomik, toplumsal, iktidarsal ve devletsel kriz olduğu çözümlenememiştir. Doğru, iyi ve güzel olanın toplumun ancak ahlaki ve politik niteliğini tam sağlayarak, bunun için demokratik siyasetle yürüyen bir demokratik konfederal sistem olduğu gerçeği öngörülmemiştir. Bu yönlü çözümleme ve çözümler gelişmemiştir. Özgür, eşit ve demokratik toplumun iktidar ve devlet aygıtlarıyla oluşturulamayacağını, tersine bu aygıtlarla çeliştiğini görememişler; her ikisinin ancak birbirlerinin varlığını kabul temeline dayanan ilkeli bir barışla bir arada yaşayabileceklerinin teori ve pratiğini geliştirememişlerdir. Temel paradigma devrim-iktidar-sosyalizm olarak öngörülünce, sonuçta devlet kapitalizminden başka bir şeyin oluşmayacağına şaşırmamak gerekir.

Reel sosyalist hareketin devlet kapitalizmiyle sonuçlanmasının diğer bir anlamı sınıf temelleriyle ilgilidir. Tekrar belirtmek gerekir ki, özel tekellerden umduğunu bulamayan, sermaye biriktiremeyen, hatta eldekini de eriten burjuva ve küçük burjuvalarla çoğu bu sınıflardan gelme bürokrasinin tek seçeneği, devlet eliyle kolektif sermayedar olmaktır. Milli burjuvazi, milli kapitalizm denilen olgu da bundan başka bir şey değildir. Devlet kapitalizmiyle kolektif bir tekel, diğer bir söylemle ulus-devlet olarak çok güçlü bir konum kazanmış oluyorlar. Reel sosyalizmin ulus-devletçiliği bu nedenle daha güçlüdür. Bu maddi temel, moderniteyle kolayca uzlaşma ve bütünleşmelerini de açıklıyor.

Çözümlenen sınıf erkek olmuştur

Feminizm, ekoloji ve kültürel hareketler sınıf mücadelesine engel olarak görülmüştür. Kadının sadece emeği ile değil, tüm beden ve ruhuyla yaşadığı ağır sömürgecilik kapsamlı çözümlemelere tabi tutulmamıştır. Burjuva hukukunun eşitlik ölçüleri aşılmamıştır. Tarihin en eski ve en yeni, çoğunlukla ücretsiz ve çok az ücretli olan bu emekçisi, erkek egemen tarih gereği nesne olmaktan öteye anlam ifade etmemiştir. Çözümlenen sınıfın erkek olduğu açıktır. Ekolojiye de benzer yaklaşılmıştır. Böylesi sorunlar öngörülemediği gibi, sınıf mücadelesinin bütünselliğine olumsuz yansıyabileceği ileri sürülmüştür. Kültürel hareketler ise eskinin canlandırılması, sınıf mücadelesinin diğer bozucu bir unsuru olarak değerlendirilmekten kurtulamamıştır. Sonuç tüm olası müttefiklerinden kopuk, ekonomizme boğulmuş soyut bir sınıfçılık olarak yansımıştır.

Sınıfsallaşma ahlaki ve politik anlamda olumsuz bir gelişme olarak görülmemiş; iyi, ilerici, özgürlüğün gereği, zorunlu bir aşama olarak değerlendirilmiştir. Objektif olarak sınıfsal oluşumu meşru görmenin iktidar ve devlet sınıflarına hizmet olduğu kavranamamıştır. Kölelik, serflik ve proleterlik tarihsel ilerleme ve doğaya karşı özgürlük için ödenmesi gereken bedeller olarak yorumlanmıştır. Tersine, her üç sınıflaşma biçiminin aynı özde olduğu, ilerleme ve özgürlükle alakalı olamayacağı, ahlaki ve politik toplumun bu oluşumlarla birlikte yaşayamayacağı, ancak bu yönlü sınıflaşmaya karşı ahlaki, politik ve entelektüel mücadele gerektiği karşı bir yorum olarak rahatlıkla belirtilebilir.

İki yüz yıllık reel-sosyalist hareketin bugünkü mirasçıları sınırlı da olsa özeleştirel bir konum almış olmakla birlikte, köklü bir dönüşüm yaşadıkları söylenemez. Büyük bir güven bunalımı ve zayıflama döneminden geçmektedirler. Yine de tarihte yeri olan bir harekettir. Kapitalist sistemi aşmamış da olsalar, oldukça uğraştırmışlardır. Bugüne gelmenin olumlu ve olumsuz pay sahiplerindendir. Yaşadıkları bunalım sistemin yapısal bunalımının bir parçasıdır. Yine de tüm sistem karşıtlarını en çok etkilemiş bir hareket olan reel sosyalizmi bir aşama kabul edip, mirasından çıkarılacak derslerle demokratik modernite inşasının bir parçası olarak değerlendirerek tavır ve ittifak geliştirmek en doğru yaklaşım olacaktır.

Reel sosyalizmle yaşıt olan ve Fransız Devrimi'nde kök bulan anarşist hareketler reel sosyalizmin çözülüşü, daha doğrusu sistemle bütünleşmesi sonrasında yeniden değerlendirmeyi hak etmektedir. Ünlü temsilcileri Proudhon, Bakunin ve Kropotkin'in eleştirilerinde tümüyle haksız olmadıkları (sisteme ve reel sosyalizme ilişkin) bugün daha iyi anlaşılmaktadır. Kapitalizmi yalnız özel ve devlet tekeli olarak değil, modernite olarak da eleştirmekten geri kalmayan bir hareket olarak, sistemin en karşıt ucunda yer almayla dikkat çekerler. İktidara hem moralist, hem politik açıdan yönelttikleri eleştiriler önemli gerçeklik payı taşımaktadır. Geldikleri sosyal yapıların hareket üzerinde etkileri belirgindir. Kapitalizmin iktidardan düşürdüğü aristokrat kesimlerle eskiye göre göreceli olarak durumlarını daha da kötüleştirdiği şehir zanaatkarlarının sınıfsal tepkileri bu gerçeği yansıtır. Bireysel kalmaları, güçlü taban bulamamaları, karşıt sistem geliştirememeleri sosyal yapılarıyla yakından bağlantılıdır. Kapitalizmin ne yaptığını iyi biliyorlar, fakat neyi yapmaları gerektiğini iyi bilmiyorlar.

> "Zihniyet ve yapılanmaları incelendiğinde, liberalizm ve moderniteyi pek aşamadıkları görülecektir. Liberalizmin en sağ reel solu olmaları er geç liberalizmle sonuçlanmalarının önünde engel değildir. Kapitalist tekellere eklemlenmeleri ise modernite anlayışlarıyla bağlantılıdır. Postmodernizm, radikal dincilik, feminist ve ekolojik hareketler daha çok bu gelişmelere duyulan tepkinin sonucu olarak ortaya çıkan yeni hareketlerdir."

Kapitalist sistemi en soldan eleştirmektedirler. Ahlaki ve politik toplumu dağıttığını daha iyi kavrıyorlar. Marksistler gibi ilerici rol atfetmiyorlar. Dağıttığı toplumlara yaklaşımları daha olumludur. Gerici ve çürümeye mahkum görmüyorlar. Ayakta kalmalarını daha ahlaki ve politik buluyorlar. İktidar ve devlet yaklaşımları Marksistlere göre daha kapsamlı ve gerçekçidir. İktidarın mutlak kötülük olduğunu söyleyen Bakunin'dir. Fakat her ne pahasına olursa olsun iktidar ve devletin hemen kaldırılmasını talep etmeleri ütopik olup, pratikte fazla gerçekleşme şansı olmayan yaklaşımlardır. Devlet ve iktidara dayalı sosyalizmin inşa edilemeyeceğini, belki de daha tehlikeli bürokratik bir kapitalizmle sonuçlanacağını öngörebilmişlerdir.

Merkezi ulus-devlet inşasının tüm işçi sınıfı ve halk hareketleri için felaket olacağını ve umutlarına büyük darbe indireceğini öngörmeleri gerçekçidir. Almanya ve İtalya'nın birliği konusunda Marksistlerle giriştikleri eleştirilerde de haklı çıkmışlardır. Tarihin ulus-devlet lehinde gelişim göstermesinin eşitlik ve özgürlük ütopyaları için büyük kayıp anlamına geldiğini söylemeleri ve Marksistlerin ulus-devletten yana tavır almalarını şiddetle eleştirip ihanetle suçlamaları belirtilmesi gereken önemli hususlardır. Kendileri konfederalizmi savunmuştur.

Bürokratizme, endüstriyalizme, kentleşmeye yönelik görüş ve eleştirileri de önemli oranda doğrulanmıştır. Erkenden anti-faşist ve ekolojik tavır geliştirmelerinde bu görüş ve eleştirilerinin önemli payı bulunmaktadır.

Reel sosyalizme yönelttikleri eleştiriler de sistemin çözülmesiyle doğrulanmıştır. Kurulanın sosyalizm değil, bürokratik devlet kapitalizmi olduğunu en iyi teşhis eden kesimdir.

Oldukça önemli ve doğrulanmış bu görüş ve eleştirilerine rağmen anarşist hareketin reel sosyalizme göre kitleselleşip pratik uygulama şansı bulamaması düşündürücüdür. Bu sanıyorum teorilerindeki ciddi bir eksiklik ve sakatlıktan kaynaklanmaktadır. Uygarlık çözümlemelerinin eksikliği ve uygulanabilir bir sistem geliştirememeleri bunda önemli rol oynamıştır. Tarihsel-toplum çözümlemeleri ve çözüm önerileri de pek geliştirilmemiştir. Ayrıca kendileri de pozitivist felsefenin etkisini taşımaktadır. Avrupa merkezli sosyal bilimin pek dışına çıktıkları söylenemez. En önemli eksiklikleri, bence demokratik siyaset ve modernite konusunda sistematik düşünce ve yapılanma içine girememeleridir. Görüş ve eleştirilerinin doğruluğuna ilişkin gösterdikleri titiz çabayı sistemleştirme ve uygulama konusunda sergileyememişlerdir. Belki de sınıfsal konumları buna engeldir. Diğer önemli bir engel, teorik görüşlerinde ve pratik yaşamlarında her türlü otoriteye duydukları tepkidir. İktidar ve devletin otoritesine duydukları haklı tepkiyi tüm otorite ve düzen biçimlenişine yansıtmaları, demokratik moderniteyi teorik ve pratik olarak gündemleştirmelerini etkilemiştir. En önemli özeleştiri konusunun demokratik otoritenin meşruiyetini ve demokratik modernitenin gerekliliğini görememeleri olduğu kanısındayım. Ayrıca ulus-devlet yerine demokratik ulus seçeneğini geliştirmeyişleri de önemli bir eksiklik ve özeleştiri konusudur.

Günümüzde reel sosyalizmin çözülüşü, ekolojik ve feminist hareketlerin gelişmesi, sivil toplumculuğun genel bir kabarma sergilemesi şüphesiz anarşistler üzerinde olumlu etki bırakmıştır. Fakat haklı çıktıklarını tekrarlamaları fazla anlam ifade etmiyor. Yanıtlamaları gereken soru, neden iddialı bir sistem eylemliliğini, inşasını geliştirmediklerididir. Bu da akla teori ile yaşamları arasındaki derin uçurumu getirmektedir. Çokça eleştirdikleri modern yaşamı acaba kendileri aşabilmiş midirler? Daha doğrusu, bu konuda ne kadar tutarlıdırlar? Avrupa merkezli yaşam tarzını bırakıp, gerçek bir küresel demokratik modernliğe adım atabilecekler mi?

Benzer soru ve eleştirileri çoğaltmak mümkündür. Önemli olan tarihte büyük fedakarlıklar göstermiş olan, önemli düşünürleri bağrında taşıyan, görüş ve eleştirileriyle entelektüel camiada önemli yer tutan bu hareketin ve mirasının tutarlı, gelişebilir bir sistem karşıtı sistem içinde toparlanabilmesidir. Anarşistlerin reel sosyalistlere göre daha rahat bir özeleştiri ile güncel pratiğe yönelmeleri beklenebilir. Ekonomik, sosyal, siyasal, entelektüel ve etik mücadelelerinde hak ettikleri yeri almaları önemini korumaktadır. Ortadoğu zemininde hızlanan uygarlık ve kültür boyutları da öne çıkmış bulunan mücadelelerde anarşistlerin hem kendilerini yenilemeleri hem de güçlü katkılarda bulunmaları mümkündür. Demokratik modernite sisteminin yeniden inşa çalışmalarında ittifak geliştirilmesi gereken önemli güçlerden birisidir.

Feminizm: En eski sömürgenin başkaldırısı

Feminizm kavramı Türkçesiyle kadıncılık hareketi anlamında kadın sorununu tam nitelemekten uzak olup, karşıtı erkekçilik olarak tasarlandığından daha da kısırlığa götürebilir. Sanki sadece egemen erkeğin ezilen kadınıymış gibi bir anlamı yansıtmaktadır. Halbuki kadın gerçekliği daha kapsamlıdır. Cinsiyetin ötesinde kapsamlı ekonomik, sosyal ve siyasal boyutları olan anlamlar içermektedir. Eğer sömürgecilik kavramını ülke ve ulus bazından çıkarıp insan gruplarına indirgersek, kadının konumunu rahatlıkla en eski sömürge olarak tanımlayabiliriz. Gerçekten ruh ve beden olarak hiçbir toplumsal olgu kadın kadar sömürgeciliği tanımamıştır. Kadının sınırları kolay belirlenemeyen bir sömürge statüsünde tutulduğu anlaşılmak durumundadır.

Tüm bilimlere olduğu gibi sosyal bilimlere de damgasını vurmuş erkeklik söyleminde kadından bahseden satırlar, gerçekliğe hiç dokunmayan propagandatif yaklaşımlarla yüklüdür. Kadının gerçek statüsü bu söylemlerle tıpkı uygarlık tarihlerinin sınıf, sömürü, baskı ve işkenceyi örtbas etmesi gibi belki de kırk kez örtülmektedir. Feminizm yerine jineoloji (kadın bilimi) kavramı amacı daha iyi karşılayabilir. Jineoloji'nin ortaya çıkaracağı gerçekler herhalde teolojinin, eskatalojinin, politikolojinin, pedagojinin, velhasıl sosyolojinin birçok bölümlerine ilişkin loji'lerden daha az gerçeklik payı taşımayacaktır. Kadının toplumsal doğanın hem fizik hem de anlam olarak en geniş bölümünü teşkil ettiği tartışma götürmez. O zaman neden çok önemli olan bu toplumsal doğa parçası bilime konu edilmesin? Pedagoji gibi çocuk eğitim ve terbiyesine kadar bölümlenmiş sosyolojinin jineolojiyi oluşturmaması, egemen erkek söylemli olmasından başka bir hususla izah edilemez.

Kadın doğası karanlıkta kaldıkça, tüm toplum doğası aydınlanmamış olarak kalacaktır. Toplumsal doğanın gerçek ve kapsamlı aydınlanması, ancak kadın doğasının kapsamlı ve gerçekçi aydınlanmasıyla mümkündür. Kadının sömürgeleşme tarihinden ekonomik, sosyal, siyasal ve zihinsel sömürgeleştirilmesine kadar konumunun açıklığa kavuşturulması, tarihin diğer tüm konularının ve güncel toplumun her yönüyle açıklığa kavuşmasında büyük katkıda bulunacaktır.

Şüphesiz kadının statüsünün açıklığa kavuşması meselenin bir boyutudur. Daha önemli boyut kurtuluş sorunuyla ilgilidir. Diğer deyişle sorunun çözümü daha büyük önem taşımaktadır. Toplumun genel özgürlük düzeyinin kadının özgürlük düzeyiyle orantılı olduğu çokça söylenir. Doğru olan bu deyimin içinin nasıl doldurulacağı önemlidir. Kadının özgürlüğü, eşitliği sadece toplumsal özgürlük ve eşitliği belirlemiyor. Bunun için gerekli teori, program, örgüt ve eylem düzenekleri gerektiriyor. Daha da önemlisi, kadınsız demokratik siyasetin olamayacağını, hatta sınıf politikacılığının bile eskik kalacağını, barışın ve çevrenin geliştirilip korunamayacağını da gösteriyor.

Kadını kutsal ana, temel namus, vazgeçilmez, onsuz olunmaz eş statüsünden çıkarıp bir özne-nesne toplamı olarak araştırmaya almak gerekir. Tabii bu araştırmaları aşk soytarılıklarından öncelikle korumak gerekir. Hatta araştırmanın en önemli bir boyutunu aşk adı altında örtbas edilen büyük alçaklıkları (başta tecavüz, cinayet, dayak, bini bir para eden küfürler) sergilemesi gerekir. Heredot'un deyişiyle "*Tüm Doğu-Batı savaşları kadın yüzünden olmuştur*" sözü ancak bir gerçeği açıklayabilir. O da sömürge olarak değer kazandığı, bu nedenle önemli savaşlara konu edildiğidir. Uygarlık tarihi böyle olduğu gibi kapitalist modernite bin kat daha ağır ve çok yönlülük kazanmış bir kadın sömürgeleştirilmesini temsil ediyor. Kimliğine kazımış oluyor. Tüm emeklerin anası, ücretsiz emeğin sahibi, en düşük ücretli işçi, en çok işsiz, erkeğinin sınırsız iştah ve baskı kaynağı, düzenin çocuk doğurma makinesi, yetiştirme ebesi, reklam aracı, seks-porno aracı vb. olarak sömürgeleştirilmesi uzayıp gider. Kapitalizm, hiçbir sömürü düzeneğinde olmadığı kadar kadına ilişkin sömürü düzeneği geliştirmiştir. İstemesek de tekrar tekrar kadın statüsüne dönmek acı oluyor. Ama gerçeklerin dili sömürülenler için başka türlü de olmuyor.

Feminist hareket bu gerçeklerin ışığında şüphesiz en radikal sistem karşıtı hareket olmak durumundadır. Modern haliyle yine kökenlerini Fransız Devrimi'ne dayandırabileceğimiz kadın hareketi birkaç aşamadan sonra günümüze kadar gelebilmiştir. İlk aşamada hukuki eşitlik peşinde koşulmuştur. Fazla anlam ifade etmeyen bu eşitlik günümüzde yaygınca sağlanmış gibidir. Ama içeriğinin boş olduğunu iyi bilmek gerekir. İnsan hakları, ekonomik, sosyal, siyasal haklar gibi diğer haklarda da biçimsel gelişmeler vardır. Görünüşte kadın, erkek kadar eşit ve özgürdür. Halbuki en önemli kandırmaca bu eşitlik ve özgürlük tarzında gizlidir. Sadece resmi modernitenin değil, tüm hiyerarşik ve uygarlık dönemlerinin tüm toplumsal dokularında zihnen ve bedenen tutsaklaştırdığı, en derin kölece çalıştırdığı kadının özgürlüğü, eşitliği, demok-

rasisi çok kapsamlı teorik çalışmalar, ideolojik mücadeleler, programatik ve örgütsel faaliyetler, en önemlisi de güçlü eylemler gerektirir. Bunlar olmaksızın feminizm ve kadın çalışmaları sistemi rahatlatmaya çalışan liberal kadın faaliyetlerinden öte bir anlam taşımaz.

Kadın biliminin gelişmesi halinde sorunlarının çözümünü bir örnekle açıklamak hayli öğretici olacaktır: Cinsellik içgüdüsünün yaşamın en eski öğrenim biçimlerinin başında geldiğini anlamak gerekir. Yaşamın kendini sürdürme ihtiyacına cevaptır. Bireyin sonsuz yaşama olanaksızlığı, çözümü bir'i kendini tekrar üretme potansiyelini geliştirmeye zorlamıştır. Cinsel güdü denen şey, bu potansiyelin uygun koşullarda üreyerek yaşamı sürdürmesidir. Bir nevi soyun tükenmesi tehlikesine ve ölüme çare oluyor. Hücrenin ilk bölünmesi, bir olan hücrenin çoklaşarak kendini ölümsüz kılmasıdır. Daha da genelleştirirsek, evrenin kendini yutmak isteyen boşluğa, yokluğa karşı kendini sürekli çeşitlendirip çoğaltarak sonsuzlaşma eğiliminin canlı yaşamında devam etme olayıdır.

Bu evrensel olayın insan türünde devam ettiği bir veya birey daha çok kadındır. Çoğalma kadının bedeninde gerçekleşmektedir. Erkeğin rolü bu olayda son derece talidir. Dolayısıyla soy sürdürme olayında tüm sorumluluğun kadında olması bilimsel olarak anlaşılır bir husustur. Kaldı ki, kadın sadece cenini karnında taşımak, büyütmek ve doğurmakla kalmaz. Neredeyse ölümüne kadar bakım sorumluluğunu da doğal olarak taşır. O halde bu olaydan çıkarmamız gereken ilk sonuç, tüm cinsel ilişkiler konusunda kadının mutlak söz sahibi olmasıdır. Çünkü her cinsel ilişki kadın için potansiyel olarak altından kalkılması çok güç sorunları beraberinde getiriyor. On çocuk doğuracak kadının fiziksel olarak ve hatta ruhen ölümden beter hallere düştüğünü anlamak gerekir.

Erkeğin cinselliğe bakışı daha çarpık ve sorumsuzcadır. Bunda cehalet ve iktidarın körleştirmesi birinci derecede rol oynar. Ayrıca hiyerarşiyle ve hanedanlık devletiyle birlikte çok çocuklu olmak erkek için vazgeçilmez bir güç olma anlamına gelir. Çok çocukluluk sadece soyun sürmesini değil, iktidar ve devlet olarak kalmasının da garantisini oluşturur. Bir nevi mülk tekeli anlamına gelen devletin elden gitmemesi, hanedanlığın büyüklüğüne bağlıdır. Kadın böylelikle hem biyolojik varoluş, hem iktidar ve devletsel varoluş için çok çocuk doğurmanın aracına dönüştürülür. Kadın için korkunç sömürgeleşmenin birinci ve ikinci doğayla bağlantılı temeli böyle hazırlanmış olur. Kadının çöküşünü bu iki doğayla bağlantılı olarak çözümlemek büyük önem taşır. Fazla açmaya gerek yok ki, bu ikili doğa statüsü altında kadının ruhen ve bedenen uzun süreli dinç ve yıpranmamış olarak ayakta kalması mümkün değildir. Fiziksel ve ruhsal çöküş iç içe erken gelişir ve kadını başkalarının yaşamını sürdürme ve sağlama alma karşılığında acımalı, kısa ve kahırlı bir yaşamla sonlandırmaya götürür. Uygarlık ve modernitenin tarihini bu gerçeklik temelinde çözümlemek ve okumak büyük önem taşır.

Aşırı nüfus artışı, aşırı tekel ve iktidardır; o da eşittir aşırı, azami kâr demektir

Sorunun kadın açısından vahametini bir tarafta tutalım. Daha ağır etkilerini tüm toplumsal doğa ve ekolojik çevre üzerinde hissettiren aşırı insan nüfusu, yani demografik sorun boyutudur. Gerek kadın bilimi, gerek tüm sosyal bilimler açısından çıkarılması gereken en temel derslerden biri, insan nüfusunun 'içgüdüsel öğrenme' yöntemiyle sürdürülememesi, büyütülememesi, ender bazı durumlarda da küçültülmemesi durumu ve gerçeğidir. İçgüdüsellik gibi en ilkel bir yöntemle soy sürdürmeyi uygarlık ve modernite tarihi boyunca geliştirilmiş bilimsel yöntemlerle desteklemek aşırı nüfus artışının temel nedenidir. İnsan türünün toplumsal doğa olarak sadece içgüdüsel yollarla, özellikle cinsel güdü itmesiyle varoluşunu sürdürmesi çok geri bir durumu ifade eder. Zeka ve kültür düzeyi toplumsal varoluşları daha gelişkin nitelikte sürdürebilecek öğrenme potansiyelleri sunarlar. Birey ve topluluklar zeka ve kültürleriyle, felsefi ve politik kurumlarla kendilerini en uzun süreler yaşatma olanağını kullanabilecek durumdadır. Dolayısıyla soyun cinsel içgüdü yoluyla çoğalarak sürdürülmesinin gereği kalmaz. İnsanın kültür ve zekası bu yöntemi çoktan aşmış durumdadır. Dolayısıyla bu ilkellikten esas olarak uygarlık ve modernitenin kar ilkesi sorumludur. Hiç şüphesiz aşırı nüfus artışı, aşırı tekel ve iktidardır; o da eşittir aşırı, azami kâr demektir. Tarih boyunca insan türünün aşırı çoğalarak sadece toplumu değil, çevre ve doğasını da imhanın eşiğine getirmesi kesinlikle kümülatif sermaye ve iktidar birikimi ve dolayısıyla azami kâr kanununun sonucudur. Diğer tüm etkenler ve nedenler tali, ikincil planda rol oynar.

O halde daha şimdiden devasa boyutlar kazanan kadın sorununu çözme ve ekolojik yıkımı önlemenin başta gelen yolu olan demografik sorunun çözümünde temel sorumluluk kadında olmalıdır. Bunun da ilk koşulu kadının tam özgürlüğü ve eşitliğidir, tam demokratik siyaset yapma hakkıdır; cinsiyetle ilgili tüm ilişkilerde tam söz ve irade hakkıdır. Bu gerçeklerin dışında kadının, toplumun ve çevrenin tam anlamıyla kurtuluşu, özgürlüğü ve eşitliği mümkün değildir. Tabii demokratik siyaset ve konfederatif siyaset biçimlenmesi de olası değildir.

Kadın ayrıca ahlaki ve politik toplumun asal öğesi olarak özgürlük, eşitlik ve demokratikleşme ışığında yaşamın etiği ve estetiği açısından da hayati rol oynar. Etik ve estetik bilimi kadın biliminin ayrılmaz parçasıdır. Yaşamdaki ağır sorumluluğu nedeniyle kadının tüm etik ve estetik konularda hem düşünce hem uygulama gücü olarak büyük açılım ve gelişmeler sağlayacağı tartışmasızdır. Kadının yaşamla bağı erkeğe göre çok kapsamlıdır. Duygusal zeka boyutunun gelişkinliği bununla ilgilidir. Dolayısıyla yaşamın güzelleştirilmesi olarak estetik, kadın açısından varoluşsal bir konudur. Etik (Ahlak teorisi, estetik=güzellik teorisi) açıdan da kadının sorumluluğu daha kapsamlıdır. İnsan eğitiminin iyi ve kötü yönlerini, yaşam ve barışın önemini, savaşın kötülüğü ve dehşetini, haklılık ve adalet ölçülerini değerlendirme, belirleme ve kararlaştırmada kadının ahlaki ve politik toplum açısından daha gerçekçi ve sorumlu davranması doğası gereğidir. Tabii erkeğin kuklası ve gölgesi kadından bahsetmiyorum. Söz konusu olan özgür, eşit ve demokratikleşmeyi özümsemiş kadındır.

Ekonomi biliminin de kadın biliminin bir parçası olarak geliştirilmesi daha doğru olacaktır. Ekonomi baştan beri kadının asal rol oynadığı bir toplumsal faaliyet biçimidir. Çocukların beslenme sorunu kadının sırtında olduğu için, ekonomi kadın için hayati anlam ifade eder. Kaldı ki, ekonominin kelime anlamı "*Ev yasası, evi geçindirme kuralları*" demektir. Bunun da kadının temel işi olduğu açıktır. Ekonominin kadının elinden alınıp tefeci, tüccar, para, sermayedar ve iktidar-devlet, bir ağa gibi yetkililerin eline verilmesi, ekonomik yaşama en büyük darbe olmuştur. Ekonomi-karşıtı güçlerin eline verilen ekonomi, hala iktidar ve militarizmin temel hedefi haline getirilerek, tüm uygarlık ve modernite tarihi boyunca sınırsız savaş, çatışma, bunalım ve kavgaların baş etkenine dönüştürülmüştür. Günümüzde ekonomi, ekonomiyle ilgisi olmayanların, kağıt parçalarıyla oynayarak kumardan beter yöntemlerle sınırsız toplumsal değer gasp ettikleri bir oyun alanı haline getirilmiştir. Kadının kutsal mesleği, tamamen kendisinin dışlandığı, savaş makinelerini, çevreyi yaşanmaz hale getiren trafik araçlarını ve temel insan ihtiyaçlarıyla pek fazla alakası olmayan kar getiren fuzuli ürünleri üreten imalathanelere, borsalara, fiyat ve faiz oyunlarına çevrilmiştir.

Feminizmi de kapsayan kadın bilimine dayalı kadının özgürlük, eşitlik ve demokratik hareketi, açık ki toplumsal sorunların çözümünde başat rol oynayacaktır. Yakın geçmişteki kadın hareketlerinin eleştirisiyle yetinmeden, daha çok kadını yitik kılan uygarlık ve modernite tarihine yüklenmek gerekir. Eğer sosyal bilimlerde kadın konusu, sorunu ve hareketleri neredeyse yok derecesindeyse, bunun esas sorumlusu uygarlık ve modernitenin hegemonik zihniyeti ve maddi kültür yapılanmalarıdır. Dar hukuki ve siyasi eşitlik yaklaşımlarıyla belki liberalizme katkı sunulabilir. Fakat sorunun çözümü şurada kalsın, olgu olarak çözümlenmesi bile sağlanamaz. Mevcut feminist hareketlerin liberalizmden kopuk, sistem karşıtı güçler haline geldiklerini iddia etmek kendini yanıltmak olacaktır. Feminizmin baş sorunlarından birisi söylendiği gibi radikalizmse, o zaman öncelikle köklü liberal alışkanlıklarla, düşünce ve duygu tarzları ve yaşamlarıyla ilgisini koparıp, arkasındaki kadın düşmanı uygarlığı ve moderniteyi çözümlemesi gerekir. Bu temelde anlamlı çözüm yollarına yüklenmesi gerekir.

Demokratik modernite kadın doğası ve özgürlük hareketini temel güçlerinden birisi olarak bilip hem geliştirilmesini, hem de ittifak yapılmasını başta gelen görevlerinden sayarak, yeniden inşa çalışmalarında değerlendirmek durumundadır.

Ekoloji: Çevrenin Başkaldırısı

Uygarlık sisteminin yol açtığı temel sorunlardan biri, toplum-çevre ilişkisindeki kritik dengenin bozulmasıdır. Toplumsal doğa, yaşamı ve gelişiminin uzun evresinde, çevre ile uyumunda kritik dengeye hep bağlı kaldı. Kendinden gelişimde dengeyi köklü değiştirecek sapmaların görülmemesi doğal gelişmenin de bir gereğidir. Sistemler esas olarak birbirini yıkarak değil, besleyerek gelişirler. Sapmalar oluştuğunda sistem mantıkları tarafından aşılmak durumundadır. Uygarlık bu anlamda toplumsal doğa sisteminde bir sapma olarak karşımıza çıkar. Her ne kadar uygarlık sistemi diyorsak da, bu deyimin ancak propagandatif bir değeri vardır. Kendini gerçek toplumsal doğa sisteminin yerine ikame etmek için uydurulmuştur. Sistem olana barbarlık, göçerler, marjinal gruplar denilirken, toplumsal değerlerin sırtından asalakça beslenen şebekelere de uygarlık sistemi adı yakıştırılmıştır. Nereden bakılırsa bakılsın, savaşlar, talanlar, yıkımlar, kırımlar, tekeller, haraç ve vergiler uygarlıksal gelişmenin ana belirtileri olup, gerçek barbarlık olarak değerlendirilmeyi hak ederler. Sürekli köy ve şehir yıkımları, milyonlarca insanın katledilmesi, toplumun büyük çoğunluğunun sömürü sistemi altına alınması toplumsal doğa sisteminin doğal bir gereği olmayıp, ancak sapması olarak değerlendirilebilir.

Beş bin yıllık uygarlık tarihi aynı zamanda bu sapmanın gelişme ve büyümesinin tarihidir. Ekolojik felaketlerin en çok uygarlığın geliştiği iddia edilen kapitalizm çağındaki patlamaları bu sapma gerçeğinin reddedilemez kanıtıdır. Toplumsal doğa yaklaşık üç milyon yıldır devam edegelen yaşam sürecinde bu tip felaketlere yol açmadı. Toplumla çevre sistemleri birbirini besliyordu. Uygarlığın kısa olan tarihinde patlak veren ekolojik krizler onun kar amaçlı yıkımsal özüyle ilgilidir. Sadece kapitalist kar değil, tüm uygarlık süreçlerindeki aşırı değer birikimleri her iki doğanın yıkımıyla el ele yürümüştür. Piramitler de bir birikimdir. Ama ne tür toplumsal yıkımlar pahasına gerçekleştiği az çok tahayyül edilebilir. Buna benzer sayısız birikim çevre üzerine sürekli ilave yükler bindirdi. Toplumsal çöküş çevresel çöküşleri beraberinde getirdi. Kapitalist modernitenin sınırsız tekelci kar yapılanmaları toplumun ve çevre ile dengesinin kaldıramayacağı ağırlıkları biriktire biriktire, sonunda ekolojik kriz çağına girmiş olduk.

"Sistem karşıtı hareketlerinin, Avrupa merkezli sosyal bilimin pek dışına çıktıkları söylenemez. En önemli eksiklikleri, bence demokratik siyaset ve modernite konusunda sistematik düşünce ve yapılanma içine girememeleridir."

Bunda endüstriyalizmin stratejik rolü belirleyici olmuştur. Fosil yakıtlara dayalı endüstrileşme ve modernizm bu belirleyicilikte esas etkendir. Ayrıca fosil yakıtların otomobildeki kullanımı dolaylı olarak trafik felaketlerine, o da beraberinde zincirleme yıkımlara götürebilmektedir. Böylece çevre felaketleri toplumsal felaketlere, o da tekrar çevre felaketlerine dönüşerek zincirleme reaksiyon oluşmaktadır. Kapitalizm çağına rasyonalizm çağı denilmesi bu nedenle yanlıştır. Birikimin gözü kördür. Tüm birikimin, tarih boyunca çevre-toplum rasyonalitesiyle değil, bilakis körlükle hareket ettiği sonuçlarıyla ortadadır. Belki analitik olarak rasyonel olabilir. Ama çevrenin biricik zekası olan duygusal zeka açısından da analitik zekanın tam bir körlük ve yıkım zekası olduğu yeterince açığa çıkmış durumdadır.

Daha önceki açılımlarımıza dayanarak, kent ve orta sınıfın iktidar odağı olmalarıyla ivme kazanan aşırı nüfus artışı ve kent büyümeleri çevrenin kaldıracağı olgular değildir. Toplum doğası da bu olgulara dayanamaz. İktidar ve devletin sermaye biriktirme süreciyle iç içe büyümeleri hiçbir toplum ve çevre dengesinin kaldırabileceği hacimler, ağırlıklar değildir. Çevre ve toplumsal krizlerinin de iç içe ve süreklilik kazanması her iki alandaki tekelci büyümeyle ilgilidir. İki kriz sistemi olarak birbirini beslemektedir. Tüm bilimsel tespitler bu sarmalın elli yıl daha devamı halinde çöküşün sürdürülemez boyutlarda seyredeceği konusunda hemfikirdir; görülüyor. Fakat sermaye iktidar tekellerinin kör ve yıkıma yol açan karakteri bunu görmüyor, duymuyor, özü gereği böyle oluyor.

Çevre bilimciliğin ve hareketinin nispeten yeni olan tarihi gün geçtikçe gelişiyor. Kadın gerçeğinde olduğu gibi olguya ilişkin bilim geliştikçe bilinç, bilinç geliştikçe hareket gelişiyor. Sivil toplumun en yaygın hareket alanıdır. Reel-sosyalistleri ve anarşistleri de gittikçe daha çok çekiyor. Sistem karşıtlığını en çok hissettiren hareket konumundadır. Tüm toplumu ilgilendirdiği için katılımlar sınıflar ve uluslar-üstü bir nitelik kazanmış durumdadır. Burada da hareket üzerindeki liberalist ideolojik hegemonyanın izlerini yoğunca görmek mümkündür. Liberalizm her toplumsal konuda olduğu gibi, ekolojik sorunda da yapısal özüyle ilgili yanı bastırıp teknolojiyi, fosil yakıtlarını, tüketim toplumunu sorunlu göstermeye çalışıyor. Halbuki tüm bu yan olgular kendi modernite sisteminin (sistemsizliğinin) ürünüdür. Dolayısıyla ekolojik hareketin feminist harekette olduğu gibi ideolojik netliğe büyük ihtiyacı vardır. Örgüt ve eylemliliğini dar kent sokaklarından tüm topluma, özellikle kırsal köy-tarım toplumuna kaydırması gerekir. Ekoloji esas olarak kırın, köy-tarım toplumunun, tüm konup göç edenlerin, işsizlerin, kadınların eylem kılavuzudur.

Demokratik modernitenin de temelini oluşturan bu gerçeklikler, yeni inşa çalışmalarında ekolojinin ne denli önemli rol oynayacağını bütün açıklığıyla göstermektedir.

Kültürel Hareketler: Geleneğin ulus-devletten İntikamı

Kültürel hareketler tüm uygarlık çağları boyunca hiç eksik olmadı. Postmodernite döneminde kendisinden yaygın bahsedilmesinin nedeni, ulus-devlet sınırlarının çözülmesiyle ilgilidir. Kültürel hareketleri başka bir söylemle geleneğin başkaldırısı olarak nitelemek yerinde olur. Ulus-devletin hakim bir etnisite, din, mezhep veya başka bir grupsal olguya dayanarak toplumu, ulusu homojenleştirme sürecinde, çok sayıda gelenek veya kültür ya soykırımla ya da asimilasyon yöntemiyle yok edilmeye çalışıldı. Binlerce dil, lehçe, kabile ve aşiret-kavim, kültürleriyle birlikte yok edilmenin eşiğine getirildi. Birçok din, mezhep ve tarikat yasaklandı. Folklor ve gelenekleri asimile edildi. Asimile edilemeyenler göçe zorlandı. Marjinalize edildi, bütünlükleri parçalandı. Tüm tarihsel varlıkların, kültür ve geleneklerin ciddi bir tarihsel-toplum anlamı olmayan, son tahlilde modernitenin ticari, endüstriyel ve finansal tekellerin iktidar tekelleriyle ulus-devlet olarak yoğunlaşmasının örtüsü olarak kullanılan '*tek dil, tek bayrak, tek ulus, tek vatan, tek devlet, tek marş, tek*

kültür' milliyetçiliğine kurban edilmesi demek olan bu süreç, yaklaşık iki yüz yıl bütün hızıyla sürdü. Tarihin belki de en uzun süreli, en şiddetli savaş dönemi olan bu süreç, en büyük tahribatını binlerce yıllık kültür ve gelenekler üzerinde gösterdi. Azami örgütlenmiş tekelciliğin kar hırsı hiçbir kutsal gelenek ve kültüre acımadı.

Postmodernite denilen sistemsiz bazı hareketler modernitenin 'ulus-devlet zırhını' delince veya 'demirden kafesi'ni parçalayınca, bu yok edilmenin eşiğinde çoğunlukla marjinal düzeyde yaşama mahkum edilmiş kültür ve gelenekler, çölde yağan yağmur sonrası çiçek açılması gibi yeniden çiçek açıp çoğalmaya başladılar. Bunda reel sosyalizmin çözülüşünün de önemli etkisi oldu. 1968 gençlik hareketi ise bu gelişmeyi ateşleyen fitil oldu. Ayrıca kapitalist sömürgeciliğe karşı direnen tüm ulusal kurtuluş hareketlerinin ulus-devletleşmemiş eğilim ve aşamalarının da bunda etkisi olmuştur. Zaten gelenek ve kültürün kendisi direniş demektir. Ya yok edilirler ya da yaşarlar, teslim olmayı bilmezler. Böyle bir özellikleri vardır. Fırsat buldular mı, daha yoğun direniş sergilemeleri özleri gereğidir. Ulus-devlet faşizminin hesaplayamadığı gerçeklik budur. Bastırmak, hatta asimile etmek bitmeleri anlamına gelmez. Kültürlerin direnişi kayaları delerek varlıklarını kanıtlayan çiçekler misalini andırır. Kendilerinin üzerine geçirilen modernite betonlarını parçalayarak tekrar gün ışığına çıkmaları bu gerçekliği kanıtlar. Çeşitli gruplara ayrıştırabileceğimiz bu hareketleri kısaca sıralarsak:

Etnisite ve demokratik ulus hareketleri

Ulus-devletin bastırıp tam eritemediği kültürel hareketlerin başında etnik olguların mikro milliyetçiliği gelmektedir. Ulus-devlet milliyetçiliğinden farklıdır. Demokratik muhtevası ağır basmaktadır. Yeni bir devlet arayışından ziyade, kendi kültürleri etrafında demokratik bir siyasi oluşum haline gelebilmek en önemli amaçlarıdır. Bölgesel veya yerel özerklikten farklıdır. Mekan sınırlarına bağlı olmayan, aynı kültürel varlığı paylaşanların sınır ötesinde de olsa birlik ve dayanışmalarını ifade eder. Hakim etnisiteye karşı varoluşlarını korumak da önemli amaçlarındandır.

Farklı ezilen etnisitelerin, diğer deyişle baskı altındaki halkların bir adım ötesi hareketine Demokratik Ulus Hareketi demek, sosyolojik açıdan oldukça doğru ve anlamlıdır. Tek ezilen etnisite halinde ayakta kalmak, varoluşunu sürdürmek oldukça zordur. Benzer kültürlerin dil ve lehçeleri, coğrafi ve siyasi sınırı paylaşanların hareketi birkaç nedenden ötürü Demokratik Ulus Hareketi olarak nitelendirilmek durumundadır. Birincisi, ayrı bir devlet hedefinden ziyade, demokratik bir siyasi oluşum ve yönetim arayışındadırlar. Aynı devletin çatısı altında demokratik bir siyasi oluşum tarihin de en çok tanıdığı siyasi varlık biçimidir. Tarih neredeyse ezici olarak farklı kültürel varlıkların siyasal oluşumlarıyla doludur. Her devlet veya imparatorluğun sınırlarında istenildiği kadar siyasi oluşum halinde yaşamak normal yönetim biçimidir. Anormal olan, bu siyasi oluşumları yok saymak veya bastırmaktır. Asimilasyon ise pek başvurulan bir yöntem değildi. Roma, Bizans, Osmanlı, Pers-Sasani, Arap-Abbasi İmparatorlukları yüzlerce farklı siyasi-idari birimleri varlık gerekçesi saymışlardı. Yeter ki imparator veya sultanın meşruiyetini tanısınlar. Dil, din, folklor ve öz yönetimlerini koruyarak yaşamak asıldı. Ulus-devlet canavarı (Leviathan) bu düzeni yok etti. Faşizme de bu temelde gidildi. Sonuç birçok kültürel ve fiziksel soykırım oldu.

Ezilen etnisite veya halkların ulus olma haklarını sadece ulus-devlet olarak yorumlamak hem liberalizmin hem reel sosyalizmin büyük çarpıtması ve faciasıydı. Faşist milliyetçilikle totalitaryanizmin sonucuydu. Normal uluslaşmayı sınırlara mahkum etmeden, kültürel temelli ve demokratik yönetim esasları üzerinde inşa etmek en doğru, insani ve toplumsal doğaya uygun olan yoldu. Tarihin gerçekleri de daha çok bu yolu açıklıyordu. Azami kar peşindeki tekelci

> "Ekolojik hareketin feminist harekette olduğu gibi ideolojik netliğe büyük ihtiyacı vardır. Örgüt ve eylemliliğini dar kent sokaklarından tüm topluma, özellikle kırsal köy-tarım toplumuna kaydırması gerekir. Ekoloji esas olarak kırın, köy-tarım toplumunun, tüm konup göç edenlerin, işsizlerin, kadınların eylem kılavuzudur."

sermayenin hızlı sermaye biriktirme hırsı bu yolun kapatılmasında en önemli etken oldu. Normal olmayan yol olan ulus-devlet, uluslaşmanın normal yolu haline gelirken, normal olan demokratik uluslaşma yolu ise normal olmayan, hatta yok sayılan yol haline algılandı. Büyük çarpıtma buydu.

Ulus-devletin çok yönlü çözümsüzlüğü ortaya çıkınca (dünya ve bölge savaşları, ulusal boğazlaşma, sermayenin ulusal duvarlara çarpması), normal yol olan demokratik uluslaşmalar yoğunca yaşanmaya başladı. Tüm Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaşadığı, aslında ulus-devletçilikten demokratik-ulusçuluğa dönüşümdür. ABD zaten her zaman demokratik ulusların ulusu olarak kalmayı başardı. Tekelciliğin birçok ulus-devletçi çarpıtmasına rağmen, SSCB'de ulus-devletçilik ve demokratik ulusçuluk iç içe yaşandı. Hindistan'da da demokratik ulusal eğilimler güçlüdür. Afrika ve Latin Amerika'da demokratik ulusal eğilimler her zaman ağır basmıştır. Katı ulus-devletçilik çok az sayıda, Ortadoğu başta olmak üzere bazı mekanlarla sınırlı kaldı. Bunlar da hızla çözülüş sürecindedir.

İkincisi, iktidarcı ve devletçi uluslaşma esas alınmayınca, geriye ya ortaçağdan kalma bazı kurumlarla (ağalık, şeyhlik, tarikat, aşiret reisliği) çoğunlukla aile menfaatlerine dayalı işbirlikçi taşeron yönetimler esas alınıp modernleştirilerek devam edecek ya da demokratik yönetimler geliştirilecekti. Birinci yol, tarihin de çok tanıdığı klasik işbirlikçiliğin modernleşmiş haliydi. İkinci yol ise demokratik modernitenin esas hedefi olan yoldu. Ancak ulus-devlet ve işbirlikçilerine karşı direnişin yönetimi demokratik olabilir. Bu da demokratik uluslaşmaya götüren en sağlıklı özgürlükçü ve eşitçi yoldu.

Üçüncüsü, kültürlerin, dil ve lehçelerin çoğul karakteri de demokratik uluslaşmaya zorluyordu. Ulus-devlet gibi hakim etnisitenin dil, lehçe ve kültürel tahakkümünü esas alması özüne aykırıydı. Tek seçenek çok dilli-kültürlü-siyasi oluşumlu ulus olabilmekti. Bunun da demokratik-ulus anlamına geldiği açıktı. Hatta birkaç demokratik-ulustan tek bir demokratik ulus haline gelebilmenin yolu da açıktı. İspanya'da, Hindistan'da, beğenmediğimiz Güney Afrika Cumhuriyeti'nde, hatta Endonezya ve birçok Afrika ülkesinde yaşanan buna benzer gelişmelerdir. ABD ve AB bile bir nevi demokratik ulusların ulusu olarak tanımlanabilir. Rusya Federasyonu benzer diğer önemli bir örnektir.

Dördüncüsü, ekonomik, sosyal, siyasal, zihinsel, dil, din ve kültürel farklılıklar daha çok korunmak istendiklerinden, bunun yolunun demokratik ulustan geçtiği hemen anlaşılır. Her farklılık ayrılığa dönüştürülürse, bu hepsinin kaybı olur. Halbuki hepsi için ideal olan 'farklılık içinde birlik' halinin en uygun biçimi demokratik-ulus olabilmedir. Yalnız başına bu çözüm potansiyeli bile demokratik-ulus hareketinin muazzam çözüm gücünü ve ulus-devlete alternatif yapısallığını açıklamaya yeter.

Ulus-devlet çözümsüzlüğünün bir yandan küresel sermaye hareketleri tarafından üstten, diğer yandan kentsel, yerel ve bölgesel özerklik hareketleriyle demokratik-ulus ve dinsel hareketler tarafından alttan sıkıştırılmasıyla yaşanan kaos yeni sistemler doğurmaya adaydır. Bunun birçok işaret ve kanıtları ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Liberalizm bir yandan klasik ulus-devletçiliği aşıp yeniden inşa etmeye çalışırken, öte yandan bu eylemini demokrasinin geliştirilmesi maskesi altında yürütmeye önem ve özen göstermektedir. Katı ulus-devletçiler ise eskinin muhafazakarlarını aratmayan bir tutuculuk ve gericilik içinde debelenip durmaktadırlar. Bir nevi günümüzün gerçek muhafazakarları pozisyonunu takınmış durumdadırlar. Dinciler ise geleneksel ümmet arayışı içindedir. Modernizmi din kisvesi altında yaşamsallaştırmaları ve din temelli bir ulus-devletçiliği inşa etmeleri güçlü olasılıktır. İran bu konuda öğretici bir örnektir.

Demokratik-uluslaşma seçeneği günümüzün çok karmaşık ideolojik ve yapısal sorunları konusunda sunduğu yüksek çözüm potansiyeliyle gelecek vaat etmektedir. Özellikle AB'nin aldığı yol etkileyicidir. Demokratik modernitenin hem ideolojik hem de yapısallık bakımından demokratik-ulus seçeneğini temel boyutlarından biri olarak ele alması çok önemlidir. Uygarlığa hem katkı hem kurtuluş şansı tanımaktadır. Demokratik modernitenin demokratik-ulus üzerinden sağlayacağı yeniden inşa çalışmaları, toplumsal ve çevresel temel sorunların çözümü konusunda en umutlu projeler durumundadır.

Dinsel kültür hareketleri

Modernitenin, özellikle ulus-devletçiliğin laikçilik kavramıyla sömürgeleştirmeye çalıştığı dinsel gelenekte etnisitenin hayata tekrar dönüşü gibi bir canlanmayı yaşadığı gözlemlenmektedir. Şüphesiz bu eski toplumsal işleviyle aynı seviyede bir canlanış değildir. Bu gerek radikal unsurlarıyla gerek ılımlı kanatlarıyla resmi modernitenin damgası altında bir geri dönüştür. Modernitenin birçok özelliğini özümsemiş olarak dönüş yapmaktadır. Aslında konu biraz daha karmaşıktır. Laiklik, her ne kadar dinin dünyevi yaşamdan, özellikle devlet işlerinden tam elini çekmesi olarak tanımlanırsa da muğlak bir kavramdır. Söylendiği gibi laiklik ne tam dünyevidir ne de devlet dinden tam soyutlanabilir. Daha da önemlisi, dinler hiçbir zaman ahret yaşamını düzenlemezler. Asıl düzenledikleri dünyevi, toplumsal, özellikle de devletsel, iktidarsal işlevlerdir.

Laiklik ortaçağda Yahudi yapı ustalarının katolik dünyanın hegemonyasını kırmak için geliştirdikleri bir (Masonik) mezheptir. Her ne kadar pozitif bilimlerle iç içe geliştiği gözlemlense de Yahudi ideolojisinin Rabbanik unsurunun bir türevi olduğu kuşkusuzdur. Bu husus iyi anlaşılmadan, gerek laiklik gerek yol açtığı sorunlar anlaşılamaz. En az diğer dinsel gelenekler kadar Rabbanik (Tanrısal; Yahudice 'efendi' anlamına gelir) unsur taşımaktadır. Fakat bu gerçeğini çok gizli ve çok ambalajlarla inşa etmek durumundadır. Ortaçağ katolikliğinin amansız baskıları bu tür yöntemler kullanmalarını zorunlu kılmıştır. Hollanda-İngiliz burjuva devrimiyle hamle yapan laikler, Fransız Devrimi'nden çok daha büyük kazançlar sağlamışlardır. Ulus-devlet inşası ile devlet çekirdeğinin ulaşılması, tanınması ve iktidardan düşürülmesi en zor olan kesimi olarak örgütlenmişlerdir. Bu dönemden günümüze kadar bu hakimiyetlerini sürdürmektedirler. Derin devlet olgusu biraz da bu gerçeği ifade eder. Dünyada bugün sayıları iki yüzü geçen her ulus-devlet laik olduğu kadar Masoniktir. Kapitalist modernitenin ideolojik hegemonyasının temel gücüdür. Etkileri küreseldir. Bu konumlarını halen pekiştirerek sürdürmektedirler. Diğer etkili oldukları odaklar medya tekelleri, üniversite hocaları başta olmak üzere dünyanın stratejik gidişatında pay sahibi olan birçok sivil toplum kuruluşlarıdır. Laik dünya dedikleri modernitenin akıl hocaları ve denetmenleri konumundadırlar. Dünyevi, seküler dedikleri işlevleri bu kapsamdadır.

Başta katolik islam olmak üzere sünni İslam ve diğer katı dini gelenekler modernitenin etkisiyle aşındıkça, laiklik bir ideoloji ve siyasi program olarak önemini yitirir. Geleneksel dinin yeniden canlanışı, özellikle İslami geleneğin etkisini halen güçlü yaşayan toplumlarda laiklik-din tartışması alevlenmektedir. Özünde ulus-devletle ümmetçilik anlayışı arasındaki ideolojik ve politik iktidar savaşıyla bağlantılı olan bu gelişmelerin sanki sadece modern yaşam tarzıyla ilgiliymiş gibi yansıtılması doğru değildir. Hıristiyanlık'la Musevilik arasındaki mücadelenin bir benzeri artık İslam dünyasıyla Musevilik arasında yaşanmaktadır. Ortadoğu'daki büyük çatışmaların altında bu gerçeklik yatmaktadır. Avrupa ve ABD türü bir Musevi-İslam uzlaşması gerçekleştirilmek istenmektedir. Radikal unsurlar uzlaşma karşıtı ve çatışmacı unsurları oluştururken, ılımlı unsurlar uzlaşmaya daha yakın görünmektedirler.

Yine de geleneksel din kültürünün canlanışını tümüyle gericiliğin hortlaması olarak görmemek önem taşır. Modernite ve ulus-devletçiliğe başkaldırdıkları oranda demokratik muhteva taşırlar. Ayrıca güçlü ahlaki damarları da temsil ettikleri göz ardı edilemez. Modernitenin üzerinde çok oynadığı ve sömürgeleştirdiği kültürlerden biri olarak bu gelişmelerle yakından ilgilenmek demokratik modernite açısından önem taşımaktadır. Benzeri canlanma her bastırılmış kültürde ve dinsel geleneklerde görünmektedir. Konu küreseldir. Dolayısıyla sadece İslam-Yahudi çekişmesi olmayıp, küresel boyutta cereyan eden olaylarla ilgilidir.

Tıpkı farklı etnik kültürleri demokratik-ulus kapsamında çözmek mümkün olduğu gibi, dinsel kültürün demokratik muhtevasını da demokratik-ulus içinde eşit, özgür ve demokratik bir unsur olarak değerlendirmek ve çözümde yer vermek oldukça önemlidir. Demokratik modernitenin tüm sistem karşıtı hareketlere karşı geliştirdiği uzlaşmacı ittifak anlayışını demokratik muhtevalı dini kültür için de geliştirmesi, yeniden inşa çalışmaları açısından hayati önem taşıyan diğer önemli bir görev kapsamındadır.

Kentsel yerel ve bölgesel özerklik hareketleri

Tarihte her zaman büyük ağırlığı olan kent, yer ve bölge çaplı özerk yönetimler, ulus-devletçiliğin kurban ettiği diğer çok önemli kültürel gelenekler arasındadır. Uygulanan tüm toplumsal ve devletsel yönetimlerde kentin, yerelin ve bölgelerin kendine has yönetimleri, özerklikleri hep olagelmiştir. Zaten başka türlü özellikle büyük çaplı devlet ve imparatorlukları yönetmek mümkün olamaz. Katı merkeziyetçilik esas olarak modernitenin tekelci karakteri olarak bir ulus-devlet hastalığıdır. Azami kar kanununun bir gereği olarak dayatılmıştır. Ur gibi büyüyen orta sınıf burjuva bürokratlarının iktidar olmaları için düzenlenmiştir. Bir değil, bin kral düzenleri tesis etmek için, ancak faşizme yürüyen bir model olarak geliştirilmiştir.

Klasik modernitenin çözülüşü hızlandıkça ve postmodernite türü çoğu liberal nitelikli de olsa bazıları da radikal kopuş anlamına gelen kültürel hareketler geliştikçe, bunda en büyük payı kentin, yerelin ve bölgelerin özerklik hareketleri omuzlamıştır. Aslında tüm çağlar boyu güçlü yaşadıkları siyasi, ekonomik, sosyal boyutlar da taşıyan kültürlerine dönüş, yeniden canlandırma söz konusudur. Çok önemli tarihsel-toplum anlamı olan ve olması gereken hareketlerin başında gelmektedirler. Kentin, yerelin, bölgenin kurtuluşu olmadan, ulus-devlet hastalığından kurtuluş mümkün değildir. Bunu en iyi anlayan ve uygulamaya geçiren oluşum AB üyeleridir.

> "Katı merkeziyetçilik esas olarak modernitenin tekelci karakteri olarak bir ulus-devlet hastalığıdır. Azami kar kanununun bir gereği olarak dayatılmıştır. Ur gibi büyüyen orta sınıf burjuva bürokratlarının iktidar olmaları için düzenlenmiştir. Bir değil, bin kral düzenleri tesis etmek için, ancak faşizmle yürüyen bir model olarak geliştirilmiştir."

Gerek modernite adı altında yaşadıkları dört yüz yıllık barbarlıkları, gerek birinci ve ikinci dünya savaşları Avrupa kültürüne yeterli dersi vermiştir. İlk uygulamaya koydukları adımların kent, yerel ve bölgesel özerklik yasaları olması tesadüf değildir. Ulus-devletçiliğin soykırım başta olmak üzere tüm kültürel varlıklar için ne menem bir soykırım olduğunu kavramalarıyla ilgilidir.

Bugün Avrupa Birliği'nde en gözde çalışmaların kent, yerel ve bölgesel kültürler kapsamında gerçekleştirilmesi, tüm küresel sorunların çözümünde en önemli unsurların başında gelmektedir. Fazla radikal olmasa da önemli, gerekli bir kültür hareketidir. Zaten dünyanın tüm kıtalarında merkezi yönetim homojenliği tam dayatılıp geliştirilemediğinden, birçoğu kentin, yerelin ve bölgenin özerkliği canlılığını korumaktaydı. Rusya Federasyonu'ndan Çin ve Hindistan'a, tüm Amerika kıtasından (ABD federaldir, Kanada'da özerklik yaygındır, Latin Amerika zaten bölgesel özerklik konumundadır) Afrika'ya (Afrika'da geleneksel aşiret ve bölge yönetimi olmadan devletler oluşup yönetemez) kadar özerk konumlar ve özerklik çalışmaları en aktif ve aktüel konulardır. Ulus-devletçiğin katı merkeziyetçi hastalığı, sayıları sınırlı bazı Ortadoğu devletlerinde ve diğer diktatörlüklerde uygulanmaktadır.

Klasik modernitenin en önemli boyutu olan katı merkeziyetçi ulus-devlet yapılarının üstten küresel sermaye, alttan kültürel hareketler tarafından sıkıştırılmasıyla yaşadığı çözülmeler en çok kent, yerel ve bölgesel özerklik yönetimleriyle ikame edilmeye çalışılmaktadır. Günümüzün gittikçe güçlenen bu eğilimi, demokratik-ulus hareketiyle de iç içe gelişmek durumundadır. Demokratik ulus, yönetim biçimi olarak konfederalizme çok yakındır. Konfederalizm bir nevi demokratik ulusların siyasal yönetim biçimidir. Güçlü kent ancak yerel ve bölgesel özerk yönetimlerle varoluş kazanabilir. Yönetim biçimi itibariyle her iki hareket de özdeş ve çakışma durumundadır. Demokratik uluslaşma ve uluslar kent, yerel ve bölgesel özerklikler olmadan yönetim gücü kazanamaz. Ya kaosa düşüp dağılır ya da ulus-devletçiliğin yeni bir modeliyle aşılır. Her iki duruma düşmemek için demokratik ulus hareketi mutlaka kent, yerel ve bölgesel demokratik özerklikleri geliştirmek zorundadır. Buna karşılık kent, yerel ve bölgesel özerk yönetimler hepten yutulmamak, ekonomik, sosyal ve siyasal güçlerini tam kullanabilmek için demokratik ulusal harekette demokratik ulus olarak bütünleşmek ihtiyacındadır. Ulus-devletçiliğin her iki hareket için sürekli kapıda tuttuğu ve dayattığı aşırı merkeziyetçi güç tekellerini ancak aralarındaki sağlam ittifakla aşabilirler. Aksi halde her iki hareket ve hatta olgu olarak, geçmişte çokça yaşadıkları gibi yeniden homojenleştirme tehdidi altında tasfiye olmaktan ve erimekten kurtulamazlar. Tarihsel koşullar nasıl 19. yüzyılda daha çok ulus-devletçilikten yana idiyse, günümüz koşulları da -yani 21. yüzyıl gerçeklikleri de- demokratik uluslardan ve her düzeyde güç kazanmış kent, yerel ve bölgesel özerk yönetimlerden yanadır.

Liberalizmin tarihinde sıkça yaptığı gibi yeniden bu olumlu demokratikleşme eğilimlerini ideolojik ve maddi hegemonyası altında yozlaştırmaması ve eritmemesi için çok dikkatli olunması gerektiği açıktır. Demokratik modernitenin tüm sistem karşıtlarını olduğu kadar tarihsel-toplumun kentçi, yerel ve bölgesel siyasal oluşumlu akışını yeni bir ideolojik ve siyasal yapılanmayla bütünleştirmesi en önemli stratejik görevidir. Bu temelde kapsamlı teorik çalışmalarla iç içe program, örgüt ve eylem yapılanmalarını geliştirmek durumundadır. 19. yüzyılın ortalarında ulus-devletçilik tarafından tasfiye edilen konfederal yapıların akıbetini 21. yüzyılda bir kez daha tekrarlamamak, tersine demokratik konfederalizmin zaferine dönüştürmek için koşullar oldukça elverişlidir. Modernitenin finans kapital dönemindeki en derin ve sürekliklik kazanan ve ancak kriz yönetimiyle ayakta tutulan, sürdürülen bunalımından demokratik moderniteyi zaferle çıkarmak için yeniden inşa çalışmalarında entelektüel, politik ve ahlaki görevlerin başarıyla gerçekleştirilmesi hayati önem kazanmıştır.

■■■

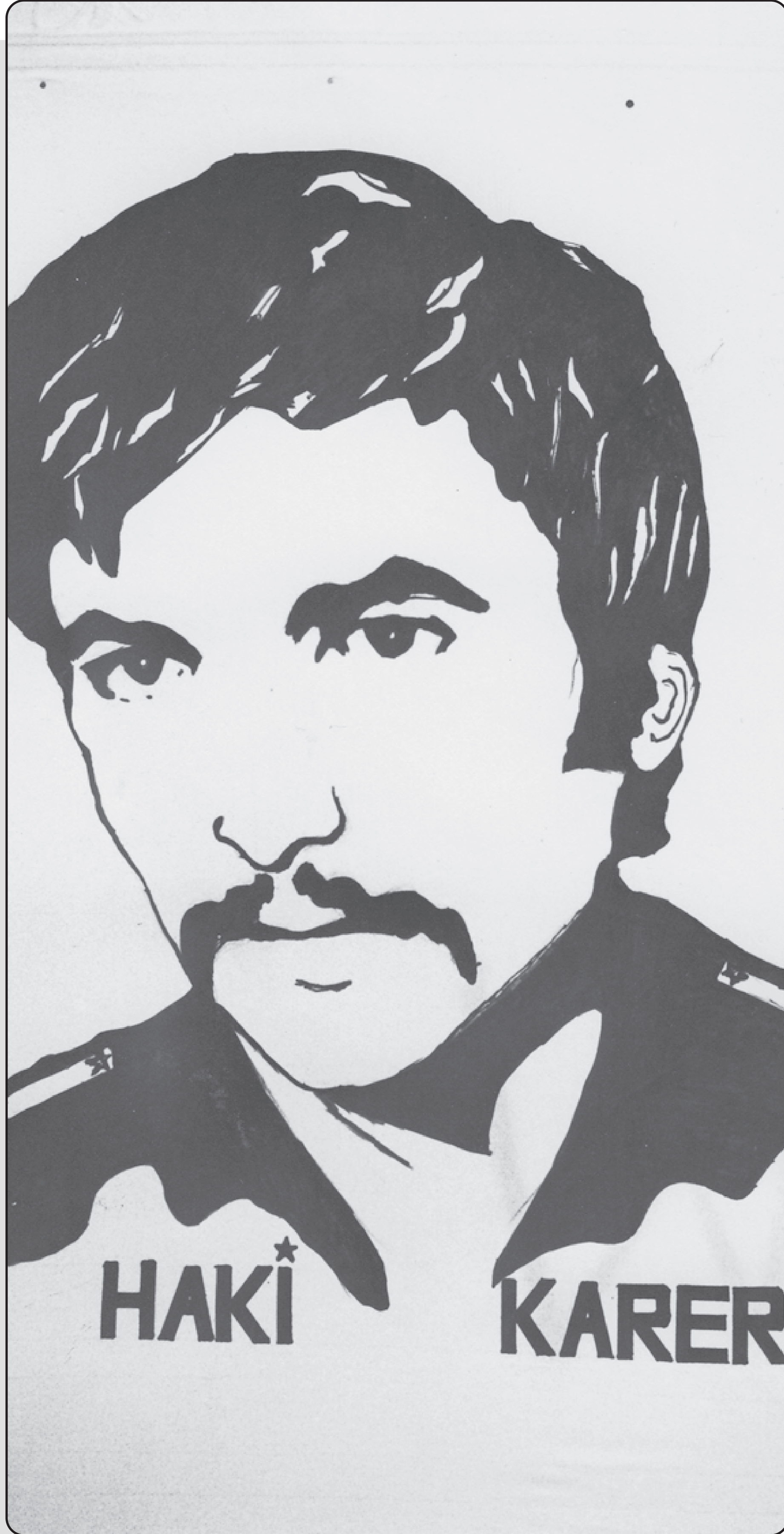
PKK'ye Şehitler gerçeği ve Haki Karer kişiliğini anlayarak katılmak gerekli

Mayıs, Şehitler Ayı'mız oluyor. Şehitler Ayı tanımı ve ilanı şehitler günü ile bağlantılıdır. Öncelikle tanımlama şehitler günü olarak gerçekleşti. Apocu çizgide özgürlük mücadelemizin ilk büyük şehadeti hareketimiz tarafından şehitler günü olarak tanımlandı, kararlaştırıldı ve ilan edildi. Kuşkusuz şehitler günü doğruya, gerçeğe, hakikate ulaşma çabasının en çok yoğunlaştığı gün olma özelliği taşıyor. Yine şehitler günü mücadeleyi her zamankinden fazla yükseltme günü oluyor. 38 yıldır hareketimiz 18 Mayıs'ı böyle bir gün olarak değerlendirdi. Hem şehitler hakikatini daha doğru, tam anlamaya, özümsemeye, bu anlamda şehitler gerçeğine daha fazla yakınlaşmaya çalıştı hem de şehitlerin yaşamlarını ortaya koydu. İlke ve hedeflerini başarıya ulaştırmak için direniş mücadelesini daha da geliştirdi. Her yeni direniş yeni şehadetler ortaya çıkardı. Sonuçta, Mayıs ayı Kürdistan özgürlük mücadelesinin en çok yoğunlaştığı, her yıl yeni bir mücadele hamlesinin başladığı bir ay oldu. Mayıs ayını her gününe onlarca direnişi ve direniş şehidini sığdırdığı bir mücadeleyi özgürlük hareketimiz ortaya çıkardı. 18 Mayıs anısına mücadeleyi yükseltme, yeni şehadetleri getirdi. Bu da Mayıs ayını boydan boya bir şehitler ayına dönüştürdü. Mayıs ayının şehitler ayı olarak tanımlanması bundan sonra ortaya çıktı ve bu biçimde gelişti.

Her gününde onlarca şehidin olduğu bir ay içerisindeyiz. 17 Mayıs, zindan direnişinin en sağlam halkası olan Ferhat Kurtay ve arkadaşlarının, Dörtler diye ifadelendirdiğimiz arkadaş grubunun zindanı aydınlatan, Mazlum direnişçiliğini 14 Temmuz kahramanlığına taşıyan büyük eylemin 33. yıldönümüydü. 16 Mayıs, Hewler şehitlerimizin 18. yıldönümüydü. 19 Mayıs, Halil Çavgun yoldaşın şahadetinin 37. yıldönümü oluyor ki, Haki Karer çizgisini kararlılıkla en güçlü biçimde takip eden militanlardandı. Halil Çavgun, Haki Karer'in birinci şehadet yıldönümünün eylem öncüsü olarak yer aldı ve şehadete ulaştı. Mayıs'ın öncesi de sonrası da 1 Mayıs'tan 31 Mayıs'a kadar böyledir, hem gerilla direnişinde hem de halk mücadelesinde en çok şehit verdiğimiz ay oluyor.

Bunun yanında Mayıs ayı sadece Kürtler için, PKK hareketi için böyle bir özellik taşıyan ay da değildir. Türkiye devrimci hareketi açısından da, yine Türkiye halkları açısında da Mayıs ayının bir mücadeleye yürüyüş karakteri var. Bu, Mayıs ayının mevsimsel özelliğinden geliyor olmalı. Bütün canlıların doğada en fazla gelişme sağladığı ay oluyor. Mayıs ayı doğal canlılığı toplumsal gerçekliğe taşıyan mücadele güçleri, hareketler açsından da böyle bir karakter taşıyor. Özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin en çok verildiği, geliştiği ay oluyor.

1 Mayıs dünya emekçilerinin birlik, dayanışma ve mücadele günü, mücadele ederek işçi ve emekçilerin şehit verdiği bir gündür. Şehitlerin anısına sahip çıkma ve amaçlarını başarmak için mücadeleyi daha çok geliştirme günü oluyor. 1 Mayıs'ta Türkiye işçileri ve emekçileri de çok mücadele ettiler, şehit verdiler. Türkiye'nin bütün halkları, emekçileri şehit verdiler. En yakın yaşadığımız, bildiğimiz 1 Mayıs 1977 Taksim katliamı var. Taksim'de 1 Mayıs'ı kutlama mücadelesi buradan ortaya çıktı. 1 Mayıs 1977'de Türkiye işçi ve emekçileri, aslında daha sonra 18 Mayıs 1977 Antep katliamını yapan kontrgerillanın saldırısıyla Taksim'de 34 şehit verdi. Taksim'i 1 Mayıs alanı olarak ilan etmeleri de buradan ileri geliyor.

''Haki Karer büyüklüğü sadece ilk şehit olmasından değildir. Haki Karer şehit düştüğü için büyümedi, zaten büyüktü. Haki Karer'in büyüklüğü, Önderlik düşüncesini herkesten çok anlayan, o düşüncelere göre kişilik devrimini yapan kişi olmasıdır. Önderlik düşüncelerini gerçekleştiren ilk kişi olmasıdır. Hepimizi eğiten, tüm partiyi Önderlik gibi eğiten bir kişilikti. Bunun için de herkeste emeği vardır.''

Yine 6 Mayıs var ve bu Önder Apo'nun en sık dile getirdiği tarihsel bir kesittir. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO) öncü militanlarının Ankara'da Mamak'ta idam edildikleri gündür. Bu devrimciler büyük bir cesaret ve inançla idam sehpasına yürüdüler. Son söz olarak Türk ve Kürt halklarının kardeşliğini ve mücadelesini haykırdılar. Önder Apo bu sözü vasiyet olarak kabul etti. Hala o vasiyetin gereğini yerine getirmek için mücadele ettiğini her fırsatta ifade ediyor. 6 Mayıs, bizim 38 yıllık şehitler zinciri temelinde gelişen kahramanlık mücadelemize ilham veren, ön açan büyük bir mücadele günü, Türkiye halklarının, emekçilerinin büyük direniş günü oluyor.

18 Mayıs, sadece Haki Karer yoldaşın şahadet günü de değil, Türkiye Devrimci Gençlik Hareketinin öncülerinden İbrahim Kaypakkaya'nın şahadetinin de 42. yıldönümüdür. İbrahim Kaypakkaya, 12 Mart faşist askeri darbesine karşı silahlı direnişi seçen devrimci önderlerdendi. Faşist cuntaya karşı gerillayla direnileceğini tespit eden kişilerdendi. Gerillanın Kürdistan'da gelişeceğini, Kürdistan'ın Türk faşizmine karşı gerilla direnişi geliştirmenin en güçlü alanı olduğu, Kürdistan dağının böyle bir mücadeleye zeminlik yapabileceğini tespit eden kişilerdendi. Dersim'de yaralı yakalandı, Amed'te işkencede katledildi. Kürdistan devriminin, Kürt gerillasının geliştirilmesinde, Kürdistan'da gerilla adımının atılmasında böyle bir yeri ve öncülüğü var. THKO gibi TKP/ML-TİKO hareketi de Türkiye devrimci hareketinin önemli damarlarından birini oluşturuyor.

31 Mayıs günü de Sinan Cemgil ve arkadaşlarının şehadet yıl dönümüdür. İbrahim Kaypakkaya gibi gerillaya yürüyen, silahlanan, Filistin'de eğitim gören, tıpkı İbrahim Kaypakkaya gibi Kürdistan dağına yürüyen, THKO'nun önemli bir devrimci gerilla birimiydi. Nurhaklarda savaştılar ve şehit düştüler. Hepsi gerillanın öncülüğünü yaptılar. Kızıldere'de Mahir Çayan'ın direnişiyle birlikte ele alındı mı hem faşist askeri diktatörlüğe karşı gerilla direnişinin öncüleri hem de Kürdistan'da gerillayı geliştirmeyi, gerilla için Kürdistan'ın rolünü, önemini görmenin öncülüğünü yaptılar.

Türkiye devrimci hareketi açısından anti-faşist direnişçiliği açısından Mayıs ayının böyle bir önemi ve yeri var. Mayıs ayı, 1 Mayıs gerçeğiyle hem dünya işçi, emekçi, ezilenler mücadelesi, sosyalist mücadelesi açısından çok önemli, belirleyici, bugüne kadar etkisi azalmayan, bütün dünyada ortak kutlanan bir mücadele ayını temsil ediyor hem de Türkiye halklarının devrimci mücadelesinin çok önemli bir direniş halkasını ifade ediyor. Biz de 18 Mayıs'ı şehitler günü, Mayıs ayını şehitler ayı olarak tanımladık. Kürt ve Kürdistan gerçeğinde ise söz konusu dünya ve Türkiye gerçeği çok daha somutlaşmış, daha net tanım kazanmış ve daha büyük anlam bulmuş hale geliyor. Dünya ve Türkiye devrim, direniş gerçeği Kürdistan'da bu denli somutlaşmış ve gelişme kaydetmiş bulunuyor. Kürdistan'ın günümüzde bir devrim merkezi, direniş merkezi haline gelmesi buradan ortaya çıkıyor. Dünya ve Türkiye gerçeğini daha çok örgüte, daha güçlü bir direnişe Kürdistan devrimciliğinin dönüştürdüğü bir ay olma özelliği taşıyor.

1 Mayıs'tan 31 Mayıs'a kadar her gününe onlarca şehit sığdırdık. Mayıs ayı ise 38 yıllık silahlı direnişimizin 20 binden fazla verdiği şehidin en çok şehit verilen ayı olma özelliğini taşıyor. Yılın 12 ayı içerisinde hem ilk şehitleri verdiğimiz hem dönemsel şehitler verdiğimiz, hem de sayı olarak en çok şehit verdiğimiz bir ay oluyor. 1 Mayıs '85'te Garzan'da Ramazan Kaplan ve grubu şehit düştü; 15 Ağustos direnişimizin ilk şehitler grubundandılar. 2 Mayıs'ta **Mehmet Karasungur** ve **İbrahim Bilgin** yoldaşlar Kandil'de şehit düştüler. Karasungur yoldaş, en çok ifadelendirdiğimiz, Hilvan ve Siverek direnişlerinin komutanlığını yapan, ilk gerilla komutanlığını yapma gerçeğine sahip bulunan bir öncü yoldaştı. 9 Mayıs'ta İran'da 5 yoldaş idam edildi. 11 Mayıs Hozan Mizgîn yoldaşın, 21 Mayıs Sabri Gözübüyük arkadaş ve grubunun şehit düştüğü gündür. Her gün için onlarca şehit listesi var.

Her şehadetten zaferi garantileyecek dersler çıkarmak gerekli

Bu gerçeklerin yanında diğer bir önemli husus ise şehit vermek demenin mücadele etmek demek olduğudur. Şehit vermek direnişi geliştirmek demektir. Sadece bunları böyle ifade etmek yetmez, şehadet gerçeğini doğru anlamak, tanımlamak, onun şahit olma, kanıt olma, savaşıldığına, can verildiğine, kan döküldüğüne dair tarihe iz bırakma, tanıklık etme özelliğini de hiçbir zaman unutmayacağız. Büyük davalar uğrunda yaşamlar verilirse böyle bir karakter taşıyorlar. Daha doğrusu ideolojik-siyasi hareketler şehitler verme gücünü gösterirlerse büyük davalar uğrunda fedaice mücadele edilen hareketler haline geliyorlar. Şehitlerimiz Apocu çizgiyi, Önder Apo gerçeğini, PKK hareketini tarihin büyük hareketleri içerisine çeken gerçekler oldular. Mücadele edildiğinin, Kürdistan'da ülkenin, halkın özgürlüğü, demokratik toplum ve özgür yaşam için mücadele edildiğinin silinmez kanıtları, izleri olarak ortaya çıktılar. Böyle bir boyutla da şehitler gerçeğini anlamak, anmak gereklidir.

Şehitlerin amaçlarını başarmaya da bu temelde katılmak lazım. Bu anlamda şehitler gerçeği mücadeleye çeken, ruh bilinç ve cesaret veren, aynı zamanda doğru yolu, zafer yolunu gösteren bir gerçekliktir. Şehitler gerçeğinden ders çıkarmak da önemlidir. Doğru yolu bulmak, hata ve eksiklikten kurtulmak açısından en çok ders çıkarılacak gerçeklik şehitler gerçekliğidir. Bunu doğru ve tam yapabilirsek işte o zaman her yerde, her görevde kesin başarılı oluruz. Her şehadetten zaferi garantileyecek dersler mutlaka çıkarabiliriz. 18 Mayıs'ı da diğer şehadetleri de böyle ele almamız lazım.

18 Mayıs'a yakın şahadetler olarak örneğin Hewler katliamı en çok ders çıkartacağımız bir olaydır. Daha bu yoldaşların kemiklerine bile ulaşamadık, sayılarını bile tespit edemedik. Önder Apo şunu söyledi: "*Yoldaşları nasıl vurulduklarını bile bilemiyor, böyle dev-*

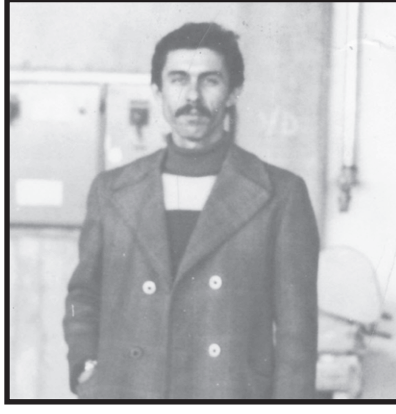
rimcilik olmaz." Hewler'de nasıl vurulduğumuzu bile bilemedik! Biz kendimize göre Bakur'da araziye dayalı savaş taktiğiyle direnişi geliştirmeyi planlayıp, onun pratik hazırlıklarını yaparken, Botan ve Zagros'a bu temelde yürümeye hazırlanırken 14 Mayıs'ta Türk ordusu Anakarargaha, Zap'a saldırıda bulundu. Bir de baktık ki, '95 savaşından sonra "*barış oldu, anlaştık, ittifak yaptık*" diye sandığımız KDP, TC ile ittifak yapmış, böyle bir operasyonu hazırlamış. Böyle midir değil midir, KDP içinde mi dışında mı, tartışması içindeyken Hewler katliamı yaşandı. Derler ya "su uyur düşman uyumaz", biz öyle diyemedik, herkesi kendimiz gibi ele alıp değerlendirdik. Ama gerçekten de karşıt güçler uyumadı. Tersine böyle katliamları ortaya çıkardılar. Bunları düşünemedik, tedbir geliştiremedik. Her zaman da benzer durumlarla karşılaşabiliriz. Hiç kimse dememeli ki, "*bu, geçmişte olmuş ve bir daha olmaz.*" Hayır, her zaman olabilir. Halbuki o zaman da böyle bir gerçeklikle yaklaşabilsek, duyarlı olsak öyle bir durumla karşılaşmazdık. Bugüne kadar da bu etki geldi. Bugün de benzer durumlarla karşılaşma tehlikesi fazlasıyla vardır.

Gerçek özeleştiri zindan direniş çizgisinde yatıyor

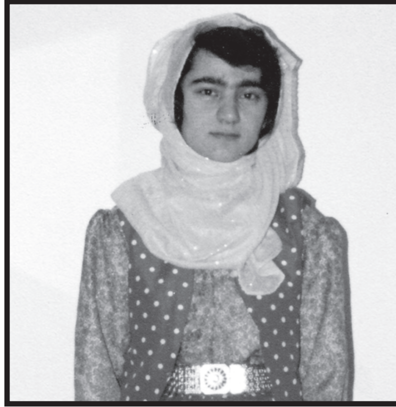
17 Mayıs Dörtler'in direnişi üzerine kitaplar da yazıldı. Zindan direnişini tüm gerçekliğiyle Önder Apo tanımladı ve bir de şunu söyledi: "*Zindan direnişi söz söylemeye gerek bırakmayan bir direniş. Kendi kendini net ortaya koyan, anlaşılır kılan bir direniş.*" O devrimciler kendilerini zindanda çizgiyi yeterli temsil edememe durumunu bundan dolayı kirlenen ruhlarını, bilinçlerini, kişiliklerini ateşte cayır cayır yakarak temizlemeye çalıştı. Özeleştiriyi böyle verdiler. Şimdi de eleştiri-özeleştiri süreçleri yaşıyoruz. Gerçek özeleştirinin zindan direniş çizgisinde yattığını, bunun da sözle değil pratikle, eylemle olduğunu, yerinde, zamanında ve doğru eylemle harekete, Önderlik çizgisine büyük bir zafer armağan ettiğini iyi görmeliyiz. Zindan direniş gerçeğini anlayan PKK'yi tam, doğru ve bütünlüklü anlar, Önderlik çizgisini tam anlar, her yerde zafer mücadelesi yürütür.

Mücadele sayıyla mı oluyor, imkanla mı oluyor, uygun ortamla mı oluyor? PKK'nin bu soruya verdiği cevapla başka hareketlerin verdiği cevap farklıdır. Özellikle pozitivist bakış açısı bu sorulara hep objektif cevaplar verdi. Koşulların değerlendirilmesine, objektif koşulların uygunluğuna bağladı. Eğer öyle olsaydı zindanda direniş olmazdı. Zindanın koşulları direnmek için uygun değildi. Düşman her şeye sahipti, devrimciler beyinleri ve yürekleri dışında hiçbir şeye sahip değillerdi. Örgütlülükleri yoktu, hiçbir imkanları yoktu.

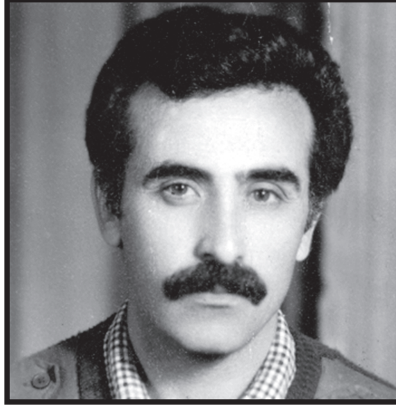
Mücadele sadece imkanların, fırsatların olduğu yerde, objektif koşulların uygun olduğu yerde yürütülmüyor, zafer bunlara dayanarak kazanılmıyor. PKK direnişçiliğinde, Apocu militanlıkta zaferin ölçüsü farklıdır: Doğru anlamak ve sağlam durmak. Zaferi garantileyen, yaratan değerler, ölçüler bunlardır. Böyle dersleri çıkarmamız hepimiz için hayati önem taşıyor. Yarın zorluk çıkabilir, engel çıkabilir, imkansızlıklar olabilir. Bunlar hiçbir zaman mücadele etmenin, zafer mücadelesi yürütmenin önünde engel oluşturamaz. Hiçbir yoldaş da onları engel yapma, onlara dayanarak gerekçelendirmede bulunma durumuna düşmemelidir. Eğer buna düşerse, oradan zindan direniş çizgisinden, dolayısıyla Apocu çizgiden sapma çıkıyor. Bunu söz olarak değil somutuna bakarak anlamak önemlidir. En önemli

somut da zindan direniş gerçeğidir. Zafer direnişi neye dayanarak, nasıl yaratılıyor? Bunu en somut, en açık göreceğimiz direniş gerçeği zindan direniş gerçeğidir.

Haki arkadaşa ilişkin de birkaç hususa değinmek konunun daha doğru anlaşılması açısından önemlidir. Haki Karer'i parti ilkeleri ve yaşamını, PKK'nin yaşayıp yaşatmaya çalıştığımız ilke ve ölçülerin oluşmasına Önderlikle birlikte en çok katkıda bulunanlardan biri olarak bilmek lazım. Önderlik de öyle tanımladı: Gizli ruhum gibiydi, dedi. Kuşkusuz gerçekleri görmek, kimsenin göremediğini görmek, kimsenin cesaret-fedekarlık gösteremediği yerde bunları göstermek, kimsenin sahiplenemediği, sahiplenen sorumluluk duygusunu taşıyamadığı yerde böyle bir sorumluluk duygusu taşımak, yani Önderliksel sorumluluk üstlenmek tarihi büyüklülükleri ifade ediyor. Önderliksel çıkış, doğuş bunu içeriyor. Önder Apo şunu söyledi: Kürt sorununu ben yaratmadım. Başkaları yarattı ve herkesin de gözü önündeydi. Fakat herkes gözünü kapatıp görmezlikten geldi. Ben sadece herkes gibi yapma sorumsuzluluğunu yaşayamadım. Sorun var, dedim, her şey üzerime kaldı. Önderlik gerçeği bu sorumluluk gerçeği oluyor. Buna dayalı hiç kimsenin görmek istemediği ya da göremediği hakikati görmeyi ve onu yaşatma sorumluluğunu üstlenmeyi ifade ediyor.

Önderliğin bu özelliklerini herkes görebilir. Önderlik gerçeği bütün insanlığa hitap eden bir gerçeklik haline gelmiştir. 43 yıllık yürüyüşle kendisini yüzlerce kitap, örgüt ve eylemle ifade etmiştir. Güç ortaya çıkarmış, düşünceleri, yarattığı gelişmelerle kanıtlanmıştır. Artık düşman da önder olarak kabul ediyor. Dünyanın her tarafında ezilenler, kadınlar, gençler ilgi duyuyor, düşüncelerini özgürlük düşüncesi, kurtuluş düşüncesi olarak benimsemeye çalışmaktadır. Dünyanın dört bir tarafından gelen insanlar Önderlik çizgisini özümseme, o temelde de mücadele etmeye çalışıyorlar.

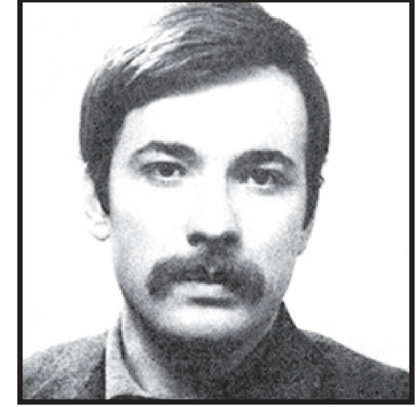
Haki Karer tüm partiyi Önderlik gibi eğitiyordu

Şimdi Önderliği görme ve ona katılmak istemek kolaydır, ama bu her zaman böyle değildi. Önderlik gerçeği hep böyle olmadı. Önder Apo da ifade etti: Dünyanın en zayıf insanı konumundaydım. İki kelimeyle yola çıktım. Bir kuruş param, bir mermim, bir silahım

''PKK direnişçiliğinde, Apocu militanlıkta zaferin ölçüsü farklıdır: Doğru anlamak ve sağlam durmak. Zaferi garantileyen, yaratan değerler, ölçüler bunlardır.''

yoktu, dedi. İşte böyle bir ortamda başka hiçbir imkanı olmadan bu iki kelimeyi ifade eden bir kişilik konumundayken Önder Apo gerçeğini gören, onun iki kelimelik sözlerini doğru insan yaşamı, toplum gerçeği olduğunu anlayan, fark eden ve Önderlik doğrularına, Önderlik ilkeleri temelinde bağlanan ilk kişilik olmayı ifade ediyor. **Haki Karer büyüklüğü sadece ilk şehit olmasından değildir.** O da bir boyutudur ve bu iyi bilinmelidir, ama Önder Apo'nun Önderlik dehasını, hakikatini ilk gören kişi olması, Önder Apo'yla ilişkilerini önder-militan ilişkisi olarak ilkeli ve ölçülü bir biçimde kuran, dolayısıyla PKK'nin ilke ve ölçüleri dediğimiz değerlerin yaratılmasına en çok katkı sunan kişi olmasındandır.

Haki Karer şehit düştüğü için büyümedi, zaten büyüktü. Haki Karer'in büyüklüğü, Önderlik düşüncesini herkesten çok anlayan, o düşüncelere göre kişiliğini değiştiren, kişilik devrimini yapan kişi olmasıdır. Önderlik düşüncelerinin hiçbir imkanın olmadığı, alacakaranlık ortamda en doğru ve başarılı bir biçimde pratiğe geçirilmesini sağlayan, gerçekleştiren ilk kişi olmasıdır. Önderlik hep şunu da söyledi: Biz bu yoldaşlarla birbirimizin gözüne baktık mı ne söylemek istediğimizi anlardık. Gerçekten öyleydi. Haki Karer bir göreve gitti mi Önderlik o görevi takip bile etmezdi. Bilirdi ki, orada sorun çıkmaz, orada zayıflık olmaz, iş ortada kalmaz. Sorunlar çıksa da Haki çözer, işe sahip çıkar, bir biçimde sonuca bağlar ve sonuçlarını getirir. Haki Karer'in pratik yürüyüşü öyleydi. Önderlik yaklaşımı da kesinlikle bu temeldeydi.

Bazen eksiklikler ortaya çıkarılıp düzeltmek için eleştiri ve özeleştiriler oldukça karamsarlıklar oluşuyor. Hatta bunların çok fazla dillendirilmesi içimizde, özellikle de boşlukların olduğu dönemlerde "*bu çizgi çok ideal bir çizgi, Önderlik ilkeleri ve çizgisi çok ideal bir çizgidir, bu ölçüler çok yüksek, ulaşılmaz, yaşanmaz ölçülerdir. Bu kadar eksiklik ve hata varsa o zaman demek ki PKK kendi kadrosunu yetiştiremiyor. PKK ilke ve ölçüleri denen hususlar pratikleşmiyor, yaşama geçmiyor*" gibi anlayışlar çıkıyor. Bunlar yanlış ve yanılgıdır. Böyle düşünerek eleştiri ve özeleştiri gerçeğini ortadan kaldırmaya çalışanlar oldu. Özellikle geçmişte tasfiyeci kişilikler buraya dayanmak istediler. Bu noktada söylememiz gereken: tabi ki eksiklik ve hatalar var, Önderlik çizgisini doğru özümseyip başarıya hayata geçiremeyenler var, ama bunu doğru yapanlar da var.

Örneğin Haki Karer doğru yapanlardandı. Kesinlikle hiçbir eksikliği yoktur. Mücadele içerisindeki zayıflıklara karşı kendisi mücadele ediyordu. Eleştiri karşısında itirazı yoktu. Eleştiriye, özeleştiri gerektirecek kadar hedef olmadan zaten özeleştiriyi kendi içinde yaşayarak gerekli düzeltmeyi yapabilen hatayı doğruya, eksiği yeterliliğe çeken bir duruşun, yürüyüşün, anlayışın, tutumun sahibiydi. Dolayısıyla da eksiklikleri gideriyor, hataları düzeltiyordu. Önderlik çizgisinin kişiliklerde somutlaşması ve başarılı eyleme dönüşmesini daha o dönemde, henüz ortada parti bile yokken şahsında gerçekleştirdi. Dolayısıyla da PKK temellerinin sağlam atılmasına, PKK grubunun sağlam bir grup, disiplinli-örgütlü bir grup, var olan bütün sol-sosyalist parti ölçülerini de aşan fedai militan çizgide bir grup olarak şekillenmesini sağlayan bir mücadelenin sahibi oldu. Haki Karer'in böyle bir pratik öncülüğü, örgütsel öncülüğü vardı.

Haki Karer, Önderlik ilke ve ölçülerinin kişiliklerde somutlaşması, örgüte ve eyleme dönüşmesini en çok sağlayan, bunu kişiliğinde somutlaştırarak örnek olarak herkese sunan, dolayısıyla hepimizi eğiten, tüm partiyi Önderlik gibi eğiten bir kişilikti. Bunun için de herkeste emeği vardır. Önderlik çizgisine katkısı herkesten fazlaydı. Pratiğin başarıyla uygulanmasına herkesten çok öncülük ediyordu. Çoğumuz bireyci çapta bazı şeyler yapmaya çalışır, ancak buna güç getirirken o örgüt oluyordu, Önderlik düşüncesini örgüte dönüştürüyor, bir parti örgütü olarak onun koordine edeni, ona öncülük eden kişilikti. Örgütlü devrimciliği, örgütlü militanlığı ortaya çıkarıyordu. Bu temelde herkese yol gösteriyor, herkesi eğitiyordu. Dolayısıyla PKK'nin bugünkü bir örgütsel yapıya ulaşmasında bu tarzda bir parti ilke ve ölçülerinin oluşmasında Önderlikle birlikte en çok katkısı olan kişilik oldu. Zaman olarak en az zaman diliminde mücadele etti, ama partileşmeye en çok katkı sunan oldu. PKK hala da o katkıların yarattığı ilkeler, ölçüler, değerler içinde hareket ediyor.

Bu hareket onbinlerce militan ortaya çıkarıyor, milyonları harekete geçiriyor. Bugün bütün ezilenlere örgütlü mücadelenin yolunu, kurtuluşun yolunu gösteren bir hareket konumuna ulaşmış bulunuyor. Böyle bir konuma gelinmesinde cesaret ve fedakarlık, kahramanlık kadar özgürlük ölçülerindeki, profesyonel devrimci militan ilke ve ölçülerdeki bu netlik, kararlılık, derinlik, sağlamlık yol gösteriyor. Bu ilke ve ölçülerin en öncü, en bütünlüklü temsilcisi Haki Karer yoldaş oluyor. 18 Mayıs'ın büyük şehitler günü olması, Haki Karer'in anısının PKK'yi yaratmış bulunması buradan ileri geliyor.

Bu belirtilenler sadece deyim ya da kavramlar değil, bir hakikati ifade etmektedir. Sadece bir övgü, bir şehit şahsında tanımlama değil mücadele içerisinde Haki Karer kişiliğinin ortaya çıkardığı gerçeklerin ifade edilmesidir. Bunu böyle bilmek ve anlamak, dolayısıyla da PKK militanlığını Haki Karer şahsında edinmek çok çok büyük önem taşıyor. Büyük zafer kişiliği de Önderlikle doğru yoldaş olma kişiliği de kesinlikle böyle ortaya çıkacaktır. Bunlar parti mücadelemizin gerçekleridir. Mücadele tarihimiz içerisinde ortaya çıkmış, mücadelemizin temellerini atmış hakikatlerdir. Temeller böyle sağlam olduğu için bu sağlam temel üzerinde bu kadar büyük bir bina inşa ediliyor. Dünyaya yayılan, insanlığa yol gösteren bir düşünce, dünyayı, halkları korkutan faşizme karşı kahramanca bir direniş, herkesi harekete geçiren, birleştiren bir özgürlük umudu, iradesi açığa çıkmış bulunuyor.

Temel zayıf olsaydı bu kadar büyük gelişmeler olmazdı. İşte sağlam temel olarak da Haki Karer ve o dönem mücadelesini yürüten şehitler gerçeğini anlamak, anmak, hareketimizin temelleri, gerçekleri olarak görmek ve kendimizi o gerçeklikler temelinde eğiterek onları temsil edecek, zafere taşıyacak bir mücadele bilincinin ve iradesinin sahibi olup pratiğe de bu temelde yönelmek gerekmektedir.

■■■

‘Ölüm hoş geldi sefa geldi…’

Kod Adı: **Ali**
Adı-Soyadı: **Zeki Albayrak**
Doğum tarihi ve yeri: **1959-Üsküdar/ İstanbul**
Katılım: **Amed- 1994**
Görev: **Bölük Komutanlığı**

Gecelerin soğuğunu
Kırarak yürüdük
Sabah
Serinliğinde kucak açtı bize
Munzur Munzur
Eşkıya gönlüm benim
Bir kuş cıvıltısı olmak var ya şimdi
Zozanlarında
Ya da kayalıklarında
Kekik kokusu yüklenmiş bir kervan
Çoban yıldızının
Şavkına çatmışız
Silahlarımızın namlusunun
Şafağı paylaşıyoruz
Ve tabakamızdan
Bir tütün sarar gibi
Sevdamıza yanan
Cigara ateşi gibi
Gelmekte
Ve gitmekte olanı
Tartışıyoruz.

Laz Ali

Anadolu ve Kürdistan'da gelişen devrimci mücadelenin en aktif zamanlarının tanığı olmak, hiç de azımsanmayacak bir şey. Hele hele bu yükseliş atmosferini bir devrimci olarak solumak, çok daha paha biçilmez olsa gerek. Her cunta sonrasının karabasanına halkın verdiği yanıtların içinde olmak, bunun bir parçası olarak aydınlıklardan yana saf tutmak inatçılığını göstermek, onun harcıydı. Yıllara meydan okuyarak bugünlere beşinci mevsim ikliminden çıkarak gelenlerden biriydi o... Bir tarihi yaşamına sığdıracak kadar mücadeleci. Mültecileşmemiş olan ülke acıları, mültecileşmeden tadan ülke insanıydı.

Rizeliydi. Bu yüzden “Laz Ali” diye bilinirdi gerillada. Bir beşinci mevsim çocuğu. Mücadele geçmişi, mücadele tarihimiz kadar eski olan biri. İstanbul İktisat Fakültesinden ayrılmıştı. O sımsıcak İstanbul günlerinde geçmişti öğrencilik yılları. Türkiye İşçi Partisiyle başlamıştı her şey. Onun içinde saf tutmuştu. İspanyol paça pantolonu, geniş ve uzun yakalı gömleği küçük bir omuz çantası ve omuzlarına dek uzanan saçlarıyla varoşları ve fabrika yollarını aşındıran genç bir devrimci olarak, yaşanan zamanları paylaşmıştı bizimle. Ve belki de o yılları bizlere, yeni kuşak devrimcilerine en iyi duyumsatanlardan biriydi Laz Ali. O dönemlerin ruhunu bizlere taşıyan, yılların eskitemediği bir devrimci gibi. O dönem fazlaca bahsetmediği kısa süreli bir cezaevi süreci geçirmişti. Ve çok sonraları devrimcilik yaşamında ’90’lı yılların başına dek “İktidar yolu” hareketinde yer almıştı.

1980 cuntasının deli gömleği giydirdiği bir toplum, ’84 sonrası yine unutulmuş bir coğrafyada parçalanıyordu. Zayıf halka teorisi bir kere daha ispat ediliyordu dosta düşmana karşı. ’80’li yılların sonunda çözülen reel sosyalist blok, herkes gibi Ali için de bir sorgu anlamını taşıyordu. yaşananlar önüne sorgulanması gereken bir geçmiş dikmişti. “Aşılması gereken bir şeyler olduğunu biliyordum” demişti bir sohbeti esnasında. Ve bu arayışlar kendisini, yeni yeni kabaran toplumsal dalganın içinde bulmasına neden olmuştu. Bilinci ve yüreği ile girdiği doğu rüzgarlarının dalgalandırdığı bir halk denizindeydi şimdi. Türkiye İşçi Partisiyle başladığı devrimci yaşamı, Kürdistan İşçi Partisi'nde sürdürme kararı alıyordu.

’90'lı yılların başlarında Alternatif dergisinde İshak Kaçkar imzalı yazılarıyla tanıdık onu. Gebze direnişinin orta yerinde yine oradaydı Laz Ali. DHP'nin konferanslarında da yer almıştı. ’94 yılı gelip çatınca operasyonlar birbiri ardına gelmeye başlamıştı. Üç ihanetçinin neden olduğu operasyonlardı bunlar. ’94 yazında ülkenin yaşanmaz hale getirildiği günlerde kentlerden dağlara açılan kapıların eşiğindeydi Laz Ali. ’94'ün denizi kurutmak için gerçekleştirilen karşı devrimci saldırılarının ortasında çıkmıştı dağlara. Hiçbir şeyle eşit olmaksızın düşülen yolculuklar zamanıydı.

İlk kez ’95'in güzünde Zagros'a özgü gerilla elbiseleri, tıraşlı yüzü ve özenli taranmış kısa saçlarıyla tanıdık O'nu. Merkez Karargahta Fuat arkadaşın yanında, basın-yayın birimindeydi. Büyük telefonun katır yokluğundan üç sırtta taşınıp talimatların el yazısı ile çözülüp daktilo ile çoğaltıldığı günlerde. KDP ile tutuşulan cenk bitiyorken, Cudi Tepesinde toplanmış Türkiye Çalışma Gruplarındaydı. O süreçteki toplantılar biterken, akademiye gidecekler belirlenecekti. Direncan ve Ali arkadaşların akademiye gitmeleri önerilecekti merkez karargaha. Öneriler kabul edilmişti. Onları bir sonbahar günü Cudi Tepesinden uğurladık Önderlik Sahasına. ’96'nın sonlarına doğru tekrar Güney'e oradan da Büyük İskender'e bile geçit vermeyen Zagroslar'a geçecekti Ali. Önderliği görebilmenin şansına sahip olmuştu. Bu onun için paha biçilmeyecek türden bir fırsattı. “Yeterince iyi değerlendiremedim bu fırsatı” demişti bir keresinde. O süreçteki yoğunlaşmaların bir ürünü olarak ’27 Darbesi'ni konu alan yazıları ‘Çürüyüşün Öyküsü’ adı altında parti yayınlarında kitaplaştırıldı. Partide kitaplaşan ilk çalışması olsa gerek. Yani dağ öykülerinin ilk göz ağrısı. ’97 baharı yaşanırken Zagros'tan bir grup düşüyordu yollara. Kimsenin bilmediği bir kervan. Abbas arkadaşın düzenlemesiyle ilgilendiği bir Karadeniz grubu. Biz yalnızca gittikten çok sonra öğrenebilmiştik grubun varlığını. Serhat Eyaleti üzeri Artvin'i hedefleyen bir yol serüveni. Ve bu umut katarında Laz Ali de yer almıştı. Ama İran hükümeti bu geçiş esnasında arkadaşları alıkoyunca aylarca İran'da esir tutulmuşlardı. Gergin geçen bir süreç sonrası serbest bırakıldıklarında bir Artvin düşü daha sona erse de bıkmadan usanmadan aynı sevda peşinde iz sürmeye devam ediyordu Ali. ’98 Botanı'nda dağların barut yanığı havasını solarken yolların kapıları bir kez daha Kuzey'e açılıyordu. Yitirilmiş umutların ördüğü papatya tacını başına takarak, bir kere daha aynı umutla çıkıyordu Anadolu yollarına. Ve bu sefer bir bir dağları ovaları ve nehirleri aşarak Dersim'in direniş ekili topraklarına ulaştı. Ve Dersim'e ulaştığında sonbaharı yaşayan bir coğrafya bulmuştu karşısında. Zaten hep mevsimlerle ölçüyorduk dağların zamanını. Her zaman ve her yerde mevsimlerin umarsız yokuşlarında ya da inişlerinde kayıtlanmalıydı yaşananlar. Her gerilla nasıl kayıtladıysa o da öyle tutmuştu mevsimlerin çetelesini. O kış Doğan'la birlikte Akvanus'taki kampta kaldı Ali. Bahar bir başka iklimin yollarına düşme vaktiydi. Yıllardır ölesiye istenen serüven bir savaşın en sıcak zamanlarında yaşamalıydı. Haziran günlerini tüketirken Tokat'a ulaşmıştı Ali...

Doğan, Mazlum gibi Ali de yalnızca üç ay soluyabilmişti beşinci mevsimin iklimini. Onca zorlanmaya karşın dağları ve nehirleri aşa aşa ayları bulan yolculuklarla direnişin en kuzeyine ulaşma iradesi, herkeste hayranlık uyandıran bir kararlılık düzeyini yaşıyordu. Stratejik dönüşüm ve geri çekilme başladığında gerillalar Dersim'e doğru yürümeye başlamıştı. Onunla bu gerilla kervanında birlikteydik. Dersim'deki düzenlemeler sonucu yine Dersim'de kalıyordu. Mazlum'un şehit düştüğü kış kampında birlikteydik. Ve kış ardından geri çekilmenin süreceği beklentisiyle başlayan bir pratik süreç bittiğinde Dersim'de üçüncü kışa giriyordu Laz Ali. Nisan yağmurları başladığı zamanlar ayrıldık kamptan. Kıştan çıktığımız 2001 baharı planlamamıza uymayan durumlar yüzünden daha erken dağılması gerekiyordu grupların. Biz Pertek'e giderken O Hozat'a gidecekti. Bir akşam üzeri vedalaşıp ayrıldığımızda birbirimizi son kez gördüğümüzü henüz bilmiyorduk.

Bir yıl önce “Ayaklanma Üzerine” adını verdiği çalışmasını tamamlamıştı. Yine “Selene” adını taşıyan bir şiir kitapçığını bitirmişti önceki yıl. Ve O durmadan yazmayı sürdürdü. Geçen 2001 kışında başlayıp “Barışı Çalmak” adını verdiği geleneksel doktrin eleştirisini kapsayan çalışması henüz bitmemişti daha.

Zamanın takvim yaprakları Nisan'ın 26'sını gösteriyordu. Dersim merkeze uzanan Beyazdağ'ın Çet'e bakan yüzünde donup kaldı bir yaşam. Sarp bir kayalıktan düşmüştü derin derenin içine. Düştüğünde kimsecikler yoktu yanında. Kimseler görmedi düştüğünü. Gelen ses üzerine yöneldiklerinde boylu boyunca dere yatağında yüzü koyun uzanmış vaziyette bulmuşlardı Ali'yi. Etrafına saçılmış defter yaprakları, barışa hasret güvercin beyazlığıyla dört bir yanını sarmış, sanki nöbetini tutuyorlardı. Yoldaşları sırtlayıp düz bir yere taşımışlardı O'nu. Bilinci yerinde ama konuşamıyordu. Gece boyu başucunda yoldaş sıcaklığında nöbet tutmuşlardı. Giderek şişti zayıf bedeni. Bunun iç kanamadan olduğunu bilmek daha da canını acıtıyordu yoldaşlarının. Kısa bir sesle kendini zorlayarak konuşabilmişti ancak. Bir dua gibi tekrarlayabildiği kadar yinelemişti aynı sözleri; “ölüm hoş geldi sefa geldi!” Kaç kez yinelemişti kimseler sayamadı. En son sözleri yine bir devrimcinin duası olan sözlerdi. Ta ki karanlıkların yeryüzünden elini eteğini çektiği gün doğumu sancılarına dek... güneşin yeryüzüne dokunduğu, sabah serinliğinin hükmünü sürdürdüğü, beyaz bir dağ sabahında dönülmez yolculuğuna uğurladık O'nu...

Mücadele arkadaşları

Heval Zerdeşt ile yoldaşlık yapmak büyük bir onurdur

Heval Zerdeşt'le ilk kez 1999'da karşılaşmaştık. Bir grup arkadaşla merkez karargah tarafından Kuzey eyaletlerine düzenlenmişti. Dağlara ve yoldaşlara kavuşacağı için büyük bir heyecan içindeydi. Heyecanı, coşkusu yüzüne yansımıştı.

Önderliğimiz şahsında halkımıza yönelik geliştirilen komployа karşı büyük kin ve intikam kararlığı taşıyordu. O, tarihi hesaplaşma duygusu ile Kuzey yolculuğuna devam ederken gerilla güçlerimizi sınır dışına çekme kararı gündeme geldi. Zerdeşt'in de içinde olduğu grup Güney'e çağrılmıştı. Ancak Zerdeşt arkadaş Botan'da kalmayı önerdi. Bunda da epey ısrarcı oldu. Birçok eyaletimiz boşalırken Botan'da az bir güçle mücadelesine devam etti. Kısa sürede coğrafyayı ve Botan halkını tanıdı. Botan'ı çok sevdi, ve Botan'ı yaşadı.

Beytüşşebap alanında aşiretçilik ve koruculuğun en etkin olduğu ve ilişkilerimizin en az olduğu bir dönemde geniş bir ilişki ağı oluşturarak, halkın güven ve sevgisini kazandı. Bu sürecin ağırlığı ve zorluklarından kaynaklı birçok kişi kafa karışıklığı yaşarken, heval Zerdeşt büyük bir moral ve coşkuyla halk çalışması yürüttü.

Grupların geçişlerinde rol oynadı, savaşçılık yaptı, komutanlık yaptı. Özellikle arkadaşların eğitiminde büyük katkıları oldu.

Bu pratik süre içerisinde kişilik özellikleri daha da belirginleşti. Mütevazi, sade, güler yüzlü ve halkına hizmet etmekten ötürü yoldaşların derin sevgisini kazandı. Önderlik çizgisinde örgüt bilinç ve duyarlılığıyla gelişmeleri doğru okuyabilmiş, bunları yoldaşlarına taşıyarak yol gösterici ve aydınlatıcı olmuştur. Her gelişmeye karşı PKK militanın nerede durması, nasıl tavır sahibi olması gerektiğinde netti. Sağlam ve örnek bir militan kişilik edinmişti. Mücadeleye zarar veren yaklaşımlara karşı ilkeli ve tutarlı bir duruş sergiledi. 2003'teki tasfiyeciliğe karşı örnek bir militan tutum aldı.

Zerdeşt yoldaşın göreve yaklaşımı, yetki ve bireycilikten uzaktı. Tamamen devrime, halka ve yoldaşlara hizmet ve görev anlayışıyla doluydu. Nerede, nasıl bir görev verilmiş ise hep en önde ve başarıyı esas alarak göreve yüklenmiştir. Yeri geldiğinde savaşçı, komutan oldu, matbaacı, basıncı oldu. Yeri geldiğinde eylem planı yapan komutanlık yaptı heval Zerdeşt.

Botan dönüşü heval Zerdeşt, HPG'nin yeniden yapılandırılması temelinde kurulan Roj matbaasının ilk kurucusu ve sorumlusu olmuştur. Daha sonra HPG'ye tasfiyeciliğin kendisini pervasızca dayattığı bir süreçte HPG-BİM sorumlusu oldu. HPG basın çalışmalarını daha örgütlü ve çalışma düzenini geliştirmeyi ve genişletmeyi başarmıştır.

Bir süre sonra, sürekli önerip ancak örgüt tarafında ertelenen Botan önerisini yeniden gündeme getirir. Botan'a ikinci yürüyüş başlar bu kez. Ama daha anlamlı daha büyük bir birikim ve tecrübeye dayanarak Botan'a yönelir. Yönetim düzeyinde görev alır.

Kato, Bestler, Herekol, Garisa'da gerillacılık yapar, sorumluluklar üstlenir. Heval Zerdeşt, tarihi 1 Haziran hamlesi temelinde önemli çalışmalara imza atar.

Günlük yaşamdan, yoldaşlık, halk ilişkilerinden savaş ve eylem planlamalarına kadar mücadelenin her alanında gerçek bir Apocu militan olarak öncülük rolünü oynamıştır. Birçok eylemi bizzat keşfini yapmış ve eylemin pratik uygulayıcısı olmuştur.

2010 direniş hamlesi çerçevesinde ve Önderliğimizin örnek gösterdiği Pervari ilçe baskını eyleminde Zerdeşt yoldaş, hem komutanlık hem bizzat öncülük yapmıştır.

2011 ikinci Pervari ilçe baskınında yine öncülük rolünü oynayarak, eylemi başarıya ulaştırdıktan sonra bir yoldaşıyla birlikte eylemde şehadete ulaşır.

Zerdeş yoldaş yurtsever bir aile ortamında büyüdü. Gençliği örgütleme çalışmalarında yer aldı. Sonra zindana düştü. Oradan dağlara geldi. Botan doruklarında komutanlaştı. Dolu dolu, anlamlı ve mücadeleyle geçen bir yaşamı oldu.

Zerdeşt gibi arkadaşlarla yoldaşlık yapmak büyük bir onurdur. Bu arkadaşları anmak, yaşatmak Kürdistan halkının haklı özgürlük davasını başarıya ulaştırmaktan geçer.

Şehit Zerdeşt Dersimi yoldaş şahsında tüm özgürlük şehitlerini anıyor ve onların yoldaşlığına bağlı kalma sözünü yeniliyoruz.

Mücadele arkadaşı
Dr. Bahoz Erdal

Şeşdarê… Şeşdarê!

Şehit Zerdeşt Dersimi

On yıl üç ay aradan sonra, on yıl üç ay önceki çatışma alanına döndüm. Her birinden sadece bir defa geçtiğim yollarından, ikinci defa geçerek yürüdüm. Daha önce yürüdüğüm ve yürümediğim yollarından gittim. Şeşdarê' de gerçekte bir yol yoktu. Yürüdüğüm yerlere ben yol adını verdim. Şeşdarê!

Sırtları sessiz ve yalnızdı. Yolları, patikaları gerillanın mekaplarıyla genişleyip toz duman olmamıştı. Xelil Sümbül, Seyfi ve Cudi Ş. Weyt'in bölükleri Haziran sıcağında eylem için gelmemişlerdi. Haziran sıcağı yerinde yoktu.

Ne kurşunla ayak bileği parçalanmış bir kadın gerillanın acısı çalıların arasında gizlenmişti ve ne de o acının, ihanetin ellerine düşerek daha da büyümemesi için gerillanın namlusunda patlayan kurşunların sesi ortalığı kaplamıştı.

Kobralar ölüm kusmuyordu. Ne obüsler, ne 57'lik toplar, ne 120'lik havanlar ne de tanklar Şeşdarê'yi ölümüne ve aralıksız vurmuyordu. Vurmamanın sessizliği kaplamıştı ortalığı.

Peşmergeler her tarafı sarmamış; kleş, BKC, karnas ve roketatarlarla "*iş başı*" yapmamışlardı. Peşmergelerin, sahiplerine yaranmacı naraları duyulmuyordu ortalıkta.

Sırtın kayalıklarına boydan boya mevzilenerek yerleşmiş üç bölüğün en kahraman gerillalarını aradım. Takım komutanı Şervin, manga komutanı Agitê Garisi, takım komutanı Mazlum GAP, manga komutan yardımcısı Mazlum Avrupa (Halfeti), takım komutanı Sozdar, Xelil Sümbül, Seyfi… Ve daha nicesini aradım, aradım orada yoktular. Her biri ülkemin bir dağında, geçidinde, yolunda ve bir savaş meydanında savaşarak ya da arkadan kahpece vurularak şehit olmuşlardı.

Şervin; takım komutanı, yoldaşlığın ruhu, kadın direnişi ve iradesinin yenilmez sembolü, eylemci, canlı, coşkulu ve özgürlüğe tutkuyla bağlı.

Şervin, Zinar'ın kanıyla tepeden tırnağa boyanmamıştı. Şervin, kan kan Zinar kokmuyordu. Şervi'nin elbiselerine sinmiş Zinar kanının kokusu burnuma gelmedi.

Şervin; yağmur gibi yağan havan ve top atışları altında, sonra da kobralarla karşı karşıya kalarak parelenmiş yoldaşı Zinar'dan vazgeçmeyerek onu getirmiyordu. Ben sırtımda çantamla, silahımla; Mervan'ın kleşi ve Zana'nın karnasıyla Şervin'in yardımına koşmuyordum. Havanlar sağıma soluma önüme arkama düşüp hiddetle patlamıyorlardı.

Ayağından kurşun alarak yaralanmış ve hiç tanımadığım bir gerilla merakla ve endişeli bakışlarım altında tanımadığım başka bir gerilla tarafından çıplak tepeden cesurca geçmediler.

Her zamanki gibi, diğer bölüğün komutanı Seyfi arkadaş kurşun yağmuru, kobra, havan ve top atışlarına aldırış etmeden, kleş, BKC ve roketlere karşı siper almadan apaçık sırtın üzerinde dimdik ayakta durarak savaşı koordine etmiyordu. Ben endişelenip yalvarırcasına "*Heval Seyfi, heval Seyfi kendini eğ, bu tarafa, yanımıza gel vurulacaksın*" diyemedim.

Oraya kurşunlar yağmıyordu. Havanlar düşmüyor, kobralar vurmuyordu.

Orada Seyfi yoktu….

Orda, hemen beş metre yamaçta tank atışıyla sol bacağı diz altından kopan, sağ ayağı kırılan, el parmaklarının çoğu kesilen alnından küçük bir şarapnel parçasının delerek içeri girdiği Zinar'ın inilteri yükselmiyordu. Dizimde Zinar'ın başı yoktu.

Başı dizimde ve inilitiler içindeki Zinar gözlerimin içine bakarak "*ezê biçim na?*" demediği için ben de içim kan ağlarken, "*de aybe lo, parçeki biçuk li te ketiye, gir-gira teye weki zarokan*" deyip acı bir gülümseyiş vermedim ona. "*Kolinge min, linge min nine*" diyen Zinar'a halen derisi kopmamış kesik ayağını şalvarının paçası içerisinden yukarı kaldırarak sırt üstü yatan ve başı dizimin üstünde duran Zinar'a göstererek acı içkin bir gülümseyişle; "*Ha linge te*" diyemedim. Ve sonra eğilip Zinar'ın alnını ilk ve son defa öpmedim.

Yamacı kılçıklı otlar kaplamıştı. Dizim orada yoktu. Dizimde Zinar yoktu.

Orada acemi bir sedye ve sedyenin üzerinde kısa boyuna rağmen 80–90'a varan kilosuyla esmer tenli genç Zinar yoktu. Bu nedenle, daracık sedyenin bir sağından bir solundan kayıp düşmüyordu. Yanımda bütün elbiseleri Zinar'ın kanıyla boyanmış Şervin yoktu. Bu nedenle Deriye Daveti-ye'nin tam karşısında göründü vere vere sedyeyi yeniden hazırlayıp Zinar'ı ona bağlayamadık. Oradan 25-30 metre uzaklaşmamışken 5-6 havan yerimize isabet edip orayı dumana-toza boğmadı.

Ve Zinar, oracıkta son nefesini vermiyordu. Ben ilk kez bir şehadete tanık olmuyordum. Gözümdeki yaşlar kurumuyordu. Kani ve Hozan, kandan ve '*ölü*'den çekinerek bizden uzaklaşıp, gitmiyorlardı. Ben ve Şervin, Zinar'la baş başa kalmıyorduk.

Şervin ve ben kasatura ve silah şişi ile bir ağacın altında el acele mezar eşmedik. Orada Şervin yoktu, orada hiç kimse yoktu.

Yüz yirmi üç ay sonra, hiç unutmadığım ağacın altına gittiğimde Zinar'ın mezarı belirgin değildi. Ağacın altı düzeltilerek, büyük ihtimalle yatma yeri olarak kullanılmıştı. Orada Zinar'ın yattığından habersiz.

Mezarı biraz eşeledik. Toprak çok sertleşmişti. Daha sonra şehitliğe götürebilmek üzere işaretleyip bıraktık.

Orada Zınar vardı. Seyfi, Xelil vardı, Mazlum, Sozdar, Cudi vardı.

Orada Şervin vardı.

Ben yoktum orada.

Bir Haziran sıcağı yoktu.

Haftanin- Şeşdarê

Swara'nın emekçi militanı İsa yoldaş

Adı, soyadı: **Sadri Polat**
Kod adı: **İsa**
Doğum yeri ve tarihi: **Swara köyü/Bingöl, 10 Mart 1971**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şehadet yeri ve tarihi: **10 Mart 1992, Çawreş dağı Karlıova/Bingöl**

Dimilî-Kirmanckî Kürtleri'nin yaşadığı Bingöl'ün Swara köyünde yoksul ve kalabalık bir ailede dünyaya gelen İsa arkadaş ilkokulu Aşağı Yumaklı ve Yukarı Suvaran'da okur. Zeki ve çalışkan bir öğrenci olmasına rağmen ailenin maddi imkansızlıklarından dolayı okula devam edemez.

Küçük yaşlardan itibaren çobanlık yaparak, tarla ve bahçe işlerinde çalışarak aileye katkı sunan İsa arkadaş, emek ile küçük yaşlarda tanışmış, çevrede emekçi bir insan olarak iz bırakmıştır.

Yurtsever bir köy ve aile ortamına sahip olmaktan kaynaklı, yine gerillanın sık sık köye gelip propaganda yapması sonucu 1986'lardan itibaren gerilla ile ilişkileri mevcuttu. İsa arkadaşın babası yurtsever ve gerillaya büyük sempati duyan bir insan olmasından dolayı gerillaya kapıları her zaman açıktı. Bu sayede gerillayla daha küçük yaşlarda tanışma imkanı bulmuştu İsa arkadaş.

Kişilik olarak emekçi yönü belirgin olmakla birlikte, herkesle iyi geçinen, neşeli, şakacı, insanlara sevgi dolu yaklaşan, asla kin tutmayan ama kızdığı zaman da Zaza damarı şaha kalkan bir özelliğe sahipti. Öfkesi korkutucuydu. O yüzden herkes onu öfkelendirmemeye çalışırdı.

Ev ve aile ihtiyaçlarını gidermenin yanısıra yazları da İstanbul, Antalya, Kütahya, Marmaris gibi bölgelerde aylarca kalarak inşaatlarda çalışırdı. Çevresindeki Kürtlere sahip çıkar, onları korurdu. Kendini inkar eden, kimliğinden utanç duyan Kürtlere öfke duyardı. Hele hele milliyetçi, faşist çevrelere karşı hiç tahammülü yoktu. Ne zaman ki halkına karşı küçültücü bir laf, bir yaklaşımı işitse hemen harekete geçer, bunu söyleyenlerle kavga ederdi. Heybetli ve güçlü bir yapıya sahipti. Dostuna iyi dost düşmanına kötü bir düşman olduğu için çevresinde her zaman sağlam arkadaşları olurdu.

Kütahya süreci İsa arkadaş açısından bir dönüm noktası olur. Özgürlük mücadelesine katılım kararını burada verir. Kardeşine bu kararını açıkladığında birbirlerine sarılmış, gözyaşları içinde vedalaşmışlardı.

Köye gelen gerillalar İsa arkadaşın Karlıova taraflarında olduğu haberini getirmişti. Moralinin iyi olduğunu, eğitimlere güçlü katıldığını ve iyi bir gerilla olacağını söylemişlerdi. Bu haberleri alınca hepimiz çok mutlu olmuştuk. Özellikle de anne ve babası çok sevinmişti. Kısa bir süre gerillada kalan ve savaşa katılan İsa arkadaş, kaldığı süre içinde birçok çatışmaya ve eyleme girmişti. İsa arkadaş, 10 Mart 1992'de hava saldırısı sonucu şehitler kervanına katılana kadar da büyük bir inanç, güç ve moralle mücadeleye ve faaliyetlere katılmıştı.

Bingöl'ün yiğit evladı özgürlük mücadelemizin yılmaz savaşçısı İsa yoldaşı saygıyla anıyoruz.

Mücadele arkadaşı ve kardeşi

O, hep atik, canlı ve hareketliydi

Zagroslar'dan günlerce yürüyerek düşe kalka Ağrı dağının eteklerine ulaşmıştık. Buradaki arkadaşlarla buluşup iki gün onlarla kaldıktan sonra orta eyalete doğru tekrar yola çıkmıştık. 15 Ekim'de Muş-Varto'da bulunan Abdurahman Paşa Köprüsü'nü geçerek küçücük tepelerin eteklerinde ana grubumuzla buluştuk. Sayımız toplam 19 olmuştu. İsa arkadaş ile ilk kez burada karşılaşmış, dikkatimi hemen çekmişti. Herkesin elinde bir silah vardı, ama İsa arkadaş hem kleş hem de B-7 roketatar taşıyordu. Genç, hareketli, güler yüzlü ve espritüel bir arkadaştı. Araziyi de iyi tanıyordu. O coğrafyanın çocuğuydu. Sürekli hareket halinde olduğumuz için yorulur, halden düşerdik. Ama İsa arkadaş yorulmaz, hep atik ve canlıydı. Yorulanlara da yardım eder, eşyalarını alırdı. Alanı iyi tanıdığı için öncü ve keşif gruplarında yer alırdı. Ne zaman kaybolsa anlardık ki, yine keşfe çıkmıştı ve eylem yakındı.

1991 yılında Karlıova'ya yakın bir korucu köyüne baskın yapmıştık. Saatlerce süren baskında tüm korucuların silahına el koymuştuk. Tabii korucular bizi görünce hemen askere haber vermiş ve Karlıova'dan panzerler köye gelmişti.

İsa arkadaş roketiyle birlikte gelen askerlere müdahale etmiş, çıkan kısa bir çatışma sonrası askerler panzerleriyle birlikte kaçmıştı. Köyde yurtseverler de vardı. Ama korucuların korkusundan seslerini çıkaramıyorlardı. Herkesi meydana toplamıştık. 19 G-3 silahına el koymuştuk. Ve korucuları halkın karşısına çıkararak teşhir etmiştik. Sonra halka son siyasal gelişmeleri, mücadelemizin geldiği aşamayı, yurtseverlik görevlerini anlatan bir konuşma yapmıştık. Halkın sevinci, gururu gözlerine yansıyordu. Köyden ayrılırken halk bize birçok erzak ve eşya vermişti.

Aldığımız silahları ve erzakları uygun bir şekilde depolamış yeni savaşçılara saklamıştık.

O süreçlerde koruculuk yaygınlaştırılmaya çalışılıyordu. Birçok köyde silah alan, koruculaşan insanlar vardı. Bizde her yeri dolaşıyor, köy köy toplantılar yaparak silah almamaları noktasında uyarıyorduk. Alanları da bırakmaları için ikna etmeye çalışıyorduk. Ama silahı bırakmayıp bize karşı kullananlar, halka zulüm edenler de vardı. Böylelerine yönelik de caydırıcı eylemler yapıyorduk.

Kış üslenmesini oldukça yüksek bir yerde yapmıştık. Aralık'ta kış kampımıza gelmiştik. Burada bir program çıkartarak eğitime başlamıştık. Zor bir süreçti. Kar çok yağıyordu ve hava oldukça soğuktu. Ama nöbetlerimizi aksatmadan tutuyor, eğitimimize devam ediyorduk.

Zorlukların yanısıra doğada olmak, zorluklarla mücadele etmek, yoldaşlarla birlikte olmak çok güzeldi. Karın yağışı, rüzgarın esişi, doğanın sürekli değişimi insanın içini mutlulukla dolduruyordu.

Kaldığımız çadırları ağırlıkta naylondan yapmıştık. İçinde sobalarımız vardı. Rüzgarlı ve yağmurlu havalarda naylon çadırlarda kalmak çok güzeldi. Çadırın altı da naylondu, üzerine kilim, keçe, veya battaniye seriyorduk. Çok soğuk olmuyordu.

Her sabah sporumuzu yapıyor, kahvaltımızı yapıp eğitimimize başlıyorduk. Günlük mutfakçılarımız vardı. Hem ekmek yapıyorlar hem de yemek yapıyorlardı. Nöbetçiler ve tepecilerimiz de kampın güvenliğinden sorumluydu. Uzun bir kış süreci olacağı için ona göre bir eğitim programı hazırlamıştık. En son raporlarımızı yazıp özeleştiri platformlarıyla eğitimimizi tamamlayarak yeni sürece hazır hale geliyorduk. Bu süreçte özel günlerde moral geceleri de düzenlerdik. Herkes o gecelerde yeteneklerini sergiler halaylar çekerdi.

Kış aylarında dağların doruklarında kalmak oldukça zordu. Ama bir o kadar da güzeldi. Her yer aylarca bembeyaz olurdu. Lapa lapa yağan kar her yeri kapatırdı. Böyle günlerde çadırlarımızın üzerini sürekli temizlerdik ki çökmesin. Yine çadırlarımızın üzerini görüntü vermesin diye çamurla sıvardık. Kar çadırlarımızın boyunu aşardı. Rüzgar geceleri estiğinde öyle bir uğultu yapardı ki, bazen korkuturdu bizi. Güneş doğduğunda kar zerrecikleri mücevher taneleri gibi parlardı. Ağaçların dalları karlarla kaplı olduğu için yerlere kadar eğilirdi. Adeta kardan gelinlik giymiş görüntüsü oluşurdu. Nöbet tutarken gece dolunayda sobanın dumanı gümüş rengi bir iz bırakırdı havada.

5 Aralık 1991 tarihinde kampa girdik. Kamp düzeni ve günlük yaşama ilişkin planlama çıkarttık. Kampımız 3000 metre deniz seviyesinde yüksekti. Soğukta ağaçlar yetişmezdi. Bir biz vardık kampta bir de kar fareleri. Başka da canlı yoktu.

1992'nin Şubat ayı sonunda bir arkadaş Varto'ya giderken askerlere esir düşüyor. Yoğun işkenceler sonrası yerimizi itiraf ediyor. Bu bilgiler sonucu 10 Mart 1992'de sabah saat 9'da bir keşif helikopteri kampımızın yakınına kadar gelmişti. Sesleri duyar duymaz mevzilenmiştik. İlerleyen saatlerde 6 kobra helikopteri daha gelmişti ve kamp alanımızı bombalamıştı. Biz de elimizdeki roket ve BKC'lerle karşılık vermeye çalışıyorduk. BKC'yi İsa arkadaş kullandığı için yeri deşifre olmuştu ve helikopterler ona yönelmişti. Atılan roketler sonucu İsa arkadaş şehadete ulaşmıştı.

Akşama doğru helikopterler gitmişti. Hemen hazırlığımızı yaparak kamptan çıkmamız gerekiyordu. Çünkü ertesi gün yine geleceklerdi. İsa arkadaşı uygun bir yere defnetmiştik. Daha sonra karlar eridiğinde gelip onu gömecektik. Uygun bir yere geldikten sonra sabaha karşı mecburen karların içine saklandık. Saatlerce keşif uçakları, helikopterler çevremizde gezmiş ama yerimizi bulamamıştı. Akşam tekrar yola çıktık. Kar yağmaya başlamıştı. Bu iyiydi. Çünkü izlerimiz kaybolacaktı. Uzun bir yürüyüş sonrası eski kamp alanımıza gelerek burada konumlanmıştık. Herkes üzgündü. İsa arkadaşı kaybetmiştik. Tek tesellimiz yoğun bombardımanda başka şehit vermeyişimizdi.

Mücadele arkadaşı Haydar

Kapitalist Moderniteyi Aşmak: Demokratik moderniteye doğru yeni yaşamın teori ve pratikleri

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılın ilk on yıllarını yaşadığımız bu süreçteyiz. Ataerkil uygarlığın son temsilcisi olan kapitalist modernite her alanda büyük bir kaos ve krizi yaşarken, bu kaos aralığının neye ve nasıl evrileceği insanlık açısından temel soru ve sorun durumundadır. Kapitalist sisteme karşı son 200 yıl içinde gelişen toplumsal hareketler, kadın hareketleri, ulusal hareketler de bu soruyu ve sorunu daha da derinleştirme arayışı içine girmiş durumdadır. Bu arayış büyük bir sorgulamayı ifade ederken, sorgulanan sadece kapitalist modernite değil, aynı zamanda temel sorgulama ve çıkış arayış noktası '*alternatif olmanın*' boyutları, ilkeleri, hedefleridir de.

Kapitalist modernitenin, geçmişte içine düşülen hatalardan biri olan salt '*ekonomi*' çözümlemeleri üzerinden yapılan eleştiri-redlerle aşılamayacağı artık bilinen, hissedilen bir nokta olmaktadır. Bu modernite karşısında önemli düzeyde bir karşı duruş, mücadele pratiği geride bıraktığımız yüzyıl içinde yaşandı. Adına ister ulusal kurtuluş mücadelesi diyelim, ister feminist mücadele diyelim, ekolojik mücadele diyelim, ya da sınıfsal mücadele diyelim; tüm ezilenlerin ortaya koyduğu görkemli karşı duruşlar, teorik üretimler ortaya konulmuştur. Toplumsallık adına, kadın adına, ekoloji adına bu kadar bir mücadele geçmişi ve örnekleri olması insanlık açısından büyük çıkışları ve deneyimlerin yaşanmasını sağlarken, halen kapitalist modernitenin ve özellikle onun yaşam biçimlerinin hakimiyetinin aşılamaması, kendini tekrarın yaşanması varolan sorgulama ve arayışların yetersizliğini ve bu arayışlarda yenilenmeye ihtiyaç olduğunu bizlere göstermiştir. Reel sosyalizm deneyimi, ulusal kurtuluş, cins özgürlüğü ya da sınıf karakterli mücadeleler ataerkil sisteme, kapitalist sisteme karşı mücadelede çok önemli aşamaları ortaya çıkarmıştır. Ama bugün itibariyle bakıldığında, bilimciliğin-milliyetçiliğin-cinsiyetçiliğin-dinciliğin kendini üretme gerçekliğine baktığımızda yeni teorilere, yeni bakış açılarına ve deneyimlere ihtiyacımız olduğunu rahatlıkla görebileceğiz.

Karşısında yer aldığımız sistemi eleştirmek, güçlü ve zayıf yanlarını ortaya koymak o sistemi aşmak için yeterli değildir. Rêber Apo, alternatif çözüm arayışlarına dönük belirlemelerini, teorik ve pratik sistem projesini, yani yeni paradigmasını ortaya koyarken; kapitalist moderniteyi tüm yönleriyle ele almaktadır. Kapitalist moderniteyi çözümlerken, sorgularken onun içinde çözüm aramamakta, tam tersine '*sistem içinden çıkmanın*' temel çözümü yaratacağını ortaya koymaktadır. Rêber Apo ilk adım olarak kapitalist sistemin bilgi yapısını köklü eleştiriye tabi tutmaktadır. Ama bunun yanında karşıt olarak kendini konumlandıran hareketleri de bu bilgi yapısını aşamadıkları için eleştirmektedir.

Ne yapmalı? Nasıl yapmalı? Nasıl yaşamalı?

Rêber Apo şunları belirtiyor: 'Kapitalist dünya sisteminin bilgi yapısı, en az iktidar ve üretim-birikim aygıtları kadar kriz yaşamaktadır... Avrupa merkezli bir bilgi yapısı olan sosyoloji, aslında pozitif bilim heveslilerinin fizik, kimya ve biyolojide olduğu gibi, toplumu da benzer bir olgu sayıp, aynı yaklaşımlarla izah etme idiasından öteye gitmemektedir. Çok farklı bir doğaya sahip olan insan toplumunun nesnelleştirilmeye cesaret edilmesi, sanıldığının aksine aydınlanmaya değil, daha sığ bir putlaşmaya yol açmaktan kurtulamamıştır. Ulus-devletlerine bilgi yapıları sunmak için işe koşturulan Alman ideologlarının felsefe açılımlarının, İngiliz ideologlarının ekonomi-politik bilimiyle Fransız filozoflarının sosyolojilerinin birer iktidar ve sermaye birikim aygıtlarını meşrulaştırma araçları olduğunu, günümüz bilim tartışmaları yeterince açıklığa kavuşturmaktadır... Fakat bunları söylemek sorunu çözmüyor. Karşıt görüş olarak ortaya çıkan Marks-Engels sosyalizminin veya sosyolojisinin de toplumun en kaba (vulger) bir yorumu olduğu yeterince açığa kavuşmuş bulunmaktadır. Tüm karşıtlık iddialarına rağmen, bunların kapitalizmin resmi ideolojisi olan liberalizmden daha fazla kapitalizme hizmet etmekten kurtulamadıklarını, reel sosyalizm, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş akım, hareket ve devlet sistemlerinden yeterince anlayabilmekteyiz. Çok soylu mücadele geleneklerine rağmen, hem de ezilen sınıf ve uluslar adına bu duruma düşülmesi, bilgi yapılanmalarıyla yakından bağlantılıdır. Dayanılan bilgi yapılanmaları olumlu ve olumsuz yanlarıyla bir bütün olarak arzu edilenin hilafına sonuçlar üretmişlerdir. Temel paradigma ve yapılanmalarında ciddi bir kusur ve yanlışlıklar zinciri olmasaydı, bu sonuçlar kolay ortaya çıkmazdı. Diğer bir karşıt akım olarak kendini dayatan aşırı görecilik kuramları da, kapitalist dünya sisteminin bilgi yapıları olmaktan kurtulmaları şurada kalsın, belki de aşırı bireyselliklerinden ötürü kapitalizmin bireyciliğine en fazla hizmet etme mazhariyetine eriştiklerini söyleyebilirler. Anarşist yaklaşımlar da buna dahildir. Kapitalizmi eleştirmek, kapitalizme çok karşı olduğunu söylemleştirmek, sıkça görüldüğü gibi ona hizmetin etkin bir yolu olmaktadır. Bunda da temelde paradigmatik bakış, bilgi yapılarındaki yetersizlikler ve yanlışlıklar rol oynamaktadır.' (Abdullah Öcalan, Özgürlüğün Sosyolojisi eserinden, syf:16)

''Ortadoğu'da devrim Batı merkezli düşünce yapılarıyla, pozitivist bakış açılarıyla yapılamaz. İktidar perspektifinden, devlet arayışından, en başta da egemen erkek-köle kadın ikileminden kendini kurtarmış arayışlar alternatif olabilir, alternatif sistemi yaratabilirler.''

Rêber Apo'nun üstünde durduğu temel noktalardan biri de '*peki çıkış ne olmalı*' sorusu olmaktadır. Rêber Apo, kapitalist modernitenin ve onun bilgi yapılarının bir '*kader*' olmadığını, '*çıkışı ve çözümü*' ortaya koyacak bir tarihsel ve toplumsal analize, paradigmaya ve projeye gereklilik olduğunu ortaya koymaktadır. İnsanlığın geldiği aşamanın bu olduğunu belirlemektedir.

Dünya genelinde kapitalist modernitede yaşamanın bir '*kader*' olmadığına inanan, bunun için düşünen-yazan-mücadele edenler Rêber Apo'nun ortaya koyduğu yeni paradigmayı, bu temelde temelleri atılan Rojava Devrimi'ni tanımak-anlamak ve ortaklaşmak için anlamlı bir buluşmayı Hamburg Üniversitesi'nde gerçekleştirdiler. 3-5 Nisan 2015 tarihleri arasında Almanya'nın Hamburg şehrinde gerçekleştirilen "*Kapitalist Moderniteyi Meydan Okumak 2: Kapitalist Moderniteyi Teşrih Etmek - Demokratik Moderniteyi İnşa Etmek*" adlı uluslararası konferans, kapitalist modernite güçlerinin Ortadoğu'dan Latin Amerika'ya, Afrika'dan Asya'ya kadar tüm insanlığa dönük saldırı dalgasını yükselttiği bir dönemde gerçekleşti. Konferansa 20 farklı ülkeden alternatif arayış sahipleri katıldı. Üç gün boyunca kapitalist modernite kadar, hatta daha fazla '*ne yapmalı, nasıl yapmalı, nasıl yaşamalı*' sorularına cevaplar arandı, tartışıldı, paylaşıldı ve ortaklaşıldı. Kürdistan özgürlük mücadelesinin Kürdistan'da ve Ortadoğu genelinde inşa etme aşamasına ulaştığı demokratik moderniteyi alternatif çözüm perspektifi olarak ele almanın önemi ve gerekliliğine vurgular yapıldı. Konferansın çarpıcı yanları da oldu. Kapitalist moderniteyle sorunu olan, itirazı-redleri olan kadın ve erkekler, özellikle de genç bir yapı konferansı sonuna kadar takip ettiler, soru sordular, sunum yaptılar, eleştirdiler, ortak hayallerini ve taleplerini dile getirdiler.

Konferansa dünya çapında düşünce ve çalışmalarıyla tanınan akademisyen, araştırmacı, siyasetçi ve uzmanlar da katıldılar. Marksizmin duayenlerinden olarak bilinen Prof. David Harvey'in yanısıra, Prof. John Holloway, Prof. David Graeber, Prof. Elmar Altvater, Janet Biehl, Dr. Radha D'Souza, Dr. Muriel Gonzales Athenas, Dr. Sabine Rollberg katıldılar. Rêber Apo'nun düşünceleri, Rojava Kürdistanı'nda yaşanan devrim ve demokratik konfederalizm modelinin hayata geçirilme çabaları bu isimleri bir araya getirdi. Dikkat çeken bir yan konferans eski kuşak marksistler ile yeni kuşağı biraraya getirdi. Konferansta genç kuşaktan yana '*Ortodoks marksist söylemlerin aşılması*'na dönük eleştiri ve düşünce oldukça önemliydi. Çünkü 21. yüzyılın çözüm arayışları açısından marksist perspektifte de bir değişim ve yenilenme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Hamburg konferansında dile gelen değerlendirmelerden biri de bu oldu. Rêber Apo'nun marksizme dönük eleştirileri, özelde de '*yeni bir emek-değer teorisine ihtiyaç olduğu*' belirlemesi önemli bir tartışma zeminini de yarattı. Konferansa katılan akademisyenlerin buna dönük özgün bir tartışma sürecini başlatma, yine Rêber Apo'nun bu konudaki düşünce-eleştiri ve önerileri temelinde ele alma ve tartışma istemleri önemli bir sonuç oldu.

Kapitalist sistem ömrünü tamamlamış, iflas etmiş bir sistem olarak tarif edilmektedir. Ama bu sistemin en kurnaz yanının da insanlarda yarattığı '*kapitalizmi aşamayız*' söylemine inanç olduğu açıktır. Anlamını yitiren yaşam, birey-toplum dengesizliği, ekolojik çöküntü, sömürünün sınır tanımazlığı, sistemli ve sürekli uygulanan kadın katliamları, şiddet ve savaş kültürüne dayalı dünya siyasetleri karşısında insanlığa ve alternatif çözümün gerçek sahiplerine empoze edilen bu inançtır. Konferansa katılan David Graeber da günümüzde insanlığın yaşadığı bu durumu '*çağdaş-gönüllü kölelik*' olarak tarif etmiştir. Bu durum alternatif sistem arayışçıları açısından yaşanan kaos gerçekliğini ifade etmektedir.

Ortadoğu'dan yükselen sosyalizm

İşte bu noktada Rêber Apo'nun yeni paradigması, Rojava başta olmak üzere Ortadoğu coğrafyasında yaşanan yeni doğuş, Ortadoğu sosyalizmi karşımıza çıkmaktadır. Batı düşünce merkeziliğinden, pozitivist zihniyet kalıplarından, onun özne-nesne ayrımından kendini kurtaramayanların alternatif sistem inşasından ziyade varolanı '*devrim-sosyalizm*' adına tekrarladığı artık tartışma götürmez. Ortadoğu hakikati açısından olduğu kadar, insanlık hakikati açısından da, Rêber Apo'nun ortaya koyduğu 'Demokratik sosyalizm' çıkışı, marksizme-sosyalist dünyaya yeni bir nefes, yeni bir hamle olmaktadır. Ortadoğu'da devrim Batı merkezli düşünce yapılarıyla, pozitivist bakış açılarıyla yapılamaz. İktidar perspektifinden, devlet arayışından, en başta da egemen erkek-köle kadın ikileminden kendini kurtarmış arayışlar alternatif olabilir, alternatif sistemi yaratabilirler. Hamburg Konferansında önü açılan bir diğer tartışma kapısı da bu oldu: Ortadoğu'da yükselen yeni demokratik sosyalizm.

Konferansa damgasını vuran temel noktalardan birinin de '*kadın özgürlüğü merkezli alternatif toplum inşası*' bakış açısı ve deneyimleri olması çok önemliydi. En çarpıcı bulunan ve ortaklaşılan boyut bu olmuştur. Rêber Apo'nun dünya feminist hareketleri açısından taşıdığı anlam konferansta ele alındı. Konferansta Feminizm ve Kürtler başlığıyla yapılan sunum sırasında bir katılımcı '*Öcalan'ın kadın özgürlüğü belirlemelerinden etkilenen feministler var mı*' sorusu karşısında, salonda bulunan bir grup Feminist aktivistin ellerini kaldırarak '*evet, biz*' demesi oldukça önemliydi. Rêber Apo, demokratik konfederalizm sistem inşasında kadına '*öncülük*' rolünün dışında, tüm sistem inşa güçlerine '*kadın özgürlüğünü merkezine alan*' bir bakış açısına, zihniyetine ve yaşam biçimine kendilerini ulaştırma sorumluluğunu vermiştir. 5 bin yıl içinde iki büyük cinsel kırılma yaşayan kadının kendini demokratik konfederalizmin kurucusu ve yürütücüsü olma düzeyine getirmesi kadar, 3. cinsel kırılmanın da erkek zihniyet ve sisteminde yaşanması gerektiğini ortaya koymuştur. İlk kölelik, ilk sömürü kadın üzerinde kurulan iktidar ilişkisiyle başlamıştır. Bu nedenle ilk temel ve büyük çelişki bu iktidar ilişkisinin çözülmesi temelinde alternatif sistemin ve yaşamın inşa edilmesidir. Burada kadının köleci sistemin tüm oyunlarına -aşk yalanlarına- kurnazlıklarına düşmeden, erkeğe göre değil, özgür yaşamın ahlaki politik toplumsal sistemine göre kendisi, yaşamı, toplumu hakkında söz-karar hakkına ulaşması gerektiği açıktır. Kadının tüm ataerkil-kapitalist sistem kurumlaşmalarını (evlilik-aile-devlet vb) sorgulayarak, kendi özgün ve özerk kurumlaşmalarını kurup, bunları toplumsallaştırması temel bir hedef olarak ortaya konulmuştur. 30 yıllık Kürdistan Özgür Kadın hareketi ve Rojava Devrimi'nde somutlaşan kadın özgürlüğü merkezli toplumsal inşa ve özsavunma pratiği en heyecan yaratan ve en çok sahiplenilen boyut olmaktadır. Kürdistan ve Ortadoğu demokratik sosyalizm devriminin temel karakteri nedir denilirse; '*kadın devrimidir*' demek hakikate saygı anlamına gelecektir.

Hamburg Konferansında ele alınan, Rojava, Kuzey Kürdistan ve özelde Kobanê için tartışılan alternatif ekonomi konusu da alternatif sistem arayışçılarının yoğunlaştığı, sorguladığı konu oldu. Kapitalist sistemin ekonomi değil, ekonomi karşıtı olduğu önemli bir tespittir. Bununla birlikte demokratik-komünal ekonominin inşası da aciliyetini hissettiren bir boyut olmaktadır. Yeni ekonomi anlayışının ve inşasının kapitalist saldırılardan kendini koruyarak gerçekleştirilmesi, ekolojik endüstri ile birlikte geliştirilmesi gerektiği önemli bir boyutu ifade etmektedir. Halkların, kadınların, toplumların topraklarından koparılması, yoksullaştırılması temel ekonomik saldırı yöntemlerinden olmaktadır. Kadınların, toplumların yaşam ve üretim alanlarından, topraklarından kopartılarak göçe, mülteci̇leşmeye, şehirlere savrulmaları aslında toplumun komünal köklerini kurutmak anlamına gelmektedir. Ninova'da, Şengal'de, Musul'da katledilen-göç ettirilen halklar, inançlar Ortadoğu'da inşa edilecek demokratik komünal yaşam sisteminin kök hücrelerini bağırlarında taşıyorlardır. Ortadoğu Devrimi'nin temelleri bu halklar-kadınlar-inançlar-kültürler üzerinden yükselecektir. Demokratik komünalizm, farklılıkların ortak-birlikte yaşaması demektir. Tek'liğe mahkum edilmiş bir coğrafyada, insansızlaştırılmış topraklarda kültür de ekonomi de yoksullaşacaktır, bitme noktasına gelecektir.

Bu anlamda ekonomi-kadın-toplumdoğa bağını güçlü sağlamak, yaşam alanlarının ve toprakların güçlü savunulması, özsavunma görevinin de aksatılmaması gerektiğini bizlere göstermektedir. Hamburg'daki "*Kapitalist Moderniteye Meydan Okumak*" konferansına skype üzerinden görüntülü katılan Kobanê'deki YPJ'li kadın özsavunma temsilcileri önemli belirlemeler yaptılar. Kobanê'de savunulanın sadece bir kent değil, bir dünya, kadının, insanlığın geleceği olduğunu bir kez daha gözler önüne serdiler.

Rêber Apo'nun kapitalist sistem kadar, hatta daha fazla üzerinde durduğu '*Demokratik Moderniteyi inşa etmek*' başarıldıkça, bu '*yol*'da kararlı, heyecanlı, coşkulu, büyük özgürlük aşklı yüründükçe '*kapitalist modernite aşılacak*'tır. Yol bitmeyecektir. Ama yürüyüş, arayış, üretim-paylaşım hep devam edecektir. Özgür yaşam da bu değil midir?

Zelal AMED

Dönemin devrimci hamlesi yerinden yönetimi örgütlemektir

Azami kâr ve sermayenin sürekli birikim eğilimi, yerelin ve bölgeselin kimliğini ne kadar tasfiye ederse o kadar güvenceye kavuşacağının bilincindedir. Homojen ulus-devlet yerel ve bölgesel gücü kırmak ve kültürünü tasfiye etmekle ulusu güçlendirdiği ve ulusal kültürün birliğini sağladığı ideasındadır. Gerçekleşen ise bir avuç oligarkın güç ve sömürü tekelidir. Hukuk ve kültür birliği bu güç ve sömürü tekelinin meşruiyet aracı olarak işlev gördüğü halde, devletin ve ulusun temel nitelikleri arasında sayılır. Daha da vahim olanı, demokrasi için böylesi bir homojenliğin ideal koşul olduğuna ilişkin ideadır. Köleliğin genel koşulu olarak buna anlam vermek mümkündür. Eğer demokrasi yerel ve bölgesel olanın özgür ifadesi ve kendini yönetmesi değilse, başka türlü nasıl tanımlanabilir? Açık ki, homojen ulus koşulları esas alınarak demokrasi inşa edilemez. Birey, yerel ve bölgesel olan kendini ifade etmedikçe, kültürel çıkarlarını savunmadıkça demokrasi gerçekleşemez. Devlet eliyle ulusçuluk ne kadar yerelin, bölgenin ve bireyin demokratikleşmesinin inkarıysa, demokratik ulusçuluk da tersine o denli yerelin, bölgeselin ve bireyin demokratikleşmesidir.'' Önder Apo

Ulus devlet ve gittikçe yayılan-derinleşen iktidar örgütlenmesi insanlığı nefes alamaz duruma getirirken yeni bir arayış dönemi daha başlamakta ya da var olan arayışlar daha da yoğunlaşmakta, tüm düşünce ve pratik alanlarda çözüm olanakları tartışılmakta, denenmektedir. Sorun iktidar alışkanlıklarını aşmak olunca her şeyin üstü derin bir sır perdesi ile kapanmakta en olası çözümler '*ütopize*' edilmekte. Sorunun kaynağı olan iktidar kendini çözümün de temel arayıcısı gibi sunup çözüm üretmesi gereken alanları gasp edince her çözüm arayışı bir yerden sonra iktidar tekellerinin kontrolüne girmekten kurtulamıyor. Bu arayışların kimi daha düşünce aşamasındayken kimi uygulamaya geçirilmeye çalışılırken kimi ise uygulama sırasında kontrol altına girmekte nihayetinde toplumsal kriz derinleşmeye devam etmektedir.

Doğru çözümler için gerekli ilk adım sorunların doğru tespitidir. En büyük zihin bulanıklığı aslında bu aşamada yaşanmaktadır. Günümüzün temel sorununu çok karmaşık ifadelerle bulandırmak hükümranların en büyük ustalığı olsa gerek, mesela bugün dünya nüfusunun yüzde 99'u çok ağır sorunlar yaşandığı konusunda iknadır. Ama sorun nedir noktasına gelindiğinde sapla saman karıştırılıyor. Çok tali meseleler en temel tarihsel toplumsal sorunlar gibi algılanırken kimisince en temel meseleler birilerinin ideolojik çarpıtması-kışkırtması olarak kabul ediliyor. Örnek olarak kredi-faiz dünyanın en temel sorunu olarak algılanırken çoğunluk tarafından demokrasi, özgürlük sorunu çok da görülmez ya da basit birer hükümet politikası gibi ele alınır. Bu yüzden de '*demokrasi*' en çok da iktidara talip partilerin tabelalarını süslemekte, (burada kullanılan anlam da gücü merkezileştirme anlamındadır ki iktidarla anlamdaştır.) demokrasi toplum içinde, düşünsel alandaysa hak ettiği yeri alamamaktadır.

Yerele dayanmayan her güç birikimi bir iktidar biçimidir

Demokrasi ihtiyacı her ne kadar tüm halklar ve toplumsal kesimler tarafından kabul edilse de bunun bir örgütlenme formu olması gerektiği en az üzerinde durulan husustur. Yani demokrasi nasıl bir toplumsal-siyasal bir ağ içinde olanaklıdır, nasıl örgütlendirilmelidir, en geniş katılım nasıl mümkündür, tüm toplumsal kesimlerin temsiliyeti ya da doğrudan dahil olması nasıl sağlanabilir, bu konularda dünya genelinde kimi arayışlar, doğru yönde gelişmeler olsa da yaşadığımız kriz durumundan, insanların politik duyarlılıklarını yitirmelerinden bunun çok yetersiz olduğu çok çarpıcı bir şekilde anlaşılmaktadır.

Öncelikle iktidar tanımlarımızı gözden geçirmek gerekiyor. İktidar toplumsal sini ontolojik olarak tehdit eden onca unsura rağmen bugün olduğu gibi varoluşsal bir kaosa girmesini engelleyen temel sebeplerin başında yerinden yönetime her zaman geniş bir alan bırakmasıdır. Son cümleyi güncellersek, uygarlığın en temel kaos sebebi tüm dünyayı tek bir klan gibi yöneteceği iddiası ve bunun için dizginsizce kullandığı ulus devlet canavarı ve onun son hamlesi globalizmdir.

Farklılıkları yok etmeyi, toplumu doğasına aykırı bir şekilde tek tipleştirmeyi, yerel ve bölgesel olanı tasfiye etmeyi önüne koyan bu sistem artık toplumlara sadece kaos getirmektedir. Her ne kadar özellikle 19. yüzyıl toplumların varlıklarını koruması, geliştirmesi için bir tür merkezileşme eğilimi açığa çıkardıysa da günümüz bunun tersini dayatmaktadır. Ya merkezi sistemlerle çatışarak ya da sözleşmelerle yerel ve bölgesel yönetimler, hakları olan yetkileri almak durumundadır. Bunun farkına varan Avrupa bir yandan AB ile sınırları esnetmek isterken (her ne kadar serbest pazar amaçlansa da asıl tetikleyen tarihsel-toplumsal eğilim, ulus devletin sürdürülemezliğidir) diğer yandan Avrupa Yerel Yönetim Özerklik Şartı ile yerel yönetimlere gasp ettikleri yetkilerinin bir kısmını 150 yıl sonra iade etmeye çalışıyorlar. Sistem kendini sürdürmek için yapıyor olsa da bu koşullar toplumun tekrardan güçlenmesi, örgütlenmesi için kimi avantajlar sağlıyor. Bu koşulların en iyi şekilde değerlendirilmesi yani hem sistem içinden hem de tamamen sistem dışından sistem dışı'lığı (ahlaki ve politik toplumu) örgütlenmesi en doğru mücadele yolu olmaktadır.

''Yerel ve bölgeselden kopuk birey, kimlik bakımından zayıf olduğu oranda hakikatten de yoksundur. Tersine, ne kadar bölgesel ve yerel kültür temsiline sahipse, hakikat değeri o denli yüksektir.''

Demokrasinin ilkesel bir koşulu olarak yerinden yönetimi ve yerinden yönetimin en doğru biçimi olarak demokrasiyi örgütlemek bu dönemin en devrimci hamlesi olmak durumundadır...

gücün merkezileştirilmesi, merkezin dışında kalanın etkisizleştirilmesi, etkisizleştirilmesi olarak geliştirebiliriz. Dolayısıyla yerele, tabana dayanmayan her güç birikimini iktidar olarak tanımlamak doğrudur. Toplumun topluluk olmakla başlayan ve ulus devlete gelen sürece kadar ki tüm tarihi boyunca temel örgütlenme biçimini yerel ya da yerinden olarak tanımlamak da doğrudur. Bu toplum örgütlenme biçimi tüm toplumsal farklılıkların yaşamasına olanak sunan yegane biçim olarak tüm tarihsel ilerlemede ve her tarihsel aşamada kendini sürdürmüştür.

Aslında uygarlığın krizli doğasına rağmen devam edebilmesine ve kendi-

Önder Apo yerel yönetim için, ''*Birey, yerel ve bölgesel olan kendini ifade etmedikçe, kültürel çıkarlarını savunmadıkça demokrasi gerçekleşemez… Demokratik toplum yerel birimler üzerinde gerçekleşen unsurların başında gelmektedir*'' belirlemelerini yapmaktadır.

Bu belirlemelerden de anlaşıldığı gibi yerel (yerinden) yönetim ve demokrasi ilişkisi keyfi bir ilişki değil zorunlu bir ilişkidir. Demokrasiyi herkesin en aktif ve en geniş ölçekte toplum yaşamına katılması olarak ele aldığımızda bunun en olası yolunun yerinden yönetim biçimi ve yerel yönetim üzerinden katılım olduğu aşikardır. Çünkü merkezin yereli temsil etmesi en demokratik seçim koşullarında bile neredeyse imkansızdır.

Her yerel, toplumsal doğa gereği farklılıklar taşır ve her farklılık toplumsal yaşama katkıda bulunduğu sürece kendini devam ettirmek ister. Farklılık topluma sunacak katkısı bittiğinde değişir zaten ama merkezleşme, iktidarlaşma ve en kesin iktidar biçimi olan ulus devlet bu farklılıkları zorla yok etmeye çalışır. Demokrasi ise yerelliği esas alır çünkü yerellik demokrasinin en uygun yaşam ortamıdır. Yani demokrasi ve yerel yönetim karşılıklı birbirlerini besleyen koşullar sunduğu ve farklı koşullarda yaşam şansları olmadığı için birbirlerini zorunlu kılarlar. Demokrasi, insanın toplumsallığının gereğine en uygun yönetim (sadece politik kararlar alma konusu değil 'toplumun beyni' anlamında günün her dakikasında olan yani yaşam biçimi olarak yönetim) biçimidir. Demokrasi, toplumun özgür gerçekleşmesinin biçimidir, yerel yönetim de demokrasinin biçimidir.

Ortaçağ sonlarında kırda bir tür merkezileşmeye doğru yol alan derebeyleri kırsal alanda keskin bir tahakküm oluşturuyorlardı. Surla çevrili bu alanın dışında kalan kentlerdeki zanaatkarlar, tüccarlar, esnaflar localar aracılığıyla yönetimlerini oluşturdular. Kentin kendi kendisini yönetme organı olarak belediyeler ('surların dışında kalan' anlamındadır) toplumsal örgütlenmeye son derece demokratik bir biçimde katılmış oldu. Burjuvazinin yani kent soylularının iktidar olması ve ulus devletin doğuşu ile bu demokratik muhteva büyük zarar görse de hala '*belediye*' iktidarın surlarının dışında bir yönetim oluşturmak için önemli bir yönetim alanı olabilir.

Bunun için kimi tarihsel tecrübeler de var. Örneğin Paris Komünü bütün yönetimi Paris belediyesi üzerinden yürüttü, yine ABD'nin New England eyaletleri birliğe katıldıkları günden itibaren hep en temel yönetim mekanizması olarak kasabaya dayalı, herkesin katıldığı, nerdeyse tüm kamu görevlilerinin seçimle geldiği bir yapıyı günümüze kadar korumaktadır. Zapatistler uzun zamandır kontrol ettikleri tüm bölgelerde '*Özgür Belediyeler*'e dayalı bir yönetim oluşturmaya çalışıp ve ciddi sonuçlar da elde ediyorlar. Ve daha birçok örnekten bildiğimiz gibi belediyeler yerel yönetimi geliştirmek için büyük olanaklar sunuyor. Bunun içindir ki Önder Apo heyetle yaptığı bir görüşmede DBP'nin elindeki belediyelere dair ''*belediyeler, sistemin içinden sistem dışı çözümü geliştirebilirler*'' diyor. Yerel yönetimlerin temel bir alanı olarak bu şekilde belediyeleri öngörmek gerekiyor.

Yerinden yönetim ve kurumları

Yerinden yönetim devletin-bürokrasinin karanlık dehlizlerinde toplumsal hiçbir soruna cevap olunamayacağı bilinci ile demokratikleşir ama büyük, farklılıklarla dolu ve sonderce karmaşık olabilen toplumsal sorunlar, ihtiyaçlar tek bir kurumla sağlanacak kadar basit de değildir. Hatta toplumu dağıtılmış, apolitize edilmiş durumundan kurtarmak, her bireyin katılımını sağlamak ve tüm toplumsal ihtiyaçlara cevap olabilmek

için yoğun bir örgütlülük içinde olacaktır. '*Yaşama dair her alanda*' örgütlenmek esastır. Bu örgütlülüğü birkaç cümle ile sıralarsak: Köylerden ve sokaklardan başlayan ve o yerleşim biriminde yaşayan herkesin katıldığı komünler... Komünlerden seçilenlerden oluşan mahalle-bölge meclisleri... Bu meclislerden seçilenlerin oluşturduğu ilçe-il meclisleri, kent meclisleri ve devam eder. Aynı zamanda her aşama tüm yurttaşların denetimine, istediği zaman gelip takip etmesine açıktır. Bu sıraladığımız siyasi yapısı aynı şekilde ekonomik ve sosyal yapısı da var olacaktır.

Her yerleşim birimi için tek tek değerlendirmeye gerek yok ama konunun pratik boyutlarına da değinmek daha açıklayıcı olacaktır. En küçük yerleşim birimi olması, nispeten daha demokratik yapısı, toplumsal gelişimin ve varoluşunun da kökeni olmasından dolayı kırsal alandaki komünler daha sade bir yapıya sahip olacaktır. Kentlerde ise hem toplumsal yapı daha karmaşık olduğundan hem de uzun süre iktidarın merkezi olması, hatta kimisi iktidar tekellerince kurulduğundan dolayı yerinden yönetim kurumları da daha karmaşık olacaktır.

Yerinden yönetim her ihtiyaca göre örgütlendirilmiş kurumlarla hasıl olabilir. İki temel kurumsal yapı öngörebiliriz: Uzmanlık kurumları diyebileceğimiz iş kurumları ve hem bunların politikasının belirlendiği genel karar kurumları. Örneğin sağlık alanlında sağlıkçılardan oluşan icracı da diyebileceğimiz sağlık kurumu bir de sağlık politikasının da belirlendiği kent meclisi. Demokratik karakteri gereği elbette birileri karar alır birileri yapar durumunda olmayacaktır ama tüm geneli ilgilendirecek olan bir konunun genelin kararına ihtiyaç duyacağı da açıktır. Ya da komünal ekonomi kurumları… Ekonomi politikası herkesi ilgilendirir o halde herkesin yer aldığı karar süreçlerinden geçmelidir. Tabii icra konusu bu konuda eğitim almış uzmanların işi olacaktır.

Genel anlamda kurumların katılımı için icra ve yönetim kurumlarının ortak karar aldığı yapılar olmalıdır. Aksi takdirde toplumsal kurumlar birbirinden koparılmış olur ki mevcut devletçi sistemin yaptığı da bundan çok farklı değildir. Eğitimcinin sağlık, sağlıkçının politika, kültür için, toplumun hiçbir alan için söz söyleme hakkı yoktur en çok kendi alanları hakkında söz hakları olabilir ama yine de belirleyen nerdeyse mutlak anlamda devlet ve onun toplumdan kopuk bürokratik aygıtlarıdır. Yerinden yönetim bunu kesinlikle aşmak, kurumların doğru katılımını sağlamak şeklinde işlevli ve toplumsal kılınması yönünde büyük bir çıkıştır.

Eğitimin yerelleştirilmesi

Demokrasi yıllardır kökleşmiş iktidar zihniyetini toplumsal zihniyetten söküp atmakla mümkün olabilir ancak. Bunun için toplumun bütün zihniyet alanlarında ciddi bir mücadele kaçınılmazdır. Toplumun ruhsal yanını ifade eden kültür sanat alanından tutalım bilimsel kavramlarını temize çekmeye kadar büyük bir zihniyet mücadelesi gereklidir. Böyle bir mücadelenin en başat yolu elbette eğitim olmaktadır. Dolayısıyla toplumun özgürlüğünü ve iradesini yaşayabilmesi için öncelikle eğitimle başlamak, toplumsal eğitimi oturtmak gerekmektedir. Toplumsal kurumlar maddi yapıyı oluştururken eğitim manevi yapıyı yeniden inşa edecek. Çocuklardan tutalım yaşlılara kadar yani klişe ile ifade edersek yediden yetmişe herkesi kapsayacak bir program yerinden yönetim birimlerinin ilk ve en uzun vadeli görevidir.

''Birey toplumdan koparılıp apolitize edildi, yurttaşlıktan düşürüldü, kendi hakkındaki hiçbir karar sürecine dahil ol(a)mayan, toplumsuz birey vatandaşlaştı. Mevcut düzen bireyin toplumsuzunu ama mutlak anlamda bir devlet üyeliğini dayatıyor. Birey devletsiz olabilir ama mutlak anlamda bir toplumsal varlık olmasını şart koşmak gerekiyor.''

Kadına yer verelim diye karar alan bir demokratik yerinden yönetim yoktur, ancak kadın katıldığında demokratik-yerinden olabilen bir yönetim söz konusu olabilir.

Güncel olarak birçok çatışmaya sebep ya da zemin olan, dil, inanç ve mezhep ayrılıkları, yerinden yönetimle aşılabilir ancak. Eğitimin yerelleştirilmesi demek yerel özelliklerden birinin diğer tüm yerellere dayatılmasını engeller. Anadilde eğitimin merkeziyetçi zihniyet ve merkezi eğitim programları ile sağlanabilmesi neredeyse mümkün değildir. Ama yerellere verilen eğitim hakkı ile her dilin, her mezhebin, her inancın rahatlıkla eğitim programlarında yer edinmesi ve kimi dillerin antik ('yaşayan dil'ler diye isim takılması, 'sadece şans eseri çöpe atılmaktan kurtulmuş' demektir) derecesine düşürülmesini o dili konuşanların rahatça kendi zihniyet ve kültürleri ile insanlığa katkı sunabilmesini sağlar. İnançların kendini özgürce ifade edebilmesi inanç kurumları kadar eğitim sisteminde bu inançlara yer verilmesi ile olabilir. Yani kamusal alanın inançlara kapatılması değil tüm inançlara aynı mesafede olmasa sağlanmalı bunun için de yerinden yapılması yönetilmesi gereken kurumların başında eğitim gelmektedir.

Her öz'ün kendi biçimini oluşturması gibi her biçim de kendi özünü oluşturur. Mimariden tutalım müziğe, siyasi kurumlardan tutalım sinemaya kadar biçimi olan her şey kendine uygun olan öz'ü potansiyel olarak taşır ama bunu açığa çıkarmak, topluma mal etmek eğitimin görevidir. Kendini bu noktada güçlü örgütlemeyen hiçbir sistemin uzun süre yaşama şansı yoktur. Yani belki yok olmaz ama toplumsal belirleyiciliği olamaz. Mevcut iktidarcı, cinsiyetçi toplumsal yapının kurumsal yapılarla değiştirilmesi de ancak onun zihinsel alanda eğitim yoluyla aşılması ile mümkündür. Paneller, forumlardan kreşlere, akademilerden sanat okullarına kadar büyük bir eğitim ağı örgütlemeyi aşama aşama bugünden başlayıp örgütlemek en acil görevlerdendir.

Güç merkezleşip iktidar gelişmeye başlayınca bireyin etkisizleşmesi süreci de başladı. Bugün neredeyse kendisi ile hiçbir konuda duyarlılığı olmayan, sürü-robot düzeyine indirgenen bir vatandaş tipine ulaşıldı. Elbette mutlak olarak böyle değil ancak genel anlamda hakim olan budur. Birey toplumdan koparılıp apolitize edildi, yurttaşlıktan düşürüldü, kendi hakkındaki hiçbir karar sürecine dahil ol(a)mayan, toplumsuz birey vatandaşlaştı. Vatandaş ve yurttaş anlamdaş olarak sözlüklerde yer alsa da biz vatandaşı devlet üyeliği, yurttaşı ise toplumsa birey olarak ele alıyoruz. Yani mevcut düzen bireyin toplumsuzunu ama mutlak anlamda bir devlet üyeliğini dayatıyor. Bu bağıntıyı tersine çevirmek en büyük toplumsal çıkışların başında geliyor. Yani birey devletsiz olabilir ama mutlak anlamda bir toplumsal varlık olmasını şart koşmak gerekiyor.

Önder Apo ''*Yerel ve bölgeselden kopuk birey unsuru, kimlik bakımından zayıf olduğu oranda hakikatten de yoksundur. Tersine, ne kadar bölgesel ve yerel kültür temsiline sahipse, hakikat değeri o denli yüksektir*'' demektedir. Yani bireyi toplumsal, politik varlık konumuna tekrar kavuşturmak yerinden yönetimin sağlayacağı zeminle olanaklıdır. Mevcut sistem içinde birey bu kimliğinden koparılmaya çalışılıyor. Politikaya katılım hakkı devlet politikası düzeyinde, soyut ve nerdeyse sadece uzun periyotlarla oy verme hakkı ile sınırlıdır. Yerinden yönetim ise tam aksine bireyi bu varoluşsal yapısına tekrardan ulaştırmak için her aşamada onun yurttaşlık hakkını ve katılım görevini yerine getirmesi için olanak yaratır. Her çalışma biriminde görev üstlenebileceği gibi her karar sürecinde aktif yer alabilir. Böylece hem toplum tekrardan toplum tarafından yönetilirken her birey de hakikate ve insani doğasına ulaşabilir.

Yerel yönetim ve kadın

Yerinden yönetimin alternatif olduğu merkeziyetçi sistemin doğuş koşullarının başında cinsiyetçi otoritenin gelişimi, bunun kadını toplumdan tasfiye etme girişimi ve bunun üzerine inşa edilmiş uygarlık tarihidir. Kadını tasfiye etmeye odaklı bir kurumlar karmaşasıdır devlet. Çünkü kadın eninde sonunda hortlayıp değiştirebilecek potansiyele sahip en geniş toplumsal kesim ve kimliktir. Şüphesiz gençler, ezilenler, yok sayılan kültürel varlıklar, emeği sömürülenler, hepsi mevcut sistemi aşındırma potansiyeli taşıyan ciddi toplumsal kesimlerdir ama en büyük, tarihi kökeni en güçlü ve en derinlikli toplumsal kesim kadınlardır. O yüzden sistemi asıl değiştirme gücü taşıyan kadınlar, alternatif toplumun en büyük gücü olmak durumundadır ve bu alternatif toplumsal örgütlenme en çok da kadına yer verecektir. Başka türlü karşıtına dönüşmekten kurtulamaz.

Kadın hem özgün örgütlenmesi hem de genel örgütlenme içinde, tarihi başlatan yeteneğini özgürce toplumsal pratiğe geçirmelidir. Toplumu hep yarım bırakan sebeplerin başında kadının fiziken toplumsal kurumlarda yer alamaması kadar yer alsa bile burada gerçek potansiyelini ortaya koyamaması gelmektedir. Tarih boyunca kimi kadına yer verme girişimleri olsa da hep çok ciddi yetersizlikler yaşanmıştır. Ancak Önder Apo'nun geliştirdiği ve Kürdistan Özgürlük Hareketi tarafından uygulamaya konan eşbaşkanlık sistemi önemli devrimci hamlelerden biridir. Bu eşbaşkanlık sisteminden de anlaşıldığı gibi her yerinden yönetim kesinlikle kadınlara eşit düzeyde yer vermek durumundadır. Bu kurumlar ile hem kadın tekrar doğasına kavuşacak hem de toplum tekrar olması gerektiği gibi olmaya başlayacaktır.

Kadının otoritesini en güçlü ve en verimli ortaya koyduğu dönem zaten yerinden yönetimin (özyönetim olarak) yaşandığı tarihsel toplum biçimdir. Dolayısıyla kadının yer alması yerinden yönetimin görevi değil yapısı gereği varoluşsal gereğidir. Yani kadına yer verelim diye karar alan bir demokratik yönetim-yerinden yönetim yoktur, ancak kadın katıldığında demokratik-yerinden olabilen bir yönetim söz konusu olabilir.

Yerinden yönetim için ekonomi, ekoloji, herkese açıklık, gençlik, sağlık, hukuk vb daha birçok başlıkta birçok konu açıklanabilir ancak temel birkaç noktayı belirtmekle yetiniyoruz. Konunun daha birçok tartışmaya açık olduğu ve tartışılacağı dünyadaki, Ortadoğu'daki ve Kürdistan'daki durumdan anlaşılmaktadır.

Ulus devletin yaşadığı kriz ortamı ciddi toplumsal değişimler için zemin sunmaktadır ama bu zeminin kendi kendine sonuç çıkarmasını beklemek ancak '*safdillik*' olabilir. Ancak bu zeminin her açıdan çok ustalıklı değerlendirilmesi topluma-devrime hizmet edebilir. Hem tarihin sunduğu büyük tecrübe hem büyük olanaklar sunan toplumsal koşullar doğru zihniyet, mücadele yöntem ve araçları ile birleşince hesaplanabilenin çok ötesinde gelişmelere yol açabilir. Demokrasinin ilkesel bir koşulu olarak yerinden yönetimi ve yerinden yönetimin en doğru biçimi olarak demokrasiyi örgütlemek bu dönemin en devrimci hamlesi olmak durumundadır.

Sonuç olarak konuya dair Önder Apo'nun şu tespitleri oldukça önemli görüyoruz: ''Dicle-Fırat başta olmak üzere su-enerji-toprak havzalarında geliştirilecek ekolojik ve ekonomik toplum birimleri ikinci devrimin temeli olacaklardır. Bu temelde birbirleriyle dengeli ve tamamlayıcı olarak geliştirilecek köykent yapılanmaları demokratik modernitenin yeni mimari yapısını oluşturacaklardır. Ekonomik, ekolojik ve demokratik toplum birimleri bu yeni mimari üzerinden geliştikçe, endüstriyalizm ve ulus-devletçiliğin kent uygarlığı demokratik özerk yapılar olarak yeniden yükselecektir. Buna karşılık köyler yeni teknik koşullarla uyum içinde eko-köyler olarak ikinci devrimini yaşayacaklardır.

Ortadoğu kültüründe ikinci tarım-köy ve kent devrimi bu sefer devletli-sınıflı uygarlığın aşılmasında ve demokratik uygarlık çağına geçişte tarihsel rolünü oynayacaktır. Ucu açık, esnek kimlik anlayışıyla demokratik uluslar konfederasyonunda her türlü kültürel kimlik barış içinde eşit, özgür ve demokratik toplumun birer üyesi olarak yaşayacaktır. Kapitalist modernitenin bireycilik kültürünün öldürttüğü birey, demokratik modernitenin ahlaki ve politik bireyi olarak yeniden canlanacak ve özgürce yaşayacaktır.''

■■■

PKK gerçeğinde insan, bütün dediğimiz bir hakikattir

Partimiz PKK'nin en temel özelliği mücadeleyi süreklileştirmesidir. Bu özellik gaziler gerçeğinde somutlaşarak yeni bir anlam yaratmaktadır. PKK gazilik gerçeğine mücadele vermiş, bir dönem bir bedel vererek değer yaratmış ve sembolleşmiş bir durum olarak bakmamaktadır. Tabi ki gazilik PKK gerçeğinde mücadele etmeyi, bedel vermeyi ve değer yaratmayı gerektirir ama bununla sınırlı kalmadan, her dönemde PKK gerçeğini kendinde somutlaştırmayı, PKK militanının tüm özelliklerini öncü düzeyde temsil etmeyi, mücadelenin en aktif yürütücüsü olmayı ve kendini yaşayan bir değerler silsilesi haline getirmeyi şart kılar. Yaşayan insanın sembolleşmesi aslında o insandaki yaşam emarelerinin de ölmesi anlamına gelir.

Değer, büyütüldükçe anlam kazanır ve insan da değerleri koruyup büyüttükçe anlam kazanır. Bu anlamda her ne kadar dinsel kökenli olsa da gazilik kavramına bu temelde bir anlam biçiyoruz. Kavramları, Ortadoğu kökenli kavramları yeni değerlerle yeniden inşa ediyoruz ve yeni özgür insanın zihniyetinin de böyle oluşacağına inanıyoruz. Aksi takdirde savaşmış, bedel vermiş, militanlık görevlerinden uzak, bakıma muhtaç ya da yarım insan olma durumunun kabullenilmesi mümkün değildir. PKK'de insan, her şeyden daha kutsaldır. İnsanlık hareketi ancak böyle oluşur zaten. İnsanlık hareketi olma, her durumda insanı varlığından ve tanımından dolayı bir hakikat bütünü olarak görmeyi gerektirir. Ki partimiz PKK'de bu özellik, tam da gaziler gerçeğinde somutlaşmaktadır.

Öncü PKK militanlığının en güçlü yürütücüleri haline gelen gazi yoldaşlarımız da bunun en güzel kanıtıdır. Bugün özgürlük mücadelemizin tüm alanlarında, tüm Kürdistan parçalarında, yurtdışında, dağlarda, şehirlerde ve toplumun olduğu, PKK çizgisinin mücadele verdiği, demokratik sosyalizm mücadelesinin yürütüldüğü her yerde gazi yoldaşlarımız yer almaktadır. Ve bu yoldaşlarımız, her alanda en aktif öncü düzeyde mücadele yürütmeyi gazilik gerçeğinin bir gereği olarak bilmektedirler.

Nisan ayında gerçekleşen Kürdistan özgürlük mücadelesi gazileri konferansı da dönemi, çağı ve kapitalist sistem gerçeği karşısında PKK militanlığının dönem görevlerini ortaya koyma ve gaziler olarak bu görevler karşısındaki tutumu, mücadele kararlılığını ortaya koyma anlamında önemli bir konferanstı. Bu konferansta tüm gazi yoldaşlar hem döneme, gelişen siyasal sürece bakış açılarını tartıştılar, hem birey olarak süreç karşısında yürüttükleri görevleri ortaya koydular hem de bu görevleri yerine getirirken yaşadıkları zorlanmalar kadar gazi gerillalar olarak tüm zorlanmalara rağmen yarattıkları ve güncelleştirerek canlı tuttukları mücadele değerlerini paylaştılar. Önder Apo'nun gazilik gerçeğine yaklaşımı anlatıldı ve PKK gerçeğinde güncellenen yeni anlamlar yeniden ortaya konuldu. Mücadelemizin zorlukları kadar güzellikleri ve yarattığı anlam derinlikli ve insan tanımının bütünlüğüyle hakikati oluşturduğu gerçeklikten hareketle son yılların pratikleri değerlendirildi.

Süreklileşen bir türkü olmayı süreklileşen bir mücadele dinamiğiyle yaratan özgürlük hareketimiz, tabi ki mücadeleyi sürdürdüğü kadar gaziler ve şehitler vermeye devam etmektedir. Bundan dolayı genç gazi yoldaşlarımız konferansa yoğun ilgi gösterdiler. Kürdistan'ın her parçasından katılan genç gazi yoldaşlarımız aynı duyguyu yaşayan, aynı zorluklarla mücadele eden ve kendi bedenini genç yaşta bir değer haline getiren birçok yoldaşla tanışmanın onurunu yaşadılar. Aynı zamanda birbirlerine gerilla anılarını paylaştılar ve her bir arkadaşın deneyimi herkesin mücadele deneyimi haline geldi.

Aynı zamanda mücadelemizin geldiği düzeyin Ortadoğu'daki etkisi de tartışıldı. Bu tartışmalar tabi ki dinamik mücadele gerçeğimizi yok etmek isteyen güçler kadar istismar etmek isteyen güçlerin durumunu da ele aldı. Gazilik gerçeğini devletçi, savaş iktidar odaklı bakış açısıyla ele alan yaklaşımlar, kimi parti ve çizgilerin bu tarz bakış açıları ortaya konuldu. Gaziliği mücadeleden kopuş olarak değerlendiren, bir emekli olma durumu olarak gören, aslında insanın yaşadığı bedensel bir durumu tüm insan anlamına uyarlayarak insan gerçeğinin ötekileştiren, bunu da devlet sistemlerinde olduğu gibi maaş, yardım fonları, sosyal dernekler adı altında uygulamaya koyan tüm devletçi, geri, geleneksel ve iktidarcı yaklaşımlar ortaya konuldu. Devletçi paradigmanın her türden yansıması ve Kürdistan'daki her türden uygulaması karşısında Önder Apo'nun demokratik, ekolojik kadın özgürlükçü paradigmasıyla mücadele etme ve demokratik sosyalizm çizgisini yaşamın her anında gerçekleştirme mücadelesi vermenin sözü yenilendi.

Bu mücadele kararlılığının odaklandığı yer tabi ki Rojava devrimi oldu. Rojava devriminde en ön saflarda direnen, savaşan ve son ana kadar mücadele azmini en yüksek düzeyde tutarak halkımızın özgürlüğü ve onuru için kendini bedel eden yoldaşlarımızın anısı konferansımızın her anında canlı tutuldu.

Özgürlük hareketimizin bütün insanlığı özgürlük dinamiğiyle etkilediği ve tüm insanlığa devrimsel anlamda esin kaynağı olduğu, tüm halkların demokrasi umudu haline geldiği ve Kürdistan özgürlük mücadelesi somutunda bütün dünyanın yeni, anlamlı ve özgür bir yaşam hayalini bir daha kurduğu bir dönemde gerçekleşen konferansımıza katılan gazi yoldaşlarımız, bu misyona denk bir duruş ve kararlılık içinde oldular. "*Sözümüz, şehit Arîn ve şehit Gelhat çizgisinde zafere ulaşmaktır*" şiarı konferans salonunda büyük harflerle yazılmıştı. Aynı zamanda konferans şiarı olan bu söz, gazi yoldaşların PKK gerçeğindeki duruşunu, amacını ve tanımını da zaten ortaya koymaktadır. Konferansa katılan her arkadaş bu kararlılıkla başarı sözü verdi. Şehit yoldaşların anılarına sahip çıkmanın ve onlara layık olmanın mücadeleden geçtiğinin bilinciyle her arkadaş, Önderlik çizgisinin yaşamsallaşması mücadelesini yükseltme sözünü yeniledi.

Süreklileşen bir mücadele ve süreklileşen demokratik uygarlık akışı karşısında konferansımız da kendi gündemlerini bu temelde belirledi. Yeniden gazilik tanımı yapıldı. Gazilik, PKK gerçeğinde bir parçasını kaybetmek anlamına gelmemektedir. Özgürlük devrimine bedel verilen canlar kadar bedel verilen can parçaları da bir kayıp sayılmamalıdır. Verilen her bir can parçası, verilen her bir hücre, her bir damla kan özünde özgürlük ırmağına bağışlanmış bir değerdir. Kendi insan olma gerçeğine bu temelde yaklaşmak da gazi olma durumunun yaşayan, öncülük yapan ve mücadeleyi en ön saflarda temsil eden gazi yoldaşlar için de tek anlamlı doğrultu olacaktır. Ortadoğu'nun din ve inanç kültürüyle bağlantılı olarak gelişen şehit ve gazi kavramları, devrim mücadelesiyle yeni anlamlar kazanmaktadır. Savaşlarda şehit olmayanların gazi sayıldığı, kutsal savaşlardan alınan bir tanımdır gazilik.

Ancak bir şart vardır: Zafer kazanmak. Zafer kazanılmayan savaşlarda gazilik olmaz. Bu tanımın çağın yeni değerleriyle yeniden tanımlanması Kürdistan özgürlük mücadelesinde olmuştur. Bu temelde yeni bir toplumsal dil yaratıldığı da bir kez daha görülmektedir. Bizler de her günümüze bir zafer sığdırarak, her günü yeni zaferler kazanma sözüyle yeniden mücadele kararlılığına dönüştürerek gazilik kavramının yeni anlamını yaratmaktayız. Tamamlanmış bir zafer henüz yoktur. Zafer tamamlanana kadar da gazi yoldaşlarımız mücadeleyi yükselteceklerdir. Hem bunun bilinci, iddiası, hem de maneviyatı ve anlam yoğunlaşması vardır. PKK bu gücü her bir gerillada açığa çıkarmıştır. Önder Apo'nun insan gerçeği zaten bu anlam gücüne ulaşmakla mümkün olmaktadır.

Bugün Kürdistan insanının hangi inançtan olursa olsun, hangi yerel kültürden olursa olsun, Apocu kültür etrafında toplanarak yeni bir Kürdistani kültür yarattığı gerçeği aynı önem ve değerle gazilik gerçeğine de yansımaktadır. Mücadelenin yürütüldüğü her bir karış yaşam mekanında değil sadece Kürdistanlılar, her ulustan, inançtan ve sosyal kültürel kesimden insanların nefesi, teri ve kanı, özce söylemek gerekirse tüm dünya insanlığının bedelleri vardır. Bu bedeller tarih olmuştur, toplum olmuştur, toprağa karışmıştır, o ana karışarak tarihe ve insanların yeni anlarındaki nefeslerine karışmıştır. Bu günden sonra bu mücadele değerlerinin verdiği yepyeni bir sorumluluk vardır. Bu mücadele, sadece onur duymakla yetmeyecek kadar önemlidir. Salt sembolikleştirilmeyi hak etmeyecek kadar yaşamsal ve günceldir. Bu mücadelemizin ulaştığı zirvedir. Gazilik gerçeği de bu durumdan yola çıkarak ülkemiz ve bölgemiz tüm gelişmelerini yakından takip etmeyi, mücadele sıcaklığını anı anına yaşamayı, bedeninin yettiği kadar mücadele etmeyi değil, kesinlikle bedensel sınırları aşarak mücadeleyi her yerde ve her zamanda yükseltmeyi, zafer sözü bilmiştir.

''Gazilik, PKK gerçeğinde bir parçasını kaybetmek anlamına gelmemektedir. Özgürlük devrimine bedel verilen canlar kadar, bedel verilen can parçaları da bir kayıp sayılmamalıdır. Gazi olmak yaşayan, öncülük yapan ve mücadeleyi en ön saflarda temsil edendir.''

Bölgemizde olduğu kadar ülkemizde de önemli gelişmelerin, köklü ve derin altüst oluşların ve bu temelde sistem değişimlerine en uygun kaos anlarının yaşandığı günümüz, mücadele dinamiklerini arttırmaktadır. Aynı zamanda farklı mücadele olasılıklarını da önümüze çıkarmaktadır. Yarım yüzyıllık demokratik sosyalist bir hareket olan partimiz PKK bu olasılıklar içinde, Ortadoğu tarihsel toplum gerçeğine en uygun hareket eden ve bu temelde dönem görevlerini belirleyen, bu eksende mücadele ederek tüm iktidarlara, devletçi ve statükocu yapılanmalara karşı direnen bir insanlık hareketidir. Direnmenin tacı da Önderliğimizin demokratik konfederalizm sistemini yaşamsal kılmak, demokratik ulus inşasını gerçekleştirmektir.

Demokratik ulus inşasının temeli, Kürdistan parçalarındaki Kürt toplumunun birliği ve bütünlüğünü oluşturmak ve demokratik toplum olmanın şartlarından olan ahlaki ve politik yaşam bütünlüğünü sağlamaktır. Aynı zamanda Kürdistan'ı egemenliği altında bulunduran tüm devletlere, Ortadoğu'daki tüm toplum ve insanlık karşıtı güç odaklarına karşı mücadeleyi yükseltmektir. Kürdistan'da yaşanabilir tek yaşam modelinin PKK öncülüğünde demokratik sosyalizmle mümkün olduğunu bilmek ve bu bilinçle mücadeleyi yükseltmek Kürdistan gazilerinin 6. konferans kararlılığının da göstergesi olmaktadır.

Kürdistan gaziler konferansının ortaya çıkardığı en temel kararlaşma, Önderliğin özgürlüğüne kilitlenen bir mücadele iddiasıdır. Bunun için demokratik siyaset, öz savunma, ideolojik-örgütsel ve siyasal mücadele olmak üzere her alanda mücadele yürütme kararlılığı, Önderlik çizgisinde bir yaşam yaratma ve bu yaşamı toplum yaşamı haline getirmekle somutlaşacaktır. Türkiye'de seçim gündemiyle yükselen mücadele süreci devletin ve mevcut hükümetin siyaset ve seçim yerine savaş tercihlerini ve saldırılarını gün gün ortaya koymaktadır. Buna karşı demokratik siyasette ısrar etmek ve bu konuda hassasiyetini korumak, mücadele kararlılığının ve mücadele çizgisinde kendine güvenin ve azmin göstergesidir. Konferans bu konuda Türkiye hükümetinin çözümsüzlük dayatmaları ve politik öngörüsüzlüğü karşısında Önder Apo'nun çözüm ve demokratik siyaset ısrarını başarıya ulaştırma iddiasını göstermiş ve bu konuda aktif mücadele kararlılığını ortaya koymuştur.

Yine gaziler konferansında, Önderliğimizin önemle üzerinde durduğu ulusal kongre konusunda hegemonik güçlerin tutumlarına paralel tutum ve politik yaklaşımlar içine giren çözümsüzlük dayatmaları karşısında demokratik siyaseti yaygınlaştırmanın önemine dikkat çekilmiştir. Önderliğimizin büyük bir duyarlılıkla üzerinde durduğu ulusal kongre konusu, Kürdistan'daki hiçbir kişi, kurum ya da partilerin menfaatperest yaklaşımlarına kurban edilemeyecek kadar önemli ve hassas bir konudur. Ve evrenselleşmek kadar yerelliğin önem kazandığı çağ gerçekliğinde ulusal kongre konusundaki duyarlılıkları demokratik siyaseti derinleştiren bir tutuma ve pratik politikaya dönüştürme konusunda kararlılık ortaya çıkmıştır.

6. Kürdistan Gaziler Konferansı, özgürlük mücadelemize yapılan bu saldırılar karşısında bu saldırıları boşa çıkararak mücadelemizi zafere ulaştırana kadar zirvede seyreden bir fedai duruşu esas alma iddiasını göstermiştir. Özgürlük hareketimizin mücadele verdiği tüm sahalarda, bedensel, ruhsal, maddi ya da manevi hiçbir engel tanımadan mücadele yürütme iddiasını ortaya koyan gazi yoldaşlarımız, bu kararlılıklarıyla Önder Apo paradigması temelinde kendini gerçekleştirme mücadelesi veren insan gerçeğine de bir cevap oluşturmaktadır.

Hiçbir iktidar, hiçbir devlet, hiçbir hegemonik güç ve kapitalist modernitenin hiçbir saldırısı Önder Apo felsefesiyle kendi yeni insan olma tanımına ulaşan gazi yoldaşlarımızı mücadele kararlılığından döndüremeyecektir. Çünkü mücadele yürütmek bir tamamlanma istemidir. Her insan kendi eksikli olduğu sanrısıyla kendini tamamlamaya çalışır. Yaşam çoğunda bu çabanın bir görünür olma biçimidir. Gazilik gerçeğinde ise mücadelenin gerillaların karşısına çıkardığı mücadele sonuçları karşısında bu durum soyut değil gerçek anlamıyla ele alınır, yaşanır ve sorgulanır. İnsanın kendini yarattığı kadar insan olduğu, anlamlı yaşadığı kadar toplum olabildiği ve toplumsallaşabildiği kadar da özgür yaşayabileceği gerçeğine bu sorgulamalarla ulaşılır. Bundan dolayı ne kapitalist modernitenin egemenlere bahşettiği içi boş insan tanımıyla kendini kandırma ne de ezilenlere yapıştırdığı eksikli insan algısıyla kendini bitirme gelişebilir. Gazilik gerçeği, hepsinden öte, bedel vererek insan olmak kadar yaşanan anların yaşamın tanımını oluşturan bir bütünün parçaları olduğunu bizlere öğretir. Ve gazi yoldaşlarımızın da 6. Gaziler Konferansı'yla ortaya çıkardıkları mücadele kararlılığıyla bir kez daha bu gerçeğin ortaya çıkardığı özgür yaşama iddiasının sahibi olmuşlardır.

Son olarak da genç gerilla yoldaşlarımızın yaşadığı gazilik gerçeği kadar kadın yoldaşlarımızın yaşadığı gazilik gerçeğine de değinebiliriz. Özgür kadın kimdir ve nasıl yaşar sorusunu her an kendine soran ve bu konuda ortaya çıkan cevapları birer ilke değerinde ele alan kadın gerillalar olarak da dört parça Kürdistan ve Ortadoğu mücadelesinde büyük bedeller verdik. Aynı zamanda büyük zorluklarla yüzleşerek, egemen erkekliğin büyük saldırılarını göğüslüyerek yeni bir tarih yarattık. Yeni bir star ordusu kuracak kadar güçlendik, kendimiz olmaya, xwebûn olmaya çalıştık ve kendimizden bugüne tarihten bir köprü yarattık. Her türlü saldırı karşısında star orduları olup kendimizi siper yaptık. Kendi bedenlerimizi kapitalist modernitenin kasap zihniyetinden kurtarmanın onuruyla devrim mücadelesinin gerekliliklerini karşıladık. Her bir mücadele anı, bizi tarihle buluşturan bir yaratılış anı, bir özgürlük sosyolojisi oldu.

Gazi kadın yoldaşlarımız da konferansımızda gösterdikleri güçlü katılım, sorgulama ve mücadele kararlılıklarıyla, özgürlük için güzel bedenlerinden ülkelerine bağışladıkları parçalarını bir kez daha anlamlandırdılar. Özgürlük militanı olan kadınların her koşulda, her durumda göstermeleri gereken mücadele kararlılığını bir kez daha ortaya koydular. Her bir yoldaş, birbirinde tamamlanmanın ortaklığını bir başka anlam gücüyle tanıdılar. Dayanışmanın ötesinde bir yeni anlamla, birlikte varolmanın, birbiri için varolmanın yaşamakla ve birbirinin yaşamını tamamlamakla, birbirinin mücadelesine katkı sunmakla, imkan oluşturmakla mümkün olduğunu bir kez daha gördüler. Tüm bunlar tabi ki özellikle genç kadın yoldaşlarımızın bu kararlılıkları ve mücadele coşkuları hepimiz için büyük bir mücadele gerekçesi olmaktadır.

Tüm bölgede ve dünyada bir direniş, onur ve özgürlük abidesi olma onuruna ulaşan Rojava devriminin ulaştığı evrensel düzey, konferansımızda coşku ve kararlılık olarak görünürleşmiştir. Bu savaşta şehit düşen demokratik ulus şehitlerine, bu devrime yürek veren tüm dünya insanlığına verilecek cevap, devrim değerlerini tüm Kürdistan parçalarına yayma, tüm Kürdistan bütünlüğünü devrim alanlarına dönüştürme ve Önder Apo'nun özgürlüğünü sağlama ve demokratik ulusu inşa etme mücadelesini birleştirmedir. Özgürlük mücadelesi gazileri bu cevabı vermenin büyük iddiasını 6. Konferans'la ortaya çıkarmışlardır. Tüm militan yapımıza düşen görev de Önderlik çizgisinde yaratılan tüm bu değerlere sahip çıkmak, değerleri büyütmek, korumak ve zafere taşımaktır.

Dilzar Dîlok